

Tirsdag den 28. november 2023 (D)

1

25. møde

Tirsdag den 28. november 2023 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgetime med statsministeren.

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om mediestøtte. (Ændringer i mediestøtten, støtte til ugeaviser og støtte til publicistiske magasiner). Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 15.11.2023. Ændringsforslag nr. 1-9 af 22.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG). 2. behandling 23.11.2023).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af byggeleven. (Undtagelse fra kundgørelse af tekniske specifikationer i Lovtidende m.v.). Af social- og boligministeren (Permilie Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 16.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr, dyrevelfærdsloven, lov om dyrlæger, lov om dyreforsøg og lov om foderstoffer. (Indarbejdelse af tekstanmærkninger og delegation af sagsforberedelse til private fysiske eller juridiske personer). Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 23.11.2023).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Ændringer som følge af etablering af veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet). Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 23.11.2023).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Bedre digital forældreadgang til børns helbredsoplysninger, indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger og etablering af et nævn for sundhedsapps). Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 14.11.2023. 2. behandling 21.11.2023).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og sundhedsloven. (Transparens i lægemiddellagre, salg og udlevering af lægemidler under særlige omstændigheder og transport af patienter fra udlandet til sundhedsbehandling i Danmark som følge af internationale humanitære krisesituationer).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 14.11.2023. Ændringsforslag nr. 3 af 17.11.2023 uden for betænkningen af Mette Thiesen (DF). 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om en indefrysingsordning for høje energiregninger, lov om likviditetslån m.v. i forbindelse med indefrysingsordning for høje energiregninger og til energiintensive virksomheder m.v. og lov om Forsyningstilsynet. (Ændring af administrationsmodel for indefrysingsordningen og præcisering af Forsyningstilsynets opgavevaretagelse). Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 23.11.2023. Ændringsforslag nr. 2 af 24.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG)).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen og lov om tinglysning. (Gennemførelse af de resterende dele af grunddataprogrammets delaftale 1 og tilpasninger i forhold til Danmarks eksklusive økonomiske zone). Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 23.11.2023. Ændringsforslag nr. 4 af 24.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG)).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v. og lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion. (Universalopladere til mobiltelefoner m.v., regler om kommunal støtte til bredbåndsudrulning, indhentning af oplysninger om elforbrug og indberetning af oplysninger om datacentres energimæssige ydeevne m.v.). Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 22.11.2023. Ændringsforslag nr. 5 af 27.11.2023 uden for betænkningen af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard)).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om MitID og NemLog-in. (Ret til anvendelse af MitID-løsningen og NemLog-in til autentifikation

i interne it-systemer og mulighed for tilslutning til MitID-løsningen for juridiske enheder, som er registreret i et andet EU-/EØS-land). Af digitaliseringsministeren (Marie Bjerre). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 22.11.2023).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. (Ændring af ordning for certificering af uddannelseselementer som led i en offentlig lederuddannelse på diplomniveau). Af uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 15:

Forslag til lov om ændring af taxiloven. (Mulighed for at undtage visse øer fra lovens anvendelsesområde). Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje, lov om letbane på Ring 3 og lov om anlæg af en ny Storstrømsbro og nedrivning af den eksisterende Storstrømsbro. (Etablering af en tilladelsesordning for ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet og tilpasning af visse anlægslove til VVM-direktivet og naturbeskyttelsesdirektiverne). Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om udbygning af motorvej E20/E45 ved Kolding, anlæg af Kalundborgmotorvejens tredje etape og udbygning af rute 15, Ringkøbing-Herning. Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forsøg med dobbelt-trailervogn). Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om rammerne for arealanvendelsen i Københavns Lufthavn, Kastrup. Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 21.11.2023. Omtrykt).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Luftfartøjers adgang til luftfart inden for dansk område, delegation til private af visse opgaver på droneområdet og ændring af rammerne for Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbanes undersøgelser m.v.). Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om trafikskelskaber. (10-årige rutekørselstilladelser til nulemissionsbusser). Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af postloven. (Rammer for den fremtidige postbefordring). Af transportministeren (Thomas Danielsen). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge. Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love. (Styrkelse af undervisningen for anbragte og udsatte børn og unge m.v.). Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven. (Bedre mulighed for udsat skolestart). Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Sænkelse af klasseloftet i børnehaveklassen og på 1. og 2. klassetrin). Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 24.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

25) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og lov om erhvervsuddannelser. (Justering af fleksibelt uddannelsesbidrag og aktivitetsafhængigt veu-bidrag for 2024, fastsættelse af modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af lærepladsafhængigt arbejdsgeberbidrag for 2024, afskaffelse af færdiggørelsestaxameter på grundforløbet m.v.). Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 24.10.2023. Betænkning 23.11.2023. Omtrykt).

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og forskellige andre love. (Fælles opkrævning af arbejdsgeberbidrag, udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om modregningsadgang, nationale særregler for behandling af personoplysninger m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen). (Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 03.11.2023. Betænkning 23.11.2023).

27) Forespørgsel nr. F 2:**Forespørgsel til ældreministeren om nedskæringer på ældreområdet.**

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Anmeldelse 04.10.2023. Fremme 10.10.2023).

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om et dyrepoliti og udvidede beføjelser i forbindelse med grov vanrøgt (borgerforslag).

Af Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Trine Pertou Mach (EL), Martin Lidegaard (RV), Peter Kofod (DF), Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT), Kim Edberg Andersen (NB) og Aaja Chemnitz (IA).

(Fremsættelse 17.11.2023).

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre et reelt dyrepoliti med styrkede beføjelser.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Fremsættelse 11.10.2023).

Forespørgsel nr. F 14 (Hvad kan ministeren oplyse om regeringens fremtidige klimapolitiske initiativer set i lyset af ministerens redegørelse om klimateffekter?).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Kl. 13:00

Samtykke til behandling**Formanden (Søren Gade):**

Det punkt, som er opført som nr. 25 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:01

Formanden (Søren Gade):

Jeg giver nu ordet til statsministeren for en indledende redegørelse. Værsgo, statsminister.

Kl. 13:01

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden**Formanden (Søren Gade):**

Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget brev om,

at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution af 22. november 2023 blev bestemt, at ressortansvaret for Det Psykiatriske Patientklagenævn overføres fra erhvervsministeren til indenrigs- og sundhedsministeren pr. 1. december 2023.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[»Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 22. november 2023 bestemt,

at ressortansvaret for Det Psykiatriske Patientklagenævn overføres fra erhvervsministeren til indenrigs- og sundhedsministeren pr. 1. december 2023.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Sign: Mette Frederiksen/
Henrik Skovgaard-Petersen«].

I dag er der følgende anmeldelse:

Lea Wermelin (S), Linea Søgaard-Lidell (V), Signe Munk (SF), Henrik Frandsen (M), Lise Bech (DD), Steffen W. Frølund (LA), Mona Juul (KF), Søren Egge Rasmussen (EL), Samira Nawa (RV), Morten Messerschmidt (DF), Franciska Rosenkilde (ALT) og Kim Edberg Andersen (NB):

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne i dag starte med en lille historie, som handler om mennesker, men også om politik. I skal med en tur i Bilka ude i Field's. Jeg har selv lige været på besøg derude for at besøge fleksuddannelsen, som Glad Fonden står bag. Til dem af jer, der lytter med, vil jeg sige, at hvis I kender TV-Glad, kan I måske se de unge for jer. Det er nogle unge, der i gamle dage blev gemt væk på institutioner. Nu sætter de i stedet for varer på plads i frugt og grønt, eller hvor de ellers arbejder i Bilka. Det er loyale kolleger og medarbejdere, og de er lykkelige over at have noget at stå op til om morgenen. Det kan kun lade sig gøre, fordi der er nogle rigtig dygtige faglærere, nogle forstående kolleger og kunder – det skal vi måske alle sammen huske, når vi handler ind til jul – og nogle gode arbejdsgivere. Det er med andre ord en dansk solstrålehistorie.

Det er den menneskelige side, men det her handler også om politik, både fordi vi her i Folketinget har besluttet at yde støtte til uddannelsen, så endnu flere unge får gavn af den, men også fordi jeg synes, vi her i Folketinget skal huske på, hvor meget der lykkes hver eneste dag i Danmark. Det lykkes, når vi samarbejder, som i går, hvor vi landede den bredeste finanslov i mands minde. Der er nogle ude på den anden side af væggen her, der siger, at der er brug for flere konflikter i dansk politik, men lad det nu rigtigt? Hvad tæller mest i virkelighedens verden – knubbede ord eller resultater?

Jeg sagde for nogle år siden, at jeg ville være børnenes statsminister, og derfor er jeg glad for, at vi i sidste uge landede en god aftale om psykiatrien med særligt fokus på sårbare børn og unge. Jeg er glad for vores nye forebyggelsesplan rettet mod nikotin, tobak og alkohol og børn og unges forbrug deraf, for vores aftale om færre skærme i dagtilbud og for vores aftale om den forberedende grunduddannelse. Ikke mindst sidstnævnte er jo et udtryk for, at vi nu her i Folketinget for alvor prioriterer alle børn og unge, når vi taler uddannelse.

Apropos børn, billederne fra Israel og Gaza rammer os hårdt, og det er især hjerteskerende at se, hvordan børnene lider. Krigen i Mellemøsten er desværre rykket ind på børneværelserne i Danmark, og vi voksne har en kæmpe opgave i forhold til at skærme børnene.

Der skal ikke være hagekors på danske skoler, det er et ansvar, der påhviler os voksne. Jeg retter i dag en kraftig appel til alle. Debatten er blevet alt, alt for hård, vi skal kunne være uenige uden at ødelægge vores danske demokrati.

Noget andet, vi heller ikke skal ødelægge, er vores jordklode. Om 2 dage tager jeg selv til COP28. Næsten alle verdens lande er samlet for at finde fælles løsninger på det, der er en af vores tids største udfordringer. I Danmark vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at trække verden i en grønnere retning med tre konkrete mål: Vi skal målrette støtte til de sårbare lande, vi skal tredoble vedvarende energi på globalt plan frem mod 2030, og vi skal fordoble energieffektiviteten. Og så skal vi i øvrigt have udfaset alle fossile brændsler.

Apropos klimaet blev Danmark for en måned siden ramt af en voldsom stormflod. Jeg forstår fuldstændig den usikkerhed og frustration, som mange familier sidder tilbage med. Derfor har erhvervsministeren nu indkaldt Folketingets partier til at drøfte justeringer af den nuværende stormflodsordning. Vi har i øvrigt i den finanslov, vi landede i går, afsat 125 mio. kr. til genopretning af infrastruktur og bygninger i de kommuner, som er hårdest ramt af stormflod, ligesom vi nu igen styrker velfærden og miljøet med flere penge til en værdig ældrepleje og til psykiatrien, bedre hjælp til jer, der har behov for hjælp til at få børn, og vi styrker indsatsen for renere drikkevand, og der er en akutpakke til vandmiljøet.

Tak til alle partier her i Folketinget, der har taget ansvaret for en god finanslov.

Kl. 13:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Vi går nu videre med spørgsmål fra partilederne. Spørgeren og statsministeren har hver først til 2 minutters taletid. Herefter følger to opfølgende spørgsmål, hvor spørgeren og statsministeren hver gang har 1 minuts taletid.

Jeg giver nu ordet til fru Pia Olsen Dyhr fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:05

Spm. nr. US 13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak til statsministeren for indledningen. Jeg er jo enig: Vi fik en finanslov på plads – den var lille i forhold til forhandlingsreserven – men den går i den rigtige retning. Jeg er i hvert fald glad for, at SF har været med til at trække i den rigtige retning på velfærdsområdet. Der er sat flere penge af til vores ældre med faste teams i ældreplejen, til vores børn og til vores akutberedskab. Alt i alt er der faktisk sat 1,5 mia. kr. af til et løft i velfærden. Det er et skridt i den rigtige retning.

Men jeg vil alligevel fortælle statsministeren en historie, som jeg selv er blevet meget berørt af på mine ture rundt i landet. Der er den her mand, der hedder Peter. Han bor på plejehjem, og her har han boet, siden han blev ramt af demens i en meget ung alder. Det er demenssygdommen, der har sendt ham tidligt på plejehjem, og det er også det plejehjem, der nu skal lukke, fordi kommunens økonomi er helt i knæ. Hvad skal der så blive af Peter og alle dem i samme situation?

På plejehjemmet kender personalet ham rigtig godt. De kender de historier, han godt kan lide at fortælle om dengang, han arbejdede som rejsende murer i Uralbjergene i Rusland, om det sydligste Spanien og det nordligste Norge. De kender hans børn, hans søskende, hans pårørende, hans hustru, når de kommer på besøg – og hukommelsen driller ham. De er der om natten, når han vågner og er forvirret. De har prøvet det hele før, og de ved lige præcis, hvad Peter har brug for. De er blevet hans nære i personalet, hans daglige omgangskreds, hans trygge netværk.

Nu skal plejehjemmet lukke og personalet flytte nye steder hen, og hvad med på Peter? Ja, det er ret uklart, hvad der skal ske med Peter. Måske skal han hjem og bo alene og så have tre besøg af skiftende hjemmehjælpere i løbet af dagen. Derfor kan jeg godt blive en lille smule bekymret, når jeg hører regeringen præsentere sin skattereform, hvor man vil bruge kræfterne på skattelettelser frem for at investere den i den velfærd, som Peter har brug for, eller når regeringen nu lægger op til at udskyde ældreloven.

Så jeg vil egentlig gerne spørge statsministeren: Kan vi være det bekendt, ikke kun over for Peter, men alle de andre mennesker, der har demens? Kan vi være bekendt at udsulte vores velfærd? Jeg siger ikke, at alt er dårligt derude – der er meget godt derude – men har vi ikke også brug for at investere yderligere, så Peter får gode løsninger?

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er ganske enkelt ikke rigtigt, at der prioriteres skattelettelser over velfærd. Vi er faktisk i den situation, at den her regering bruger flere penge på aftalerne med kommunerne, end vi gjorde i den regering, jeg havde ansvaret for tidligere, med SF som støtteparti. Så det er ikke rigtigt.

I runde tal er det sådan, at når der frem mod 2030 bliver brugt ca. 1 kr. på skattelettelser inden for personskatten, som jo for størstedelens vedkommende går til beskæftigelsesfradraget, herunder især for enlige forsørgere, så bliver der brugt 5 kr. på velfærd. Så det er ikke rigtigt, at skattelettelser prioriteres over velfærd. Det ville jeg aldrig selv synes var en god idé.

Men jeg må være helt ærlig og sige, at er man lavtlønnet f.eks. social- og sundhedshjælper i den offentlige sektor og alene med et par drenge, som spiser rigtig, rigtig meget mad, så tror jeg, at en skattelettelse dér faktisk kan være en fin idé. Men det skal selvfølgelig ske med den rette sociale balance, og derfor har vi jo fremlagt en 2030-plan med det største løft af velfærden i 15 år, dvs. større end det, SF har kunnet levere både i regering og som parlamentarisk grundlag. Så vi bliver nødt til at have fakta på plads.

Betyder det så, at alt er godt i velfærdssamfundet? Nej. Betyder det, at jeg alle steder er tilfreds med den ældrepleje, vi leverer? Nej. Jeg synes, der foregår rigtig meget godt, men det er klart, at med ventelister på sundhedsområdet og med en skrabet økonomi en del steder er der masser, der kan gøres bedre. Og det er jo bl.a. det, vi har gjort med den finanslov, vi aftalte i går.

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er godt at få fakta på plads. Så lad os kigge ind i regeringens 2030-plan. Man investerer jo vel at mærke mere i velfærden, end både Socialdemokratiet og SF kunne, da vi var i regering. Og vi var vel og mærke også i regering lige efter en økonomisk krise, hvor der ikke var råd til det i dansk økonomi. Der er råd til det i dansk økonomi, efter at finansministeren har fundet mange ekstra milliarder kroner i skuffen. Og så er det et spørgsmål om, hvad man vil prioritere. Vi vil ikke prioritere at bruge 10 mia. kr. på skattelettelser. Vi vil prioritere dem til vores fælles velfærd. Og det er jo fair nok, at man siger, at man gerne vil give nogle af de højtlønnede i det her land – og også nogle af dem, der er lavtlønnede – skattelettelser,

men der er jo rigtig mange uden for vores arbejdsmarked, der ikke får skattelettelser. Så lad os lige prøve at kigge ned i det.

I dag kan man i Bornholms Tidende læse en artikel om omstruktureringer, besparelser, nedlæggelse af 48 stillinger og et forringet arbejdsmiljø i en periode, hvor vi har flere ældre og vi mangler personale. Så begynder vi lige nu at spare derude. Så jeg vil bare spørge statsministeren – for jeg kunne i hvert fald godt tænke mig et svar, og jeg tror også, danskerne gerne vil have et svar: Hvad er de tre vigtigste grunde til at lave skattelettelser på et tidspunkt, hvor vores velfærd lider?

Kl. 13:10

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første står vi jo i en særlig situation i indeværende år og året før på grund af inflationen. Det ved fru Pia Olsen Dyhr alt om. Så bliver der sagt, at der ikke bliver givet noget til dem, der står uden for arbejdsmarkedet. Det er heller ikke rigtigt. Altså, der bliver givet en ældrecheck på næsten 5.000 kr. til de pensionister, der har mindst.

Lad mig så måske stille et spørgsmål. Når vi om lidt – og det håber jeg på med den skatteaftale, der forhåbentlig lander inden for nogle uger, eller hvor lang tid Folketingets partier har brug for at diskutere det her ordentligt – hæver beskæftigelsesfradraget særligt for enlige forsørgere, er det noget, der ligger mig meget på sinde, for jeg ved godt, at når du er enlig mor med tre drenge, og jeg siger »drenge«, for de spiser helt utrolig meget, og især når de er i voksenalderen, kan pengene være få: Har SF tænkt sig at rulle den skattelettelse tilbage? Altså, bliver den skattelettelse, jeg håber bliver givet til enlige forsørgere, rullet tilbage, hvis SF får ansvaret efter næste valg?

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:11

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, det forestiller jeg mig sådan set ikke. Nu er det ikke spørgetime til SF. Vi kan godt aftale, at vi bytter roller, men det tror jeg ikke statsministeren er villig til. Men anyway forestiller jeg mig ikke det. Vi har foreslået skatteministeren, at vi kan lave en skatteomlægning, og at vi kan skrue op i forhold til dem, der har mest i vores samfund, og faktisk være med til at lave en skattelettelse til dem, der har mindst, men det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte til de tre vigtigste grunde til at lave skattelettelser i den her tid.

Jeg ved, at BUPL Østjylland sidder oppe på tilskuerpladserne. De kan mærke det ude i deres daginstitutioner, at der er færre penge. Det er jo ikke, fordi de ikke vil gøre deres bedste. Det gør de alle sammen derude, om det er pædagoger, sosu-assistenten, sygeplejersker, eller hvem det er. De kæmper derude, men de kan mærke besparelserne i kommunerne, og nu laver vi så skattelettelser i 2025 og 2026. Hvornår kommer det der velfærdsløft? Kommer statsministeren til at love i dag, at det kommer allerede i 2025, så man kommer til at mærke, at der ingen besparelser er i vores kommuner i 2025?

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men vi giver ikke skattelettelser til næste år. I det finanslovsforslag, regeringen har fremsat, var der en lille skattelettelse på befordringsfradraget. Så har SF sammen med en række andre partier så aftalt at gøre lidt mere på noget service og på elbiler. Det er de skattelettelser, der er. Der bliver ikke givet skattelettelser næste år.

Undskyld mig, det klunger jo en lille smule hult, at man stiller sig op her og kritiserer os for potentielt at give en skattelettelse, bl.a. til enlige forsørgere – en meget, meget hård kritik, også især på de sociale medier – og at så står man allerede i dag og siger, at hov, hvis den skattelettelse så bliver givet til enlige forsørgere, bliver den ikke rullet tilbage. Så er kritikken jo, undskyld mig, meget, meget hul.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til fru Pia Olsen Dyhr fra Socialistisk Folkeparti.

Jeg giver nu ordet til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:13

Spm. nr. US 14

Inger Støjberg (DD):

Tak for det. Sidste gang brugte jeg jo noget af min spørgetid til at spørge ind til barnebrudssagen, altså den nye barnebrudssag, om man vil, for omfanget af barnebrude har vist sig at være meget større, end vi hidtil har antaget. Det har Berlingske afdækket igennem en lang artikelrække.

Mere end 1.200 ikkevestlige piger er blevet viet bort via kongebrev i Danmark fra 1980'erne og op til 2017. I sidste spørgetime sagde statsministeren, at hun ikke kendte til alle detaljerne i den her sag, og at hun derfor ikke kunne svare på, hvilke skridt der skulle tages fremadrettet. Og det er jo sådan set fair nok. Nu er der så gået 3 uger, og derfor vil jeg egentlig bare gentage mit spørgsmål fra sidst, for jeg antager, at statsministeren selvfølgelig nu her igennem de seneste 3 uger er blevet klogere på sagen.

Derfor er mit spørgsmål i sin enkelhed, om statsministeren vil sige undskyld for det enorme svigt over for de mange mindreårige piger, som i årevis er blevet viet via kongebrev i Danmark og dermed jo med statens blåstempling og velsignelse. Samtidig beder jeg også statsministeren svare på, om hun er villig til at nedsætte en kommission, der skal få belyst, hvordan i alverden alt det her kunne ske. For for mig at se er der jo mange sammenlignelige ting i forhold til andre sager, hvor vi både har nedsat kommissioner, og hvor vi har været ude at undskylde på den danske stats vegne, i hvert fald har statsministeren gjort det. Det er fortidens synder, men det er i dag kvinder, der jo stadig væk lider under det skrækkelige, at de blev viet bort som barnebrude, og endda med det kæmpe svigt, at staten gav sin blåstempling af det.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for spørgsmålet. Jeg har selvfølgelig haft lejlighed til at dykke ned i de uger, der er gået efterfølgende, og må sige, at jeg har helt samme tilgang som fru Inger Støjberg. Det er ganske, ganske forfærdeligt, at der er udstedt, kan man sige, en form for billigelse fra Danmarks side i forhold til det her. Jeg vil også gerne sige, at jeg synes, det er helt forkert at gifte sig med en, der er så ung. Det er

jeg på alle mulige måder imod. Og vi ser jo i nogle indvandrer kredse i Danmark, at man blander sig, ikke mindst i pigernes privatliv lige fra reetablering af mødomme til holdninger til, om de må have kærestes, om de må have sex før ægteskabet, og man blander sig i, hvem de skal giftes med, hvad for noget tøj de skal have på og hvilken hovedbeklædning, tørklæde, burka og andre ting. Jeg er imod det hele, og jeg er selvfølgelig også imod, at man overhovedet blander sig i, hvem ens børn skal gifte sig med. Det vedkommer simpelt hen ikke familien, fætre, onkler, eller hvem der måtte have en holdning dertil.

Så vores udgangspunkt er fuldstændig ens. Jeg vil meget gerne være med til at understøtte, at det her bliver afdækket, også fordi man jo kan have en formodning om, at det stadig væk finder sted, men så bare i nogle andre formater end det, der er legalt i Danmark – det skulle ikke undre mig, ligesom så meget andet foregår forkert i nogle af indvandrer miljøerne. Så det vil jeg gerne være med til at afdække.

Om der skal gives en undskyldning, synes jeg er et lidt mere principielt spørgsmål. Vi er jo meget, meget tilbageholdende med at give undskyldninger fra den danske stats side. Det er blevet givet på nogle enkelte udvalgte områder – til børnehjemsbørn, der har været udsat for svigt eksempelvis, til eksperimentbørnene i Grønland og ved andre systematiske statslige overgreb. Om det her falder ind under samme kategori, er jeg usikker på. Men jeg vil gerne være med til, at vi får belyst det her. Og man må endelig ikke være i tvivl om min holdning til det her; jeg synes, det er ganske skrækkeligt.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:17

Inger Støjberg (DD):

Nu har statsministeren jo også så sent som i dag benævnt sig selv som børnenes statsminister, og derfor synes jeg, at det er på sin plads, at vi får det her undersøgt.

Altså, bare lige sådan for at give nogle eksempler, kan jeg sige, at ud af de 1.200 er der en enkelt af de her piger, der kun er 15 år, da hun bliver gift med en mand på 35 år, en anden er 17 år, da hun bliver gift med en mand på 32 år, og en tredje er 16 år, da hun bliver gift med en mand på 37 år, og vel at mærke er det jo igen med statens ikke bare accept, men blåstempling. Det er jo derfor, jeg synes, at det er på sin plads at få en kommission, og derfor vil jeg sådan set bare spørge statsministeren, om det er en kommissionsundersøgelse, statsministeren siger ja til i dag, for så synes jeg, at vi begynder at snakke om noget, der ligner noget.

Så siger statsministeren hermed ja til en kommissionsundersøgelse? Og hvis hun gør, vil jeg selvfølgelig være meget glad for det.

Kl. 13:18

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg ved ikke præcis, hvad formatet skal være. Jeg synes, det er en god idé at få det afdækket, og jeg synes, det kan være interessant at afdække det bagudrettet. Man skal jo ikke være i tvivl om, at det er en meget, meget effektiv måde at holde en ung pige i en skruestik på, at hun bliver gift med en ældre mand, hvad jeg synes under alle omstændigheder er forkert. Det ville det også være, hvis det var en etnisk dansk ung pige og en etnisk dansk mand. Og der er jo ikke ret mange, der gør det her længere i Danmark, så det er primært et problem i dele af indvandrer kredse. Det er en meget effektiv måde at undertrykke på, det er en meget effektiv måde at udøve social

kontrol på, og jeg tror også, det er, desværre, en effektiv måde at modarbejde integrationen i Danmark på, at man laver den her type ægteskaber.

Så jeg vil gerne være med til at se på – og det er jo så den ansvarlige minister, der skal prøve at kigge på det – hvad man kan afdække bagudrettet. Men jeg synes, det er mindst lige så afgørende, om der finder den her slags ægteskaber sted nu, også selv om man så ikke lovformeligt bliver gift i Danmark, men måske i muslimske kredse har et eller andet ritual.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:19

Inger Støjberg (DD):

Jeg er enig i, at det er meget sjældent, det forekommer i Danmark blandt danskere, men det forekommer dog, om end ikke alle bliver gift. Når det er sagt, er jeg jo selvfølgelig meget interesseret i at få afdækket, hvad det er, der foregår nu, for jeg er også fuldstændig enig med statsministeren i, at det her forekommer stadig væk i moskéer – jeg er slet ikke i tvivl – og det kan man også se i de beretninger, der allerede er ude i det åbne nu. Men jeg synes altså også i lighed med andre kæmpe skandaler, vi har set, hvor staten har vendt det blinde øje til – her har man endda sat et statsligt stempel på, at man kan blive giftet bort som barnebrud – at det altså er på sin plads at få det afdækket og undskyldt til de kvinder, som det her er gået ud over. Nu er de jo kvinder, dengang var de børn. Derfor vil jeg blot spørge statsministeren om, hvad det næste skridt er. Altså, vil der blive indkaldt til forhandlinger, og i givet fald hvornår?

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er helt naturligt at diskutere, hvad de næste skridt kan være her, med udlændinge- og integrationsministeren. Jeg er selv af den overbevisning, at der stadig væk er en berøringsangst i det danske samfund. Den er blevet mindre, og vi er kommet på forkant med mange ting, men man hører det jo. Folk står og siger, at det er en meget god idé med kønsopdelt svømning f.eks., og så accepterer vi det, hvad vi ikke i mine øjne skal acceptere i Danmark. Meget af det her kan vi jo ikke kun læse i tallene, for det er også noget, vi hører, f.eks. at det kan være svært for en kvinde at komme på krisecenter, fordi det kan være, at der er nogen fra samme familie eller samme slægt, der opdager, at hun er på vej på krisecenter, og pludselig bliver hun afsløret. Så hører vi de her historier om reetablering af mødomme, hvilket jo er langt ude og er et kæmpe overgreb, synes jeg, for alle os, der er tilhængere af ligestilling mellem mænd og kvinder.

Jeg har senest i den her weekend læst et længere interview med en ung mand i Danmark med somalisk baggrund, som fortæller, at han kom gul og blå i skole, og at han lugtede af tis, fordi han tisede i bukserne, når han far bankede ham. Og der var ikke rigtig nogen i velfærdssamfundet, der gjorde noget, fordi det var nok også en anden kultur. Der er jo ikke nogen andre kulturer i Danmark, hvor man skal have lov til at slå på sine børn.

Så der er en berøringsangst. Det har der også været i forhold til det her, og derfor vil vi gerne være med til at kigge ned i det.

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:21

Spm. nr. US 15**Alex Vanopslagh (LA):**

Tak. Jeg kan ikke helt lade være med at kommentere på den lidt genoplivede drøm om at blive børnenes statsminister, for når det kommer til politisk opbakning blandt børn og unge, tør jeg godt sige, at den statsministerduel skal jeg nok vinde, og jeg tager den gerne op.

Men det er noget helt andet, jeg vil tale om: Det er dansk energipolitik, herunder den beslutning, som blev truffet i Folketinget tilbage i 1985, om at have et forbud mod, at kernekraft kan indgå i dansk energiplanlægning. Siden dengang i 1985 er der jo sket en spændende teknologisk udvikling. Man er nu på vej med det, man kalder fjerdegenerationsreaktorer, hvor der ikke er noget radioaktivt affald, og det er billigere og endnu mere effektivt. Og selv om vi har et forbud i Danmark, har vi faktisk også noget at være stolte over i Danmark. Vi er jo i forvejen stolte over, at dansk teknologi har været med til at udbrede vindmøller over hele verden.

Men vi har faktisk også to danske grønne iværksættere, som forsker i den her nye type kernekraft og er kommet ret langt med det. Nu vil de gerne til at lave nogle forsøg og nogle test og se, om det kan skaleres op og måske gå hen og blive en gamechanger rent globalt i forhold til klimaforandringerne, hvor det på globalt plan jo stadig er kul og gas, der er den højeste prioritet. Og der havde vi forleden en høring i Folketinget, hvor de her to danske virksomheder var her, og selv om de er glade for at være i Danmark – det er jo en kæmpe cadeau også til det naturvidenskabelige miljø i Danmark – har de så den udfordring, at på grund af det her gamle forbud kan de ikke lave deres test og forsøg i Danmark, og derfor planlægger de at rykke ud af Danmark. Og jeg synes, det er så ærgerligt, hvis Danmark skal miste den potentielle mulighed for det næste store grønne eksporteventyr og muligheden for at gøre den forskel globalt.

Derfor er mit spørgsmål til statsministeren i dag, om det ikke er på tide, at vi ophæver det her forbud mod kernekraft, således at gode danske grønne iværksættere kan blive i Danmark og forske mere i Danmark.

Kl. 13:22

Kl. 13:24

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er vel meget godt at få det fuldstændige billede med, for jeg forstår, at Liberal Alliance i det hele taget ønsker, at vi skal til at bruge atomkraft, og at det her ikke kun er et spørgsmål om nogle små hjørner forskningsmæssigt. Og jeg må sige, at jeg ikke helt forstår tilgangen, for vi er så stærke på vedvarende energi, om end det går for langsomt, og det forsøger vi jo alt, hvad vi kan, at få håndteret. Det er meget mere langsommeligt at bruge atomkraft, og jeg har i hvert fald ikke så god tid, hvad angår den grønne omstilling. Så jeg forstår grundlæggende ikke, at man vælger, som jeg forstår det, at lægge alle sine æg i den kurv, når der er så meget, der taler imod. Jeg tør ikke på stående fod udtale mig om nogen konkrete forskningsprojekter, men jeg synes, det her bliver nødt til at være en del af vores samlede tilgang til klimaforandringerne og til, hvordan vi sikrer, at vi har den energi, vi har behov for.

Og så må jeg sige, når jeg nu har ordet og det er Liberal Alliance, der står her, at jeg undrede mig såre over den reaktion, der var efter indgåelsen af finansloven i går. Jeg kom i tanke om, hvordan Liberal Alliance opførte sig tilbage i 2017, da man sad i regering. Der kunne man ikke finde ud af at lave en finanslov; man truede med at vælte regeringer. Nu sidder man så i opposition. Så kan man heller ikke finde ud af at lave en finanslov, andet end at man så med det samme skal stå og kritisere noget, som for mange danskere faktisk vil få en konkret betydning i deres hverdag. Så jeg håber, at man vil overveje at begynde at gå ind og lave politiske forhandlinger og tage ansvar. Det er jo også en del af det at være politiker.

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 13:25

Alex Vanopslagh (LA):

Statsministeren er jo i et strålende humør i dag. Det mærker vi alle sammen, og det er jo fint nok. Jeg håber så til gengæld, at vi kan få nogle svar på de spørgsmål, vi stiller. Jeg stillede ikke spørgsmål til statsministerens holdning til vores kommunikationsstrategi eller vores øvrige energipolitik, og det er jo faktisk netop sådan med Liberal Alliances politik, at vi ikke lægger alle æg i én kurv. Altså, vi tror på, at vind og sol er en helt afgørende del af den grønne omstilling i fremtiden, særlig med de teknologiske kvantespring, der sker i forhold til lagring af vindenergi og solenergi og omdannelse til brint og frem og tilbage. Men til det her argument om, at kernekraft skal vi ikke engang forske mere i, og at vi engang skal tillade test i Danmark, fordi det tager lang tid, vil jeg sige: Ja, det vil tage cirka lige så lang tid, som det har taget med den her energiø, som regeringen nu har droppet.

Det er jo regeringen, der har lagt alle æg i én kurv, og det, jeg gerne vil have svar på, er i forhold til det med, at når vi nu har to danske virksomheder, som er der, hvor de kan lave nogle testforsøg med nogle testreaktorer for at se, om man kan skalere det op og eksportere det til udlandet, så er de nødt til at rykke ud af Danmark, fordi vi har det her forbud. Altså, burde vi ikke have et mere åbent sind over for det? I øvrigt er Liberal Alliances politik ikke, at vi skal bygge et kernekraftværk i Danmark, men at vi skal nedsætte en kommission – vi har kaldt det en Niels Bohr-kommission – der skal gøre os klogere. Og hvis der er én ting, man i hvert fald godt kan sige om den her regering, er det jo, at den er vældig glad for kommissioner, så måske kunne det være den næste kommission, man nedsætter.

Hvad er fordelene og ulemperne ved kernekraft? Kan det på nogen måde være en del af fremtiden, også for Danmark? Og lad os i samme ombæring ophæve det her forbud, så de danske virksomheder, der er, får endnu nemmere ved at forblive i Danmark.

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men er det ikke belyst ret grundigt? Altså, det er jo ikke sådan, at Danmark er en isoleret ø på et europæisk kontinent, som ikke har kernekraft. Når vi kigger på den samlede energiforsyning i Europa, indgår atomkraft jo som en ikke uvæsentlig del af den, fordi der er nogle europæiske lande, som har lange traditioner på det her område. Vi har så en anden tradition. Vi har også en anden styrkeposition. Så jeg tror, at det ville være forkert at påstå, at det ikke er belyst, hvad det er, atomkraften kan, og ej heller, hvilken rolle den spiller på europæisk plan. Det er vel snarere interessant at se på, hvordan

vi sikrer, at Danmark udnytter og benytter den position, vi har, og får speedet vores egen grønne omstilling op og bliver en af hovedleverandørerne af vedvarende energi, også til resten af det europæiske kontinent.

Og ja, det er rigtigt, at jeg er i strålende humør i dag, fordi jeg synes, at det er fantastisk godt med de aftaler, vi lader. Det, jeg ikke forstår, er, at man vælger at gå ind og lave en politisk aftale for så at bruge al sin taletid på at fortælle, hvorfor det er en dårlig aftale. Det synes jeg er en mærkelig måde at arbejde på, og jeg synes også, sagt i al venskabelighed, at det er en lille smule respektløst for de mennesker, der nu oplever, at deres liv faktisk *kan* blive bedre og deres hverdag *kan* blive bedre takket være nogle af de aftaler, vi laver, f.eks. en ny psykiatraføtale for børn og unge.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 13:28

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg giver mig – jeg får jo ikke rigtig svar på nogen af mine egne spørgsmål. Så lad os da bare snakke om den finanslov og LA's kommunikationsstrategi. Finansloven udmønter mere end 1.200 mia. kr. Det er én blandt flere muligheder, hvor man virkelig kan tænke i, hvordan vi kan tænke flere år frem, og hvordan vi kan løse nogle af de grundlæggende strukturelle udfordringer, vi har i Danmark, og hvordan vi kan nytænke vores samfund, og hvordan vi kan løse nogle af de helt store problemer. I stedet vælger man så at sige, at man forhandler mindre end 1 mia. kr. ud af 1.200 mia. kr. Og jeg har jo selv siddet med i forhandlingerne, så jeg ved, at så er der lidt småting til alle partier. Der må helst ikke være noget, der kan støde nogen på manchetterne, fordi det skal være så bredt som overhovedet muligt. Det er da definitionen på noget, der er uambitiøst og uden retning.

Det laver så ikke om på, at vi i Liberal Alliance er glade for, at vi har fået sikret penge til at få sænket afgiften på elbiler, og at vi er glade for den uafhængige patientrådgivning. Men vi gider jo ikke stå og lade, som om det er sådan en eller anden kæmpe revolution, når sandheden er den – sådan har vi det alle sammen herinde, uanset om vi vil indrømme det eller ej – at det *er* en uambitiøs finanslov, der kratter lidt i overfladen. Vi er glade for vores kratten i overfladen, men det *er* kratten i overfladen, stik imod hvad regeringen ellers påstår er dens eksistensberettigelse.

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):

Der er ét svar tilbage.

Kl. 13:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg kan så forstå, at man gerne vil kritisere regeringen for gerne at ville lave brede aftaler, og det står så, må man sige, i relativt skærende kontrast til, da man selv i meget, meget kort tid påtog sig ansvaret – det er meget kort tid, at Liberal Alliance har påtaget sig ansvaret – for at lede det her land. Der kunne man ikke engang lave en finanslov; der var man ved at vælte den regering, man selv var en del af, ved at klatre op i nogle træer. Det var noget med nogle skattelettelser, og det kunne man ikke håndtere. Man kan så heller ikke håndtere at indgå i den her type aftaler. Det er da noget mærkeligt noget.

Jeg synes, modsat Liberal Alliance, at det faktisk er fint, at vi kan lave en finanslov, hvor næsten alle Folketingets partier er med. Og det er rigtigt, at vi ikke revolutionerer hele Danmark. Det var vi nogle der gik væk fra for rigtig, rigtig mange år siden. Til gengæld flytter vi det her, hver eneste gang vi laver en aftale, hvad enten

det er en finanslovsaftale eller det er en aftale om færre skærme i daginstitutionerne eller det er om psykiatrien. Og det er måske det, vi i virkeligheden er uenige om. Jeg synes, at Danmark er et fantastisk vidunderligt land, og skridt for skridt gør vi det en lille smule bedre. Måske skulle Liberal Alliance gå med på den rejse.

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):

Nu er spørgsmålet afsluttet, og vi siger tak til hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance.

Jeg byder velkommen til hr. Søren Pape Poulsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:31

Spm. nr. US 16

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Værdierne skrider i Danmark, antisemitismen vokser flere steder i Europa og også her, og det værste er jo, at konflikten er taget til Danmark. Jeg er personligt rystet over den historieløshed, jeg mener der er i vores samfund, hvor børn derhjemme fortæller, at de i skolen har talt om, at Israel jo må være de onde, der har taget et land fra palæstinenserne. Jeg synes, at det kalder på bekymring, men at det også kalder på viden om fakta, altså hvilket løfte det var, vi gav jøderne efter anden verdenskrig. Jeg frygter rent faktisk, at der i vores land, hvis man spurgte om det, ville være mange, der ville tro, at der var et land, der hed Palæstina, og at der så kom nogle, der skabte staten Israel, og at man så tog det land fra palæstinenserne.

Alt det her med et britisk mandat osv. fortaber sig i tågerne, og det er jeg bekymret over, og jeg er bekymret over de grøfter, det graver i vores samfund, og den splittelse, det skaber. Hvor er det så, vi skal begynde? Ja, vi skal både begynde derhjemme, hvis vi kan, men i hvert fald også i skolerne. Jeg synes jo, det er et problem, hvis der er børn, der vokser op, og som hjemmefra lærer, at man skal hade jøder, og det kan man som barn så tage med sig hen i skolen. Og det er jo så i skolen, vi må kigge på, hvad man kan gøre.

Jeg tror bare, jeg vil indlede med at spørge, hvad statsministeren egentlig tænker vi kan gøre i skolerne, og om hun har nogen idé om, hvor langt hun er klar til at gå i den her debat, i forhold til at vi får en mere nuanceret tilgang til det her hos visse grupper i vores samfund.

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første deler jeg fuldstændig bekymringen, og det, som jeg jo selv kan iagttage, især på de sociale medier, er en ekstremt polariseret debat, som også indeholder ting, der er forkerte. Jeg tror, vi alle sammen har det på den samme måde, altså at vi begræder de civile ofre, og dem er der mange af i den her konflikt, og det gør ondt, det er hjerteskræende, og det gælder selvfølgelig ikke mindst børnene. Derfor er det også godt, at der lige nu er en pause i kamphandlingerne, så vi kan få den humanitære bistand ind. Det ændrer ikke på det grundlæggende, nemlig at Israel har ret til at forsvare sig selv, og at Israel i særdeleshed har ret til at eksistere, og det er det, der bliver sat spørgsmålstegn ved fra flere sider. Vi hører jo kampråbene, også i de danske gader, fra »jihad« til »from the river to the sea«, altså underforstået, at Israel slet ikke hører til. Det er forkert. Israel er et land, og det skal være et land – det er i øvrigt på FN's mandat, at Israel bliver oprettet og eksisterer – og antisemitismen har været jødernes følgesvend i Europa i hundredvis af år, og den viser nu også sit grimme ansigt både i Danmark, i Europa og andre steder.

Så jeg er meget, meget enig i analysen, og jeg er i øvrigt også enig i, at skoler og uddannelsesinstitutioner spiller en særlig vigtig rolle i den situation, vi nu befinder os i, og det er også i det lys, man skal se det, som vores undervisningsminister Mattias Tesfaye har igangsat. Vi vil ikke have hagekors – det burde sige sig selv – på de danske skoler, og ej heller på universiteterne, og jeg kan også sige, at uddannelsesministeren, som også er her, har taget kontakt til rektorerne på bl.a. de videregående uddannelser for at sikre sig, at vi har et trygt undervisningsmiljø, og at vi selvfølgelig ikke vil se nogen former for undergravende aktiviteter i forhold til demokratiet, antisemitisme og lignende.

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:34

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Vi har jo set, at der rundtomkring er lærere, som afholder sig fra at undervise i den historiske kendsgerning om, hvilken betydning Muhammedtegningerne fik for verden og for Danmark, og nu frygter jeg jo, at der kommer en ny ting, som man kan være bange for at undervise i, altså hele diskussionen om Israel-Palæstina, og hvordan man skal se på det, og det synes jeg også kalder på, at vi, måske også sammen med undervisningsministeren, er nødt til at kigge lidt mere indgående på, hvad der kan gøres. I den sammenhæng har jeg naturligvis også noteret mig, at undervisningsministeren har været ude at sige noget om de hagekors, der er blevet malet.

Men kunne man ikke forestille sig, at man fra undervisningsministerens side med statsministerens billigelse – det er jeg helt sikker på at det ville være – fik lavet et lidt mere klart tjek og en undersøgelse af, hvordan det egentlig står til i landets folkeskoler? Og vi kan godt bare tage skolerne i København, Aarhus og Odense Kommuner, for jeg tror måske, det er der, vi har problemerne, når det gælder Israel-Palæstina, og ikke mindst den mobning og chikane af jødiske børn, der foregår.

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jo, det er både naturligt, og det er også nødvendigt at have et øje på, hvad der sker på skoleområdet, og alle voksne – jeg sagde det også i min indledning i dag – har jo et ansvar for at få taget den her konflikt ud af børneværelset. Det starter og slutter ved forældrene, og man kan sagtens have sympati for den palæstinensiske sag og selvfølgelig ikke mindst – og jeg siger selvfølgelig – for de ofre, der er, ikke mindst børnene, uden at det sætter sig i hverken en antisemitisme eller en modstand mod Israel. Begge dele er i mine øjne uacceptabelt – uacceptabelt – og det starter og slutter med forældrene og andre, og sociale medier har et særligt ansvar, men det har vores skoler og vores uddannelser også.

Det her handler jo så om antisemitisme, som der nu også bliver spurgt om, men det er jo også bredere. For det skal jo også være sådan, at man kan sidde i en folkeskoleklasse og have et andet synspunkt end det, de fleste måske har, og det er jeg ikke sikker på kan finde sted alle steder. Så en social kontrol kommer i mange former, og jeg tror, vi i den her konflikt desværre ser den i ret fuldt flor.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jeg vil i det tredje spørgsmål lige gå over til noget helt andet, som man siger, for jeg havde nok også en forventning om, at der, når det drejer sig om de to første spørgsmål, ikke var noget, som vi ville blive uenige om. Nu var det heller ikke nødvendigvis et mål i sig selv, at vi skulle være uenige om det, for jeg tror faktisk også, det er rigtig vigtigt, at vi som Folketing har en ret klar holdning, når drejer sig om den konflikt, der foregår lige i øjeblikket.

Der er et andet emne, hvor jeg faktisk i hvert fald også tror at vi er enige, men hvor jeg undrer mig lidt, og det er jo, at statsministeren i sin nytårstale den 1. januar 2022 sagde, at der nu kommer en ny ældrelov. Det kommer oven på diverse dokumentarer, som vi bl.a. har på TV 2, og jeg tror ikke, jeg citerer statsministeren ret forkert, når jeg siger, at det, hun sagde, var noget i retning af, at vi ikke har den ældrepleje i Danmark, som vores ældre fortjener. Og det er jeg enig i, og så skulle man jo tro, at det her var vigtigt. Altså, der har været et par ministre på området, der har været flere dokumentarer, og der står endda i regeringsgrundlaget, at ældreområdet skal sættes fri, men nu lader man så folkeskolen overhale det, og nu er tingene så igen udskudt.

Må jeg ikke bare spørge: Er det, fordi regeringen ikke længere synes, det er vigtigt? Er det, fordi man internt i regeringen er uenige? Er det, fordi man mangler forslag? Og til det vil jeg bare sige, at vi så er klar. Vi har mange forslag, og vi kommer rigtig gerne, hvis regeringen har brug for hjælp, men jeg håber ikke, det er et udslag af, at regeringen ikke længere synes, at det her er vigtigt. Jeg synes, at det er lang tid at have ventet i 2 år på en ældrelov.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første kvitterer jeg meget positivt for, at De Konservative gerne vil være med til at forbedre ældreområdet. Det ser jeg frem til.

Med hensyn til det andet er det jo ganske enkelt, fordi to forskellige regeringer også har valgt at inddrage alle dem, der er på ældreområdet, og det tager noget tid. Der har også været et folketingsvalg, fordi Radikale Venstre valgte at vælte den tidligere regering. Det har jo også været med til at forsinke arbejdet. Arbejdet er utrolig vigtigt, de ældre ligger os alle sammen meget på sinde og skal ligge os meget på sinde, og jeg er rigtig glad for det, der er med i finansloven, omkring en mere værdig ældrepleje.

Så det er jo ikke, fordi tiden har stået stille, og vi kommer, kan man sige, så med vores forslag til en samlet både ældrelov og ældrepleje i det hele taget i starten af det nye år. Og jeg tror måske også, det er det, som hr. Søren Pape Poulsen reagerer på. Men skiftende ministre har så også valgt at lave en ret stor inddragelse, selvfølgelig både af de ældre selv – det er dem, det handler om – og de pårørende, medarbejderne, kommunerne og alle de andre, som er vigtige på det her område. Så det er noget af det, jeg selv brænder allerallermest for, og jeg glæder mig også til at drøfte det med De Konservative.

Kl. 13:39

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til hr. Søren Pape Poulsen fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Kl. 13:39

Spm. nr. US 17

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Jeg vil tale om et emne, som jeg synes er ret grundlæggende for vores velfærdssamfund, og det er nemlig, hvordan vi behandler de mennesker, der har været med til at skabe og bygge det. Det er vores folkepensionister og sådan set også de førtidspensionister, som har måttet pensionere sig for tidligt. Sidst vi stod her og drøftede regeringens skattereform, havde jeg fokus på det her med, at den almindelige lønmodtager får meget, meget mindre end dem, der f.eks. tjener 1 eller 2 mio. kr. Vi blev ikke helt enige. Jeg har stadig svært ved at forstå den fordeling.

Men i dag skal det handle om folke- og førtidspensionisterne. For de får nemlig 0 kr., når regeringen skal uddele sine skattelettelser. Det er de mennesker, som jo alle sammen har knoklet et langt liv, som har betalt deres skat, og som har været med til at bygge vores samfund op. Og det, de oplever lige nu, når de ser herind og ser på deres egen situation, er, at de kan se deres pensioner – førtidspensioner, folkepensioner – blive ædt op af inflationen. Når de skal ned i supermarkedet, rækker pengene ikke så langt. Når de skal betale elregningen, rækker pengene ikke så langt. Imens oplever de altså en regering, som prioriterer at give en konsulent eller advokat, der tjener f.eks. 1,5 eller 2 mio. kr. om året – altså nogle, der ingenting mangler – en skattelettelser på omkring 12.000 kr. om året.

Det er svært for mig at forstå den prioritering, altså at man ikke prioriterer dem, der har leveret på deres del af samfundskontrakten, støbt det fundament, som vi andre står på, og betalt for min uddannelse og statsministerens uddannelse, men at man prioriterer konsulenten, advokaten og direktøren over de mennesker. Det har jeg svært ved at forstå, og det var det, jeg igen godt kunne tænke mig at få et svar på.

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det gør vi heller ikke, og det ved hr. Pelle Dragsted godt ikke er tilfældet, for der kommer nemlig en forhøjelse af ældrechecken på knap 5.000 kr. Kan man mærke det, hvis man er folkepensionist og ikke har en masse ved siden af sin folkepension? Ja, det kan man. Det er jo også derfor, at vi har valgt, mens der var inflation, at give en skattefri forhøjelse af ældrechecken for netop at hjælpe ikke mindst folkepensionisterne igennem en svær inflationstid.

Der er ingen tvivl om, at den inflation, vi har oplevet i Europa og i Danmark igennem de senere år, har ramt især pensionister hårdt. Det er derfor, det har været så vigtigt at få den under kontrol, og det har vi jo så fået nu. Vi ligger rigtig, rigtig godt til i forhold til inflationen, og det betyder jo, at den købekraft, man skal have fra sin folkepension, er tilbage. Det er rigtig, rigtig godt. I forhold til den inflation, der er i mange andre lande, er vi nede omkring nulpunktet nu. Det er rigtig, rigtig positivt og jo sådan set et udtryk for, at vi fører en rigtig god økonomisk politik i det her land.

Så vi skulle have inflationen under kontrol, og det har vi fået. Nu kan vi så begynde at bygge op, bl.a. ved at bruge flere penge på ældreområdet. Det har vi valgt i finansloven, hvor Enhedslisten står udenfor. Og undskyld, det er jo så let altid at kritisere. Jeg vil egentlig gerne kvittere for de partier, der ikke er enige med regeringen i alt, men alligevel går med ind og tager et ansvar og forbedrer vores land. Vi har valgt at afsætte flere penge til ældreområdet, og vi har altså fra regeringens side også foreslået at hæve ældrechecken. Det er jo bl.a., fordi vi gerne vil sikre, at de folkepensionister, der ikke har så meget, får mere at gøre med.

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:43

Pelle Dragsted (EL):

Jeg var forberedt på, at det var den med ældrechecken, vi skulle have. Det er vigtigt. Det er godt. Vi støtter det. Vi stemmer for det, når det engang bliver lagt ned i salen. Men det er jo kun alligevel – hvis vi nu forholder os proportionelt – 400 kr. før skat om måneden, som en folkepensionist får. Der er altså meget langt til de 1.200 kr. efter skat, som advokaten eller konsulenten får. Jeg har stadig væk svært ved at forstå den prioritering. Herudover, og det synes jeg er vigtigt, og det synes jeg at statsministeren altid overser i den her diskussion, er det altså kun en femtedel af danske folkepensionister, der modtager ældrechecken. Langt de fleste, en million danske folkepensionister, får 0 kr. – 0 kr.! Og det er altså ikke mennesker, som har meget at rutte med, for manges vedkommende.

Jeg synes, at statsministeren skylder et svar til dem, som ikke modtager ældrechecken. Hvorfor er det, at de igen igen bliver forbigået, når der skal deles skattelettelser ud?

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil gerne sige to ting. Først og fremmest synes jeg, at det er vigtigt at sige, at folkepensionister i dag er lige så forskellige, som folk er i alle andre kategorier i vores samfund. Vi har folkepensionister, der har mange penge, som har en stor friværdi, og som har store pensionsopsparinger. Så har vi nogle, der slet ikke har en bøjet femøre at gøre godt med ud over folkepensionen, som jo ikke er kæmpestor. Der tror jeg, at en ældrecheck faktisk gør en forskel. Det er derfor, at vi hæver den. Jeg gør også ud fra, at det er derfor, at Enhedslisten stemmer for at hæve den. Så er det rigtigt, at så har vi jo en masse, der ligger inde midt mellem, der på forskellig vis har en økonomi, og som kan have et ordentligt råderum – og for nogles vedkommende et mindre godt råderum. Det er også en gruppe af mennesker, som i hvert fald for manges vedkommende er meget afhængig af, at vi har et godt velfærdssamfund, hvad enten det er ældreplejen eller det er sundhedsvæsenet. Så når vi taler pensionisters økonomi, vil min appel være, at vi både kigger på de direkte overførsler, altså pensionen, hvor vi nu hæver ældrechecken, men også på den omfordeling, der sker, når vi vælger at styrke vores velfærdssamfund.

I forhold til skattelettelserne vil jeg bare understrege her til sidst, at topskattelettelsen ikke er en socialdemokratisk opfindelse. Det er nogle andre partier, der ønsker det. Vi har til gengæld ønsket at hæve beskæftigelsesfradraget, og det kommer jo dem til gavn, som har et almindeligt arbejde og en almindelig indtægt. Vi har så valgt især at fokusere på de enlige forsørgere, og det kan jeg sagtens stå på mål for.

Kl. 13:46

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:46

Pelle Dragsted (EL):

Det her med, at det ikke er Socialdemokraterne, der har bragt det til bordet, er meget fint. Det er lidt som at høre Alex Vanopslagh kritisere den finanslov, han selv er med i, når statsministeren siger:

Det var ikke os. Det er statsministeren, der er statsminister, og som gennemfører den her skattereform, som altså har den her meget skæve fordeling, hvor dem i toppen, som har mange penge, altså dem, der tjener op til 2,5 mio. kr., får en meget stor skattelettelse, mens andre får mindre.

Jeg har jo gjort det til en vane at citere nogle af statsministerens gamle partifæller. Mange af dem har jo haft kloge ting at sige, som kunne være relevante at huske på i dag, og i dag er det den tidligere arbejds- og boligminister Kaj Bundvad, som sagde sådan her om vores ældre medborgere, dengang folkepensionen blev indført, og som jeg synes er vigtigt, og jeg citerer:

»Jeg mener ikke, at man skal spørge om, hvor lidt de ældre behøver for at klare sig, men derimod, hvor meget de skal have for at opnå en levestandard, der står i passende forhold til, hvad man anser for rimeligt for andre.«

»I passende forhold til, hvad man anser for rimeligt for andre.« Det er jo det, der er problemet her. Det er, at man hægter en kæmpe gruppe af folkepensionister og førtidspensionister af den velstandsudvikling, som mange andre danskere kommer til at opleve – desværre allermest dem med de allerhøjeste indtægter.

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg gerne understrege, at jeg står på mål for regeringens samlede skattepolitik. Selvfølgelig gør jeg det. Jeg er glad for det, vi har lagt frem. Det gør jo ikke noget, når man samarbejder med andre partier, at man understreger, at der er noget, som man selv har bragt med ind til bordet, og så er der noget, andre partier er kommet til bordet med. Det betyder jo ikke, at man ikke står på mål for det samlede. Det gør jeg.

Det er jo ligesom med Enhedslisten. Alle de gange jeg har arbejdet tæt sammen med Enhedslisten, har der været et ønske om at hæve ydelserne for indvandrere, der kommer til Danmark, og som aldrig har arbejdet på arbejdsmarkedet. Det har jeg altid været imod som socialdemokrat. På den måde er vi uenige, og den uenighed må man jo også gerne, synes jeg, vise danskerne. Jeg synes ikke, det er den rigtige måde at prioritere pengene på. Sådan kan det også være på nogle andre områder, men man må stå på mål for den samlede politik, og man må især tage ansvar for at lave aftaler. Der kniber det en lille smule hos Enhedslisten, ikke? For alle andre partier i Folketinget blev i går enige om en finanslov. Kun ét parti valgte at stå udenfor, og det er sådan noget, jeg som socialdemokrat ikke forstår, altså at når man har muligheden for at tage ansvar, så afskriver man sig det bare.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Jeg byder nu velkommen til hr. Martin Lidgaard fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:48

Spm. nr. US 18

Martin Lidgaard (RV):

Mange tak for det, formand. Jeg vil gerne tale lidt om det grønne område, for som statsministeren rigtigt sagde, starter COP28 jo lige om lidt. Jeg tror, vi er enige om, at når man skal vurdere de enkelte landes indsats, skal man jo kigge på, hvad de gør, og ikke på, hvad de siger. Der må jeg sige, at vi har to debatter, to forhandlinger, køre-

nde i den her uge, hvor jeg har meget svært ved at forstå regeringens synspunkt, og det tænkte jeg at statsministeren måske kunne afklare i dag. Det ene er diskussionen om vores 2025-mål, og det andet er forhandlingerne om en ny flyafgift.

Hvis vi starter med 2025-målet, lavede vi jo en aftale sammen i sin tid om, at vi skulle nå nogle CO₂-reduktioner i 2025, og vi blev også enige om, at det skulle vi måle over 3 år i gennemsnit, for at de enkelte udsving i de enkelte år ikke dominerede, men vi fik et gennemsnit. Faktisk skrev vi det ind i loven, og jeg citerer:

»Målet vil blive opgjort som et gennemsnitsmål over 3 år for at minimere udsving i et enkelt år.«

Det vil sige, at man ikke bare tager et år ud. Men regeringen insisterer alligevel på, at det kun er 2025, vi skal måle på, og man kan jo få den tanke, at det er bare, fordi det er lettere, og at man så ikke sådan for alvor behøver at gøre noget. For det, som regeringen så også foreslår, er, at man indfører flere biobrændstoffer i bilerne – kun i år 2025 – og så fjerner man det igen i 2026, sådan at man lige akkurat når målet i 2025. Det synes vi ikke er at være tro mod aftalen og lovgivningen, og det synes vi heller ikke rigtigt er måden at gå til det her på, hvis man ønsker en langsigtet grøn omstilling. Der er en lille smule kreativ bogføring over det, synes vi; man fifler med det, som vi egentlig har besluttet, og man har heller ikke ambitionerne for de år, der kommer efter, med.

Det andet spørgsmål, jeg har, er så om flyafgiften, og det er lidt i samme tråd, fordi man jo fra regeringens side lægger op til en flyafgift, og det støtter vi. Men hvad er logikken i at bruge pengene, i hvert fald halvdelen af dem, på en ældrecheck i stedet for at bruge dem på at lave bæredygtige biobrændstoffer, så vi får CO₂-udledningen ned og måske kan få en helt ny grøn industri i Danmark? Jeg har sådan en drøm om, at man skal kunne flyve ud af Københavns Lufthavn om nogle år uden at udlede CO₂.

Hvad er logikken bag den kobling mellem en flybilletafgift og ældrechecken?

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, der bliver selvfølgelig ikke fiflet med noget, og jeg har da ikke nogen grund til at tro, at der sidder nogen og forhandler om en 2025-plan, der har noget ønske om at fifle med noget som helst. Der er sikkert nogle politiske uenigheder. Det afgørende må jo være, at vi leverer på det, vi har aftalt med hinanden, altså at vi lever op til 2025-målet, og det har regeringen et ønske om. Regeringen har også fremlagt forslag til, hvordan vi når derhen. Der diskuteres så ydermere nu – oven i det, der bliver nævnt her – en dieselaftgift for at komme i mål. Jeg håber selvfølgelig på en aftale på det her område, så vi som Folketing kan vise, at når vi nu er et af de lande, der faktisk har valgt at opsætte nogle af de mest ambitiøse klimamål, både i 2025 og i 2030 og i 2045 osv., faktisk også leverer på dem. Så det synes jeg selvfølgelig vi skal.

Så er der spørgsmålet omkring ældrechecken. Det trækker så lidt i modsat retning af det spørgsmål, der lige har været fra Enhedslisten. Jeg har hele tiden været af den overbevisning, at når vi indfører afgifter for at gøre vores samfund grønnere og mere bæredygtigt og mere klimavenligt, skal det have en ordentlig social balance, og det er i det lys, man skal se det, vi har foreslået, nemlig at noget af det provener, der kommer ind ved en grøn flyafgift, så bruges til at forhøje den ældrecheck, som kommer til at falde på et tørt sted. For har man kun sin folkepension, er der ikke nødvendigvis mange penge at rutte med. Så jeg synes egentlig der er en meget fin balance.

Formanden (Søren Gade):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 13:52 komme hurtigere af sted; også fordi folkepensionisterne er blandt de, det er der ikke så mange der ved, indkomstgrupper i Danmark, der har haft den største realindkomstfremgang, når man kigger samlet på det i de seneste årtier. Jeg synes, vi skylder den næste generation, at vi faktisk gør noget ved CO₂, også når det handler om flyafgifterne.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg er helt enig i, at det rigtige vil være at tage udgangspunkt i det, vi har aftalt. Nu læser jeg lige fra den aftaletekst, som vi indgik, og som er fuldstændig identisk med lovteksten. I den aftaletekst stod der, at »aftaleparterne er enige om, at reduktionerne skal ske på dansk grund, og at de nationale drivhusgasudledninger opgøres i overensstemmelse med FN's opgørelsesregler. 2025-målet vil blive opgjort som et gennemsnitsmål over perioden 2024-26, hvilket bidrager til at udjævne eventuelle udsving i det enkelte år«. Punktum.

Men regeringen insisterer jo på, at det kun er i år 2025, og det er ikke kun mig, der synes, at det er mærkeligt. Det er også Klimarådet, og det er alle andre end regeringen selv, som kigger på vores aftaletekst og vores klimalov og ikke forstår, at regeringen insisterer på at læse den så meget anderledes, end der står. Jeg vil meget nødig beskyldte regeringen for at fikle og foretage kreativ bogføring, men jeg må bare sige, at det i hvert fald ikke er det, vi har aftalt, og det er heller ikke det, der står i klimaloven.

Så vil jeg stille et spørgsmål i forhold til flyafgiften. Jeg tror ikke, vi bliver enige om det. Altså, vi synes, det er vigtigere, at vi får en CO₂-reduktion, også af hensyn til vores børn. Men vil regeringen insistere på, at de to ting skal kobles? Altså, kunne man ikke forestille sig, at vi i enighed kunne indføre en flyafgift? Så får vi et provenu ind, som vi jo så, om jeg så må sige, kan anvende på forskellige måder, alt efter det flertal vi nu kan finde.

Kl. 13:52

Kl. 13:53

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, vi skal levere på det mål, vi har sat, omkring 2025, og jeg håber på, at de partier, der sidder omkring forhandlingsbordet, snart bliver enige om noget, så vi også er sikre på, at vi når det, hvor vi skal nå det. Så tror jeg, at hvis man sådan kigger på pensionisterne, må der være tale om en gennemsnitlig betragtning fra De Radikales side, for min oplevelse er nok lidt en anden. Altså, jeg kender også folkepensionister, der har en rigtig, rigtig god økonomi, og som sidder solidt i det, men jeg kender godt nok også folkepensionister, der spinker og sparer, som har været hårdt ramt af inflationen igennem de senere år, og som ikke har ret meget at gøre godt med, når de faste udgifter er betalt, og dem vil regeringen gerne give en håndsrækning.

Kl. 13:53

Kl. 13:53

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo de partier, der sidder og forhandler, der træffer beslutning, om hvordan man griber forhandlingen an. Der plejer at være en ret klar sammenhæng mellem dem, der er med til at træffe jo ofte en upopulær beslutning, og dem, der så også efterfølgende gerne vil være med til at udmønte pengene. Jeg har ikke grund til at tro, at det skulle være anderledes her. Men det er jo grundlæggende op til Folketingets partier, når man sidder og forhandler.

Jeg forstår ikke helt den radikale modstand her, hvis man både kan få en grøn flyafgift og kan videreudvikle det arbejde, der allerede er i gang, med at sikre, at vi kan flyve grønt. Den vision deler vi jo fuldstændig. Tænk, når vi en dag kan flyve uden et stort CO₂-aftryk. Og hvis vi også kan kombinere det med en ordentlig social balance og et løft af de folkepensionisters økonomi, der har mindst, så synes jeg jo, at alle vinder; altså så vinder klimaet, så vinder Danmark potentielt som foregangsland igen, og så vinder de pensionister, som i hvert fald i regeringens optik har brug for en økonomisk indsprøjtning.

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 13:54

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror, at forskellen her er ønsket om hastighed. Jeg synes, vi har utrolig travlt, bl.a. fordi vi ikke står til at nå det mål, vi har aftalt i 2025. Vi vil i hvert fald insistere på – og jeg ser det som en lille åbning – at nogle af os kan få lov til at forfølge drømmen om at

Spm. nr. US 19

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det, formand. Det ligger jo lige for så at spørge, hvorfor man så ikke gør det. Ja, man hæver ældrechecken for den selvfølgelig hårdest ramte del af de ældre, som har lige knap 100.000 kr. på kontoen eller derunder, men der er jo ganske mange folkepensionister, som af mange årsager også sidder hårdt i det, selv om de så måske lige har 105.000 kr. stående på kontoen eller af forskellige andre årsager ikke kan få ældrechecken. Når jeg ser på den måde, regeringen disponerer på og afsætter, forstår jeg, 10 mia. kr. til skattelettelser for folk, der er på arbejdsmarkedet, ikke en krone til førtidspensionisterne og ikke en krone til folkepensionisterne, og sidder og kigger ud over et landskab, hvor der også i sådan kernesocialdemokratiske kommuner bliver gennemført besparelser, så borgmestrene i dag siger, at man er under det niveau, hvor man kan tale om en værdig ældrepleje, vil jeg spørge, hvorfor man så ikke gør noget mere.

Vi har lige lavet en aftale, hvor vi fordelte knap 1 mia. kr. som en del af finansloven. Jeg skulle kæmpe for at få det, der engang var 1 mia. kr. til en værdig ældrepleje, hævet fra 100 mio. kr. til 150 mio. kr. i 2024. Altså, det kan godt være, at man kalder det penge, der er afsat til en værdig ældrepleje, men det er jo ikke værdigt. Det er jo

Kl. 13:55

Kl. 13:55

Kl. 13:56

Kl. 13:56

bare et plaster på et åbent benbrud, i forhold til hvor ældrepolitikken er i Danmark. Det handler jo både om, at folkepensionen igennem rigtig mange år ikke er blevet reguleret og ikke følger med, sådan at man bare i den almindelige pris- og lønudvikling ville få den rimelige del af kagen, som man som pensionist har krav på, men jo også om inflationen. Det handler også om alle de ting, som vi er ramt af.

Det var egentlig ikke det, jeg ville have spurgt om, men når nu statsministeren selv i sin afsluttende bemærkning til hr. Martin Lidegaard byder op, vil jeg egentlig gerne spørge: Hvorfor dølen gør man så ikke noget mere for de ældre?

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg advare mod, at man siger, at vores ældrepolitik generelt ikke er værdig i Danmark. Det mener jeg simpelt hen ikke er rigtigt. Der foregår så meget godt rundt om i hele landet. Der er dygtige medarbejdere og dedikerede frivillige, og vi har gode plejehjem og en god udkørende hjemmepleje. Betyder det, at jeg er tilfreds alle steder? Nej. Er der behov for at gøre mere? Ja, og det har vi taget hul på, bl.a. med den her finanslov. Vi har også gjort andre ting, og vi kommer til at fortsætte det arbejde.

Inflationen har ramt vores pensionister hårdt, og derfor har det været vigtigt at få inflationen under kontrol. I al beskedenhed er det jo lykkedes. Vi havde for kort tid siden den højeste inflation i 40 år. Nu er den nærmest i nul. Det kommer til at gøre en kæmpe forskel for pensionisters købekraft, hvad enten man er førtidspensionist, eller man er pensionist. Så det er nok meget godt, at vi har ført den økonomiske politik, vi har, for ellers ville pensionen jo blive ved med at være udhulet på et niveau, som ville være uacceptabelt.

Endelig er det jo næsten bizart at høre det parti, som vel var med til at indføre ældrechecken, nu stå at kritisere, at vi forhøjer ældrechecken. Altså, man kan simpelt hen ikke have det standpunkt inden for ganske, ganske få år eller årtier. At den her regering vælger at forhøje ældrechecken, kommer nogle af de dårligst stillede pensionister til gavn. Det forstår jeg ikke man ikke bare bakker op om fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:00

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jo en helt vildt defensiv statsminister, hvis det er det, hun får ud af det, når jeg siger, at vi ikke bakker op om at forøge ældrechecken. Jeg taler om de 800.000 pensionister, der ikke får del i den forøgede ældrecheck. Det tror jeg faktisk også godt statsministeren ved. Og hun ved sikkert også, at der er penge nok i statskassen. Man kan i dag på forsiden af Berlingske Tidende læse om, hvordan der i den her regerings levetid har været råd til at ansætte 1.395 personer til ren administration. Under den her statsminister, vi har i dag, er udgifterne til rent administrative forhold eksploderet, og det er det, der gør det så dybt forargeligt, når vi har en ældrepleje, der er under det værdige niveau. Det gælder ikke i alle kommuner, men det, at det er geografisk og tilfældighed, der gør, om man får en god alderdom eller en dårlig alderdom, er ikke værdigt. Og når vi kan se, at milliarder efter milliarder bliver brugt på administrativt personale rundt omkring i staten, i kommunerne, i regionerne, hvorfor lægger man så ikke et loft, hvorfor fyrer man så ikke nogle af dem og så

bruger de penge på at lave en værdig regulering af folkepensionen, på at skabe bedre forhold der, hvor der i dag er kritisable forhold?

Kl. 14:01

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det gør vi jo også, for det indgår som en del af den aftale, der er lavet mellem kommuner og regioner, at kommunerne skal nedbringe deres administrative udgifter, at regionerne skal nedbringe deres administrative udgifter, og at staten skal nedbringe sine administrative udgifter. Det her hænger jo meget nøje sammen med det, vi også gjorde i den tidligere regering med at nedbringe konsulentforbruget. Jeg vil langt hellere bruge velfærdspenge ude ved borgeren. Jeg tror meget mere på at sætte vores kernetropper, om man vil, i velfærden fri, bl.a. på ældreområdet. Det er jo derfor, vi i finansloven har aftalt det her med faste teams, som har den fordel, at den enkelte ældre bliver mere tryk, fordi det er de samme medarbejdere, der kommer i hjemmet, og det tror jeg betyder rigtig meget for livskvaliteten, når man har et plejebehov. Det betyder også færre administrative udgifter, for så bliver det medarbejderne, f.eks. vores dygtige social- og sundhedsassistenter, der træffer beslutningerne, i stedet for at det er administrativt personale, der skal det. Når vi på folkeskoleområdet har foreslået at fjerne 90 pct. af de mål, der er defineret for folkeskolen, er det for at frigøre penge fra administrativt akademisk arbejde, om man vil, direkte ud til folkeskolen, så der bliver mere tid til undervisningen. Så vi er i fuld gang. Er jeg tilfreds med det, vi har nået? Nej, det er jeg ikke, men så er det jo godt, at vi fortsætter vores arbejde.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:02

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, selvfølgelig er statsministeren ikke tilfreds, for det seneste år, hvor statsministeren har været statsminister, er det jo det modsatte, der er sket. Der er kommet mere administrativt personale, flere djøfere, mens vi har mistet sosu-assistenter, sosu-hjælpere, pædagoger, folkeskolelærere. Det er jo den tendens, vi ser ind i. Og alene under den her regering, som bare har været her et år, har vi fået ca. 1.400 flere ansatte i administrationen i staten. Så det er jo det modsatte af det, statsministeren siger hun vil, der sker. Når man sidder og ser, hvad der foregår på ældreområdet, altså hvordan udgifterne bare eksplosivt stiger til administrativt personale, er det ikke værdigt. Vi kan se, hvordan folk, der nærmest ikke når at sætte sig i deres lederstole ude i kommunerne, bliver fyret, fordi de åbenbart så er fejlcastet, og hvordan de kan få den ene millioncheck efter den anden med sig, mens der skæres ned. F.eks. hørte vi forleden dag om en sag fra Lolland Kommune med en skoleleder, der får 2 mio. kr. bundet i halen efter at være blevet fyret, samtidig med at de kommuner skal skære ned på ældreområdet. Hvad er det for noget? Så det er jo det modsatte af det, statsministeren ønsker, der sker derude. Har hun mistet fornemmelsen for virkeligheden, eller kan hun bare ikke komme igennem med sine drømme?

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er helt rigtigt, at det har vist sig at være sværere at få lov til at tage livtag med den ændring, der er sket i vores velfærdssamfund, hvor stadig flere er blevet ansat bag et skrivebord i stedet for ude ved borgeren, end jeg havde regnet med. Men det ændrer ikke på, at det her er et af mine alderallervigtigste mål som statsminister at få ændret, for jeg vil have frigjort ressourcer, for jeg mener, det er rigtigt både menneskeligt og økonomisk at få frigjort ressourcer væk fra skrivebordene og ud til medarbejderne. Det er bl.a. derfor, den her regering mener, at alle, f.eks. på sundhedsområdet, skal tage del i vagtarbejdet, at man i stedet for kun at sidde væk fra patienterne skal have patientkontakt, og at vi skal have færre mål i folkeskolen, men til gengæld mere tid til undervisning. Og det kommer også til at gøre sig gældende på ældreområdet, når vi fremlægger vores samlede ældrepolitik. I stedet for at der i dag er ansat masser af mennesker væk fra de ældre, skal dem, der arbejder på ældreområdet, ud til borgeren.

Så jeg tror faktisk ikke, at vi er uenige om målet. Det er rigtigt, at vi ikke er i mål med at levere det hele, men det skal vi.

Kl. 14:03

behov for at få mere humanitær hjælp ind i Gaza. Vi har i øvrigt også behov for, at de gidsler, som Hamas og givet også andre terrororganisationer har taget, kommer hjem til deres familier – noget, som jeg heller ikke synes fyldte i indledningen her, men jeg kan næsten ikke forestille mig noget værre end at sidde der og være gidseltaget måske endda som et lille barn. Så det er rigtig godt med en våbenhvile; vi skal have frigivet gidslerne, og vi skal have den humanitære hjælp ind.

Der er ingen tvivl om, at antallet af civile ofre er meget, voldsomt højt. Jeg tror, vi alle sammen er dybt ulykkelige over det, vi ser, og det, vi oplever, og ikke mindst de mange børn gør et kæmpekæmpestort indtryk på os alle sammen. Israel har ret til at forsvare sig selv. Det ville Danmark også have, hvis vi blev angrebet er en terrororganisation. Jeg håber ikke, at man fraviger det princip, at et demokratisk land – det er ligegyldigt, hvilket demokratisk land det er – der bliver angrebet af en fjende udefra, har ret til at forsvare sig selv og sin befolkning. Det er et meget, meget grundlæggende princip i det internationale verdenssamfund.

Men ethvert forsvar af ethvert land skal selvfølgelig ske inden for den internationale ret, herunder humanitære ret. Danmark har valgt nu ad flere omgange at give humanitær bistand til Gaza. Vi har senest valgt at forhøje den bistand, vi giver til UNICEF, fordi vi godt ved – i hele Folketinget og som regering – at det er børnene, der er de store ofre i den her konflikt. Vi har tænkt os at fortsætte vores humanitære arbejde, selvfølgelig.

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Fru Franciska Rosenkilde, værsgo.

Kl. 14:08

Kl. 14:08

Spm. nr. US 20**Franciska Rosenkilde (ALT):**

Tak for det. Nu er der gået 3 uger, siden jeg sidst spurgte statsministeren til situationen i Gaza. På de 3 uger er yderligere 5.000 palæstinensere blev dræbt. 2.200 af dem er børn. I alt er 14.800 blevet dræbt, heraf 6.100 børn. Flere og flere bliver slået ihjel i det område, hvor palæstinenserne har levet under apartheidstyre og med bosættelser i årtier. Situationen var i forvejen desperat. Selv hospitaler bliver bombet. Læger, FN-medarbejdere, kvinder og børn bliver dræbt hver eneste dag.

De israelske angreb starter formodentlig igen om et par dage efter få dages våbenhvile. Det betyder flere dræbte, flere sårede og en mere og mere katastrofal situation. Adskillige internationale humanitære organisationer advarer om krigsforbrydelser, herunder FN's Menneskerettighedsråd. Alligevel har statsministeren gang på gang givet Danmarks ubetingede opbakning til Israels såkaldte forsvar. Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at jeg og Alternativet ikke er en del af det politiske Danmark, der støtter angreb på civile i Gaza.

Vi ser statsministerens og regeringens ageren som konfliktoptrapende, når I legitimerer Israels handlinger, endda i en situation, hvor der er så hårdt brug for internationalt arbejde for fred. Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, om hun stadig mener, at Israel blot forsvare sig selv, når knap 15.000 mennesker, hvoraf næsten halvdelen er børn, er blevet dræbt af det israelske militær.

Kl. 14:07

Franciska Rosenkilde (ALT):

Tak for det svar. Jeg synes nu ikke, statsministeren helt svarede, så derfor prøver jeg igen. Statsministeren har senest for under 1 uge siden skrevet på sine sociale medier, at Israel har ret til at forsvare sig selv. Jeg vil gerne gentage, at 6.100 dræbte er børn. Det vil sige, at om den her såkaldte ret til at forsvare sig, vil jeg spørge: hvornår, og med hvor mange ofre? Bare i løbet af de sidste 3 uger af krigen er flere børn blevet slået ihjel end i alle verdens konfliktzoner hele sidste år. Og ingen anden væbnet konflikt har kostet så mange liv på så kort tid i løbet af de seneste årtier.

Derfor bliver jeg nødt til at spørge: Hvordan kan børnenes statsminister give opbakning til en militær aktion, som ifølge FN's generalsekretær er ved at forvandle Gaza til en børnekirkegård?

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første vil jeg sige, at det er godt, at der er en våbenhvile netop nu, og at den i øvrigt også er blevet forlænget. Vi har akut

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg håber, vi kan blive enige om én ting: Hvis Hamas forlader Gaza, vil situationen ændre sig med det samme. Det er jo Hamas, der holder en hel civilbefolkning gidseltaget i det her. Og i mine øjne er det Hamas, der er ansvarlige både selvfølgelig for det, der skete i Israel tilbage i starten af oktober, men også for det, der sker i dag. Hvis Hamas stillede sig frem, tog deres tørklæder af, viste deres ansigter, stod til ansvar for de voldtægter, for de mord og for de overgreb, de har begået, ville verden være i en helt anden situation. Jeg kan næsten ikke se noget mere kynisk end det, vi oplever nu: en terrororganisation, der bevidst bruger en civilbefolkning og bevidst lader børn blive slået ihjel, fordi de ikke vil stille sig frem og stå til ansvar for deres egne handlinger. Så Hamas kunne slutte det her helvede med det samme.

Israel har ret til at forsvare sig selv. Jeg håber aldrig, at der er et folketingsflertal, der sætter spørgsmålstejn ved, om demokratier har ret til at forsvare sig mod terrororganisationer. Men det er samtidig vigtigt at understrege, at ethvert land, og det gælder også Israel, skal overholde international lov, herunder international humanitær lov.

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Fru Franciska Rosenkilde.

Kl. 14:11

Franciska Rosenkilde (ALT):

Mener statsministeren, at Hamas' terrorangreb legitimerer et så massivt militærangreb fra Israel mod en civilbefolkning? Mener statsministeren, at hele den palæstinensiske civilbefolkning skal betale prisen for Hamas' terrorangreb?

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det gælder i enhver konfliktsituation, at hvad enten det er Ruslands ulovlige invasionskrig mod Ukraine, eller det er terrororganisationer, der angriber demokratier, eller demokratier, der forsvare sig selv, skal man overholde international lov. Det er ikke mig, der vurderer, om man gør det. Det har vi et internationalt system til at afdække og undersøge, og det skal man selvfølgelig altid gøre i forbindelse med en konflikt.

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet.

Jeg byder nu velkommen til den sidste spørger, fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:12

Spm. nr. US 21

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Nogle sygdomme kræver behandling af højt specialiserede læger, og det rejser vi gerne på tværs af landet for. Men alt det, der ikke er svært, skal være nær. Det er der efterhånden bred enighed om her på Christiansborg. Desværre har årtiers centralisering allerede ødelagt vigtige dele af vores sundhedsvæsen, og forløbet har mange steder været det samme. Politikere og embedsfolk uden sådan synderlig faglig indsigt kigger i deres regneark, og så konkluderer de, at der er penge at spare, hvis man samler enheder og satser på stordrift. Gode og veldrevne hospitaler bliver ødelagt. Det er bedrøveligt at være vidne til.

Nærsygehuse, hvor almene sygdomme kan behandles tæt på patienternes hjem og pårørende, skal ikke lukkes. De skal udvikles og bevares. Det mener vi i Nye Borgerlige. Derfor besøgte jeg i sidste uge regionshospitalet i Silkeborg, der er udnævnt som landets bedste uddannelsessted for yngre læger. Modsat mange andre offentlige sygehuse er sygehuset i Silkeborg så velfungerende, at man ikke har svært ved at tiltrække arbejdskraft. Inden for de sidste 10 år er det præmieret for at være det bedste mindre hospital i Danmark hele otte gange. Men nu vil regionen lukke centrale og velfungerende dele af sygehuset, og det er i vores øjne helt absurd. 143 sygeplejersker, læger og andet personale bliver opsagt, og mon ikke flere af medarbejderne finder andre jobmuligheder andre steder? Det er den risiko, man nu løber, og det er altså grotesk, når vi så desperat mangler medarbejdere i vores sundhedsvæsen.

Formanden for Region Midtjylland, der står bag planerne om nedlukningen, er socialdemokrat. Socialdemokrat er også borgmesteren i Silkeborg Kommune, som taler imod planerne om nedlukningen. Statsministeren er som bekendt formand for begge, altså både regionsrådsformanden og borgmesteren, der har hver sin holdning til spørgsmålet, og statsministeren sidder jo også på den store pengekasse. Så hvor står Socialdemokratiet, og er regeringen villig til at vende det blinde øje til, imens regionernes spareøvelser potentielt ødelægger velfungerende hospitaler?

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Arh, blinde øjne har vi ikke. Jeg har til gengæld stor respekt for vores lokale demokrati, og som jeg forstår det, pågår der jo stadig væk en diskussion i Region Midtjylland omkring lige præcis det her sygehus. Jeg vil sige, at helt generelt er den her regering jo tilhænger af nærhospitaler. Det er en del af vores politik, og der sidder nogle dygtige folk lige nu og ser på, hvordan vi i det hele taget kan skabe en bedre sammenhæng i sundhedsvæsenet, og der skal nærhospitaler jo spille en rolle.

Jeg er sådan set grundlæggende enig i indledningen, nemlig at vi alle sammen gerne kører langt for den der hjerteoperation, for højt specialiseret kræftbehandling eller noget helt tredje, men at rigtig, rigtig mange af os jo kommer i kontakt med sundhedsvæsenet for mere almindelige sygdomme, enten på grund af alder eller i det hele taget, og der er det at have et sundhedstilbud tæt på, enten et nærhospital, en lægeklinik eller for den sags skyld at bruge skærmen, som flere og flere gør, altså hvor sundhedsvæsenet kommer ind i vores stue, så man ikke engang skal transportere sig ud, hvis man er kroniker, alt sammen noget, vi er meget, meget stærke tilhængere af. Men i respekt for den måde, vores demokrati er bygget op på, vil jeg ikke gå ind i en helt konkret diskussion i en region.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 14:15

Pernille Vermund (NB):

Det ærgrer mig noget, for det betyder jo i virkeligheden, at man så fra regeringens side er villige til at vende den blinde øje til, hvis regionerne nu, som det ser ud til i Silkeborg, er villige til at udhule dygtige, veldrevne hospitaler. Det er ærgerligt.

Mit næste spørgsmål går på noget helt andet. Elafgiften i Danmark slår jo nu igen europarekord, efter den blev sat op i sommer, og i Nye Borgerlige har vi stillet forslag om at sænke elafgiften. En lavere elafgift vil kunne mærkes i mange hjem, særlig i de familier, der har mindst. Den rekordhøje elafgift rammer socialt skævt. Det ved jeg at statsministeren er enig i. Det var statsministeren i hvert fald i 2021, hvor Socialdemokratiet sagde følgende, og jeg citerer:

»En lavere elafgift vil understøtte den grønne omstilling. I Danmark kan vi efterhånden dække hele vores elforbrug med grøn strøm fra vedvarende energikilder såsom vindmøller. Derfor er der ikke længere grund til at have en meget høj afgift på husholdningernes forbrug af el.«

Hvad mener statsministeren i dag? Vil Socialdemokratiet stadig sænke elafgiften?

Kl. 14:16

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:16

Kl. 14:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo ikke et mål i sig selv at have en høj elafgift, men det er et nødvendigt middel for at sikre et ordentligt velfærdssamfund, at vi har et tilstrækkeligt indtægtsgrundlag. Så hvis vi skal diskutere elafgift, skal vi i hvert fald også diskutere, hvad vi så ikke skal have. For det handler ikke alene om el, og det handler ikke alene om grøn omstilling. Det er jo også en måde at finansiere vores samfund på, så regeringen har ikke skarpe og stærke holdninger til det her, men det er ret vigtigt, at vi får det her ind i en samlet prioritering.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):
Fru Pernille Vermund.

Pernille Vermund (NB):

Det kommer vi også til at gøre fra Nye Borgerliges side. Vi tager det selvfølgelig med til skatteforhandlingerne, og der håber jeg, at Socialdemokratiet i dag mener det samme, som man mente i 2021, selv om det er moderne at skifte holdning, når man har dannet regering.

Noget helt andet, som har undret mig i den her energidebat, er, hvordan argumenterne kan skifte, afhængigt af lejligheden. Det gælder også, når vi debatterer atomkraft, hvad vi jo gjorde i sidste uge. Når vi i Nye Borgerlige siger ja tak til atomkraft, er regeringen imod. For sol og vind løser det hele, må vi forstå. Men når vi så foreslår at sænke elafgiften, fordi en stor del af strømmen kommer fra vedvarende energi, så får piben pludselig en anden lyd. Så kører pladen med, at vi nærmest ingen strøm har, som er grøn, og begge dele kan jo ikke rigtig være rigtigt samtidig. Så jeg bliver nødt til at spørge: Hvad mener statsministeren? Har årtiers afvisning af atomkraft og entydig støtte til vindmølleindustrien være en succes i forhold til at sikre rigelig grøn strøm til danskerne? Og hvis ikke, hvordan kan statsministeren så tro på, at mere af det samme vil give et andet resultat?

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er svært at diskutere, om vi har skabt en dansk succes på vedvarende energi. Det har vi jo. Vi er kendt for vores vindmøller i hele verden. Vi er kendt i hele verden for vores energieffektivisering. Vi er kendt på affaldsområdet. Når mange lande rundt omkring i verden skal se ind i, hvordan man løser klimakrisen, kigger de mod danske virksomheder. Så jeg mener faktisk i al beskedenhed – og det kan jeg tillade mig at sige, fordi jeg kun har været med i dele af det – at det er en dundrende dansk succes over mange årtier, hvad vi har gjort på det grønne område. Og det er ikke mindst takket være dygtige danske lønmodtagervirksomheder, forskere og så selvfølgelig også fremadseende politikere, som har truffet de rigtige beslutninger. Men leverer vi nok grøn vedvarende energi i dag? Nej, det gør vi ikke, og det er jo derfor, vi for ikke ret lang tid siden har besluttet et meget, meget stort udbud, bl.a. på havet.

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og det afslutter ligeledes spørgetimen. Vi siger tak til fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige og tak til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om mediestøtte. (Ændringer i mediestøtten, støtte til ugeaviser og støtte til publicistiske magasiner).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 15.11.2023. Ændringsforslag nr. 1-9 af 22.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG). 2. behandling 23.11.2023).

Kl. 14:19

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?
Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:19

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 89 (S, V, SF, M, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og 2 (DD)), imod stemte 18 (DD (ved en fejl), LA, NB og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Undtagelse fra kundegørelse af tekniske specifikationer i Lovtidende m.v.).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 16.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:20

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?
Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 14:20

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 43:**Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Ændringer som følge af etablering af veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet).**

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 23.11.2023).

Kl. 14:21

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:21

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Kl. 14:20

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:21

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 44:**Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Bedre digital forældre adgang til børns helbredsoplysninger, indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger og etablering af et navn for sundhedsapps).**

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 14.11.2023. 2. behandling 21.11.2023).

Kl. 14:22

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:22

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, NB og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og sundhedsloven. (Transparens i lægemiddellagre, salg og udlevering af lægemidler under særlige omstændigheder og transport af patienter fra udlandet til sundhedsbehandling i Danmark som følge af internationale humanitære krisesituationer).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde). (Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 14.11.2023. Ændringsforslag nr. 3 af 17.11.2023 uden for betænkningen af Mette Thiesen (DF). 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:22

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:23

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 102 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, ALT og Jon Stephensen (UFG) og 1 (DF) (ved en fejl)), imod stemte 2 (Lars Boje Mathiesen (UFG) og 1 (LA) (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 4 (DF, NB).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om en indefrysingsordning for høje energiregninger, lov om likviditetslån m.v. i forbindelse med indefrysingsordning for høje energiregninger og til energiintensive virksomheder m.v. og lov om Forsyningstilsynet.

(Ændring af administrationsmodel for indefrysingsordningen og præcisering af Forsyningstilsynets opgavevaretagelse).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 23.11.2023. Ændringsforslag nr. 2 af 24.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG)).

Kl. 14:23

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:23

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

Ændringsforslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 4 (ALT, NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen og lov om tinglysning. (Gennemførelse af de resterende dele af grunddataprogrammets delaftale 1 og tilpasninger i forhold til Danmarks eksklusive økonomiske zone).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 23.11.2023. Ændringsforslag nr. 4 af 24.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG)).

Kl. 14:24

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:25 De er vedtaget
Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.
Det er vedtaget.

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 4 (ALT og NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold, lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v. og lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion. (Universalopladere til mobiltelefoner m.v., regler om kommunal støtte til bredbåndsudrulning, indhentning af oplysninger om elforbrug og indberetning af oplysninger om data-centres energimæssige ydeevne m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard). (Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 22.11.2023. Ændringsforslag nr. 5 af 27.11.2023 uden for betænkningen af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard)).

Kl. 14:25

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:26

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB), om ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af klima-, energi- og forsyningsministeren eller om ændringsforslag nr. 2-4, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Nye Borgerlige)?

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om MitID og NemLog-in. (Ret til anvendelse af MitID-løsningen og NemLog-in til autentifikation i interne it-systemer og mulighed for tilslutning til MitID-løsningen for juridiske enheder, som er registreret i et andet EU-/EØS-land).

Af digitaliseringsministeren (Marie Bjerre).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 22.11.2023).

Kl. 14:26

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet er forhandlingen sluttet.

Jeg forstår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. (Ændring af ordning for certificering af uddannelseselementer som led i en offentlig lederuddannelse på diplomniveau).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:27

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet er forhandlingen sluttet.

Jeg forstår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 14:28

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 15:**Forslag til lov om ændring af taxiloven. (Mulighed for at undtage visse øer fra lovens anvendelsesområde).**

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:27

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:27

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (SF og Enhedslisten). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (SF og EL), imod stemte 93 (S, V, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT, NB og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 16:**Forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje, lov om letbane på Ring 3 og lov om anlæg af en ny Storstrømsbro og nedrivning af den eksisterende Storstrømsbro. (Etablering af en tilladelsesordning for ledninger, kabler og tilbehør i private fællesveje på landet og tilpasning af visse anlægslove til VVM-direktivet og naturbeskyttelsesdirektiverne).**

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:28

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Nye Borgerlige)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 17:**Forslag til lov om udbygning af motorvej E20/E45 ved Kolding, anlæg af Kalundborgmotorvejens tredje etape og udbygning af rute 15, Ringkøbing-Herning.**

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:29

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:29

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Nye Borgerlige)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forsøg med dobbeltrailervognet).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:29

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

visse opgaver på droneområdet og ændring af rammerne for Havarikommissionen for Civil Luftfart og Jernbanes undersøgelser m.v.).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:30

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om rammerne for arealanvendelsen i Københavns Lufthavn, Kastrup.

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 21.11.2023. Omtrykt).

Kl. 14:30

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:30

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Nye Borgerlige)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om trafikskaber. (10-årige rutekørselstilladelser til nulemissionsbusser).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:31

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af postloven. (Rammer for den fremtidige postbefordring).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 21.11.2023).

Kl. 14:31

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Luftfartøjers adgang til luftfart inden for dansk område, delegation til private af

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Jette Gottlieb fra Enhedslisten.

Kl. 14:33

Kl. 14:31

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Mange tak. Jeg vil bare bede om, at lovforslaget går tilbage i udvalget, fordi der er kommet nye bilag.

Kl. 14:31

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Ønsker transportministeren ordet?

Kl. 14:34

Inden transportministeren får ordet, er der en afstemning.

Kl. 14:32

Afstemning**Formanden (Søren Gade):**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Kl. 14:35

Så giver jeg ordet til transportministeren.

Kl. 14:32

Forhandling**Transportministeren (Thomas Danielsen):**

Tak for det. Nu udtrykte ordføreren sig meget kortfattet, og jeg blev lidt overrasket over, at ordføreren ønskede sagen tilbage i udvalget. Jeg havde ikke lige fået et praj om, at man af en eller anden årsag, som stadig er mig ubekendt, ville have den tilbage.

Hvis nu ordføreren kunne sætte nogle ord på, hvad årsagen er, og hvad det er for nogle bilag, man henviser til, så ville det være behjælpeligt, for på nuværende tidspunkt kan jeg bestemt ikke anbefale, at man fører den tilbage i udvalget tilbage til behandling i udvalget, også af den grund, at vi jo ønsker at give virksomhederne en fair tidsfrist til at kunne indrette sig efter den lovgivning, vi vedtager.

Så jeg er simpelt hen ikke bekendt med, hvad det er for nogle oplysninger, som ordføreren henviser til som årsag til, at sagen skulle tilbage i udvalget.

Kl. 14:33

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:33

Jette Gottlieb (EL):

Det drejer sig om et udvalg, der vedrører postomdeling i PostNord, og der har vi fået et bilag, som giver nye oplysninger om vilkårene i Post Danmark.

Kl. 14:33

Formanden (Søren Gade):

Transportministeren.

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Der er to dele i det her. Vi har jo lavet en postaftale, som er en liberalisering af hele postområdet. Den kører i det ene spor, og den kommer selvfølgelig til at have alle de fordele, der nu engang er ved, at man liberaliserer postvæsenet. Det er den ene del.

Så er der et andet spor, hvor jeg som transportminister selvfølgelig inddrager Folketinget. Det er jo set med den kasket på, som er vores ejerskab af PostNord, altså at vi er ejere af PostNords virksomhed. Og det er jo korrekt, at hvis jeg modtager oplysninger omkring PostNord, deler jeg det naturligvis med transportordførerne. Men jeg kan ikke se, at det skulle være udslagsgivende for vedtagelsen af postloven. Men formand, kan vi sige noget om, hvornår vi kan have den i salen igen, hvis vi udsætter den?

Kl. 14:34

Formanden (Søren Gade):

Det vil den kunne, lige så snart der afgives tillægsbetænkning. Så vil den kunne komme i salen igen. Det er således, at det er kutyme, at hvis der er stillet forslag om, at lovforslag henvises til fornyet udvalgsbehandling, så gør man det, men hvis der er indsigelse, kan man stemme om det.

Kl. 14:35

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Ja. Hvis vi kan arbejde hurtigt, sådan at de berørte virksomheder bliver behandlet på ordentlig vis, vil jeg anbefale, at den går tilbage i udvalget. Men så håber jeg, der er respekt om en hurtig sagsbehandling, sådan at vi snarest kan få den i salen igen, eventuelt på torsdag.

Kl. 14:35

Formanden (Søren Gade):

Vi siger tak til transportministeren.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 27:**Forslag til lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge.**

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

Kl. 14:35

Forhandling**Formanden (Søren Gade):**

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:35

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 30:**Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven. (Bedre mulighed for udsat skolestart).**

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

Kl. 14:36

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:36

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 28:**Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love. (Styrkelse af undervisningen for anbragte og udsatte børn og unge m.v.).**

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

Kl. 14:36

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (EL og ALT) tiltrådt af et mindretal (SF og DF), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 21 (SF, EL, DF, ALT og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 76 (S, V, M, LA, KF, RV og NB), hverken for eller imod stemte 10 (DD og Pia Kjærsgaard (DF)).

Forslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1 og 2 stillet og tiltrådt af de samme mindretal bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:36

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 31:**Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Sækelse af klasse loftet i børnehaveklassen og på 1. og 2. klassetrin).**

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 24.10.2023. Betænkning 23.11.2023).

Kl. 14:38

Forhandling**Fjerde næstformand** (Karina Adsbøl):

Der er ikke stillet nogen ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg må lige sige, at hvis man ikke skal være i salen længere, må man gerne træde ud, så vi kan få lidt ro i salen. Tak.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag og lov om erhvervsuddannelser. (Justering af fleksibelt uddannelsesbidrag og aktivitetsafhængigt veu-bidrag for 2024, fastsættelse af modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af lærepladsafhængigt arbejdsgiverbidrag for 2024, afskaffelse af færdiggørelsestaxameter på grundforløbet m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 24.10.2023. Betænkning 23.11.2023. Omtrykt).

Kl. 14:39

Forhandling

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:40

Afstemning

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Til-lægspension og forskellige andre love. (Fælles opkrævning af arbejdsgiverbidrag, udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om modregningsadgang, nationale særregler for behandling af personoplysninger m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 03.11.2023. Betænkning 23.11.2023).

Kl. 14:40

Forhandling

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:40

Afstemning

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-17, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Alternativet og Nye Borgerlige)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) Forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til ældreministeren:

Hvad vil regeringen gøre for at imødegå de massive og uacceptable nedskæringer på ældreområdet, som mange kommuner for tiden lægger op til?

Af Pia Kjærsgaard (DF), Alex Ahrendtsen (DF), Mikkel Bjørn (DF), Morten Messerschmidt (DF), Mette Thiesen (DF) og Nick Zimmermann (DF).

(Anmeldelse 04.10.2023. Fremme 10.10.2023).

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Jeg gør opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 30. november 2023.

Vi skal nu i gang med en forespørgselsdebat, og det indebærer, at ordførerne skal logge sig af deres normale pladser og derefter rykke frem på de forreste rækker og logge sig ind. Vi holder lige en kort pause, indtil ordførerne er på plads.

Så tror jeg, alt er plads, og vi kan gå videre. Det er ordføreren for forespørgerne, fru Pia Kjærsgaard. Værsgo.

Kl. 14:43

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Man har igennem lang tid, og måske specielt i den seneste tid, kunnet læse om rigtig mange nedskæringer på ældreområdet i kommunerne. Bl.a. har flere borgmestre, rigtig mange, af forskellig politisk observans været ude at råbe vagt i gevær. Der bliver ligefrem sagt, at man ikke længere er stolt af den ældrepleje, man leverer i kommunerne, og i Dansk Folkeparti synes vi, at det er dybt bekymrende. Og så kan det godt være, at ministeren vil sige, at det ikke kun handler om økonomi, og at der jo er en ny ældrelov på vej. Det ser vi frem til at se. Vi er faktisk efterhånden meget utålmodige, for det er *meget* længe siden, at anbefalingerne til en ny ældrelov lå færdig. Nu har vi så lige hørt her i dag, at det altså ikke bliver foreløbig. Der står i lovgrundlaget, at det faktisk skal behandles i februar måned. Det tror jeg næppe vi når. Når vi det, inden vi går ind i den mødefri periode? Jeg synes, at man er noget bekymret i forhold til, hvad det er, der skal ske.

Imens vi venter, lider ældreområdet i kommunerne stadig, og det handler altså også om økonomi. Regeringen har godt nok valgt at løfte den kommunale serviceramme for 2024 med 650 mio. kr., men KL siger selv, at det stadig vil være svært at få enderne til at mødes, og pengene er jo ikke øremærket ældreområdet. Vi er glade for, at der med en finanslovsaftale for 2024, som lige kom her i går, er afsat flere midler til ældreområdet. Det er et skridt i den rigtige retning, men det er langt fra nok. Det har bl.a. FOA allerede været ude at sige.

Det er derfor, vi har indkaldt til den her forespørgselsdebat, og det er jo egentlig meget passende, at den kommer i dag, af to årsager. Dels at der lige er indgået en finanslovsaftale, hvor der er givet nogle penge, javel, til ældreområdet – langt fra nok – dels at vi hører, og det må jeg altså sige har overrasket mig her til formiddag, at den der ældrelov, som vi taler og taler om, ikke rigtig bliver til noget for nuværende.

Vi er her for at få nogle svar på, om regeringen og ministeren agter at gøre noget her og nu ved de nedskæringer, vi i de senere år har set på ældreområdet. Vi hører hele tiden, at penge er der nok af. Vi synes, at nogle af dem skal ud til kommunerne, og at de skal øremærkes ældreområdet.

Med de ord ser jeg frem til en forhåbentlig god debat, ikke alene til gavn for vores ældre, men også for vores pårørende, som mange gange går og har det rigtig dårligt med, hvordan nogle i deres nærmeste familie bliver behandlet. Og i forhold til det der med, at man for nogen tid siden gentagne gange på TV 2 spurgte ældreministeren om, om ministeren selv ville være tryk ved at sende sine pårørende på plejehjem, vil jeg faktisk godt høre det svar i dag. For vi hørte det ikke på TV 2, selv om der blev spurgt rigtig mange gange om det. Så lad os få en god debat, og lad os gøre det til gavn for vores ældre medborgere. Tak.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til ældreministeren for besvarelse. Værsgo.

Kl. 14:47

Besvarelse

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak, tak for ordet, og også tusind tak til forespørgerne for at sætte fokus på i virkeligheden det faktum, at vores ældrepleje står over for rigtig store udfordringer. Jeg tager også fru Pia Kjærsgaards opfordring op. Jeg er meget enig, og jeg synes, det er meget vigtigt, at vi får den her drøftelse, så tak for det.

Allerførst vil jeg gerne slå fast, at jeg mener, at ældreplejen er en hjørnesten i vores velfærdssamfund, og den fortjener at have en kvalitet og være den hjørnesten, som den bør være. Derfor er det netop også et fokus for mig, at der kommer mere fokus på kvalitet, og at vi også får tilvejebragt de rigtige rammer, og det er jo netop det, vi skal gøre herinde fra Christiansborg for at sikre en ældrepleje af høj kvalitet. For jeg er sådan set meget enig med ordføreren og forespørgerne om, at det står klart, at ældreområdet står over for en række udfordringer, som vi ikke kan ignorere. Det gør vi heller ikke, og vi skal også sikre, at vi har en ældrepleje med den rigtige kvalitet. Hvordan gør vi så det? Hvordan sikrer vi en ældrepleje med kvalitet, og hvilken ældrepleje er det overhovedet, vi ønsker at skabe?

Jeg mener helt grundlæggende, at kvalitet i ældreplejen ikke kun handler om penge. Kvalitet handler også om, at vi har de rette lovgivningsmæssige rammer, og det kræver bl.a. også kvalificeret arbejdskraft. Men økonomi spiller selvfølgelig en rolle, og derfor afsætter vi også med finansloven for 2024, hvad ordføreren for forespørgerne også var inde på, en ramme på 695 mio. kr. i perioden

2024-27 til at understøtte en værdig ældrepleje. Og tusind tak til den brede kreds af partier, som også deltog i finansloven. Der skal vi jo også finde ud af sammen med aftalepartierne, hvordan vi bedst udmønter og gør den største forskel med den her sum på 695 mio. kr. over de 4 år.

Ud over det vil vi i regeringen også prioritere, at pengene følger med, når der bliver flere børn og ældre, hvilket jo er et held at der gør. Samlet har vi i regeringen med økonomiaftalen for 2024 løftet kommunerne med et realløft på 1,4 mia. kr., og derudover er regeringen og aftalepartierne med finansloven for 2024 blevet enige om at afsætte yderligere 650 mio. kr. til kommunerne i 2024. Det er som sagt penge, der tilføres ekstra, og som kommunerne kan vælge at prioritere til ældreområdet.

For det er nu engang også sådan, at vi jo har en stolt tradition i Danmark for at have kommunalt selvstyre. Kommunalt selvstyre indebærer, at vi fra statsligt hold sætter de overordnede rammer, og det er jo f.eks. gennem serviceloven, at rammerne for ældreplejen fastsættes, og det er gennem aftalen om kommunernes økonomi, som regeringen indgår med KL, og som hvert år sætter de overordnede økonomiske rammer for kommunerne. Herefter fastsætter kommunerne så selv deres serviceniveau, selvfølgelig inden for lovens rammer og de forpligtelser, der ligger i det, og det indebærer f.eks. kommunalpolitiske beslutninger om, hvor stor en andel af budgettet der skal gå til ældreområdet, hvilke konkrete opgaver kommunen hjælper med, og hvor meget hjælp der skal gives. Det kommunale selvstyre indebærer også, at det er den enkelte kommune, der har ansvaret for at prioritere og skabe en god og værdig ældrepleje. Og det er kommunens ansvar at sikre, at hver enkelt ældre borger får den pleje og hjælp, de har behov for, og altid baseret på en konkret og individuel vurdering.

Det mener jeg sådan set er en god ansvarsfordeling, netop fordi hele kernen i det kommunale selvstyre jo bygger på et nærhedsprincip, hvor beslutninger om den konkrete hjælp træffes så tæt på borgeren som muligt. Lokalt ansvar og lokal frihed er et sundt demokratisk princip, og det er jeg faktisk meget optaget af at sikre og faktisk også styrke i modsætning til at indskrænke og lægge yderligere bindinger og regelsæt ned over vores kommuner. Med det kommunale selvstyre kan kommunerne altså prioritere inden for deres økonomiske ramme med afsæt i lokale forhold og lokale politiske prioriteringer, og vi kan da også godt se, hvis vi ser samlet på det, at kommuner år for år faktisk bruger flere penge på ældreområdet. Fra 2018 til 2022 er kommunernes udgifter til ældreområdet steget med 5,5 mia. kr., så det i 2022 var 63,6 mia. kr. svarende til en stigning på 11,5 pct., hvis vi ser det andelsmæssigt. Derfor mener jeg heller ikke, at de udfordringer, som kommunerne oplever på ældreområdet, og som jeg til fulde anerkender, alene kan reduceres til at spørgsmål om penge.

Kl. 14:52

Kommunerne er nemlig også udfordret af, at vi bliver flere ældre, og den helt store udfordring er også, at vi forventelig mangler knap 15.000 social- og sundhedsuddannede i 2035. Vi kender også alle sammen historier – og fru Pia Kjærsgaard var også inde på det – om, hvordan kommuner allerede i dag har vanskeligt ved at rekruttere nye medarbejdere. Udfordringen med mangel på arbejdskraft kræver, at vi både uddanner flere, rekrutterer flere og også sørger for at fastholde de gode medarbejdere, som i dag arbejder i ældreplejen.

Hvis vi bare lige tager nogle af de nye analyser, så er der en analyse fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet i år, som viser, at udviklingen altså bare går den forkerte vej. For alene fra 2018 til 2021 er antallet af sosu'er og sygeplejeuddannede på ældreområdet faldet med ca. 3.000, og det svarer til, at der i 2021 var 280 ansatte pr. tusind borgere på 80 år eller derover, mens tallet i 2018 var godt 320 ansatte. Derfor mener jeg også, at det for at sikre kvalitet er en bunden opgave, at vi sikrer arbejdskraft gennem bedre uddannelser,

gennem rekruttering både inden for og uden for landets grænser, og ved at vi kigger på løn og arbejdsvilkår.

En kommende ældrereform har bl.a. også som formål at skabe bedre og mere attraktive arbejdspladser, og det tror jeg i virkeligheden er en af de allervigtigste ting også til at sikre både rekruttering og fastholdelse, altså at vi skaber nogle nye arbejdspladser for vores medarbejdere i ældreplejen. Medarbejderne skal mødes med større tillid, og de skal have bedre mulighed for at bruge deres faglighed.

Samtidig må vi også se i øjnene, at det er en udfordring, at de medarbejdere, som vi har, og som vi også skal passe på, bruger alt for meget tid på dokumentation og på at navigere rundt i et system, der er sandt til. Der er alt for meget fokus på regler og kontrol frem for det, det hele handler om, nemlig vores ældre medborgere. Hele det her regeltyranni har jeg selv mærket gennem 14 år i det kommunale, så jeg ved lige præcis, hvordan det føles, og kan også se potentialet i, hvad der kan ske, når det kommer væk.

Det sætter sig ikke kun i den oplevede kvalitet for borgeren, men det sætter sig også i arbejdsglæden hos vores medarbejdere. Vi ser højt sygefravær, vi ser høj personaleomsætning, og alt sammen skaber dårlige forudsætninger for at skabe kvalitet.

Ikke nok med det ser vi jo faktisk også et stigende antal danskere, som køber private sundhedsforsikringer eller tilkøber private ydelser, og det skal de selvfølgelig have lov til. Der er ikke som sådan noget galt med det. Men det må bare ikke skyldes, at vi har mistillid til den hjælp, som det offentlige leverer. Det er for mig at se fuldstændig afgørende, at man i Danmark kan være sikker på at få den pleje og hjælp, man har behov for, når man bliver gammel, og at vi ikke skal risikere at se en udvikling mod et A- og et B-hold.

Så jeg mener simpelt hen ikke, at penge alene kan sikre flere medarbejdere til ældreplejen. Flere penge kan heller ikke gøre op med det enorme dokumentations- og kontrolregime, som er blevet opbygget. Hvis vi skal sikre, at vi i fremtiden kan have tillid til en ældrepleje af høj kvalitet, bliver vi simpelt hen nødt til at tage nogle andre værktøjer i brug. Vi skal se på, hvordan man bruger ressourcerne anderledes, og vi skal indrette vores ældreområde på en ny måde.

Det er jo lige præcis derfor, jeg vil fremlægge et udspil til en reform af ældreområdet, som helt grundlæggende skal forandre den måde, ældreplejen i dag både styres, dokumenteres, kontrolleres og leveres på. Jeg mener, at ældreplejen skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres livssituation, i den enkelte ældres ønsker og behov og styres af nogle få overordnede værdier. Det er det, jeg kalder at frisætte borgerne. Grundlæggende er mennesker forskellige. Det er vi herinde, og det er ældre mennesker også. Det ved I med garanti både selv, og det er også noget af det, undersøgelser peger på. Og det er det og den mangfoldighed, fremtidens ældrepleje skal kunne rumme. Derfor skal borgere have flere valgmuligheder, og der skal være større fleksibilitet i den hjælp, som borgeren tildeles, så hjælpen i langt højere grad kan tilpasses den enkelte ældre frem for at blive leveret i minutter og sekunder som en standardvare.

Kl. 14:57

Vi skal også frisætte medarbejderen – sosu'en, ergoterapeuten, fysioterapeuten. Det skal være attraktivt at arbejde i vores ældrepleje, og medarbejdere skal mødes med respekt, de skal mødes med tillid. Vi skal have tillid til medarbejdernes faglighed, for det er det, medarbejderne er de bedste til i dialog med de ældre, altså at vurdere, hvordan den ældre bedst kan hjælpes.

Så skal vi endelig også frisætte det lokale ansvar. Grundlæggende tror jeg helt ind til benet på, at velfærd og ældrepleje bliver skabt i mødet mellem mennesker, om det så er mellem den ældre og den fagprofessionelle eller mellem mennesker og civilsamfundet. Derfor skal vores velfærdsinstitutioner i højere grad også forvaltes af borgere og ikke af bureaukrati. Det gælder også på vores plejehjem. Og i

en lokal forvaltning må man prioritere lokalt og forventningsafstemme med hinanden.

Så skal vi også som led i at frisætte det lokale ansvar blive langt, langt bedre til at aktivere det virkelig stærke civilsamfund, som vi har i Danmark – også på ældreområdet, og jeg vil sige i særdeleshed på ældreområdet, som jo er et af de områder i vores samfund, hvor der er grupper, der er allermest aktive, når det gælder frivillige foreninger.

Til en afslutning vil jeg gerne gentage, at selvfølgelig betyder økonomien noget for, om vi har en god ældrepleje, og den ramme, der er. Men jeg mener altså, at udfordringerne på ældreområdet ikke kan reduceres til et spørgsmål om penge. Ældreområdet handler om at skabe kvalitet, og det kan penge alene ikke sikre. Det er derfor, vi har brug for en gennemgribende forandring. Jeg bliver også nødt til at sige, at jeg tror, det bliver et langt, sejt træk, for det er nogle store tandhjul, vi har gang i, nogle store spor, vi har gang i. Det er hele den måde, vi sammensætter vores regler og vores tilsyn osv. på, så det er ikke noget, vi gør med et snuptag. Det kræver en lang implementeringsproces. Det er der også brug for, for vi skal udvikle, vi skal ikke afvikle vores ældrepleje – et af de vigtigste områder i vores kernevelfærd.

Derfor glæder jeg mig virkelig også meget til at præsentere et ældreudspil, som jeg mener er ambitiøst, og som jeg mener kommer til at levere på den afbureaukratisering, vi har talt om igennem så mange år. Jeg glæder mig selvfølgelig også rigtig meget til at drøfte udspillet med Folketingets partier, og jeg er – bare for lige at slutte, hvor vi startede – rigtig glad for, at vi kan have den her snak. For som for jer, ligger ældreplejen også mig utrolig meget på sinde. Tak for ordet.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ældreministeren. Der er nu adgang til en kort bemærkning fra ordførerne, og den første korte bemærkning er til fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 15:00

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg synes, ministeren holdt en tale, hvor man bare sidder og nikker og siger ja, ja, ja. Men så er mit spørgsmål igen til ministeren: Bliver det i den her regerings levetid, at der kommer en ældrelov? For det er da fuldstændig rigtigt, at det er de store tandhjul og alt det der, man kan sige, men nu er der altså gået 2 år, siden statsministeren, som er statsminister for den her regering, sagde, at der skulle komme en ældrelov. 2 år, og der er stadig væk ikke sket noget. Som jeg sagde, fik vi i dag at vide, at den stadig væk var på trapperne, som vi har hørt så meget om. Vi bliver simpelt hen nødt til at kræve af ministeren, at vi ikke igen skal stå her om 2 måneder. For det gør vi. Vi rejser en ny forespørgselsdebat, hvis ikke der sker noget. Vi indkalder til samråd, presser ministeren, for det bliver vi simpelt hen nødt til. Så må ministeren presse, for jeg tror måske, det er det, der skal til, de to øvrige regeringspartier, og så må I se at blive enige, for det her går simpelt hen ikke.

Så er jeg altså meget imod, at ministeren hele tiden siger »den kommunale selvbestemmelse« osv. osv. Det er herindefra, pengene skal komme, og det drejer sig også om penge, minister – det gør det!

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Ældreministeren.

Kl. 15:01

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet. Et af de spørgsmål, fru Pia Kjærsgaard stiller, er jo, hvornår ældreudspillet kommer. Det er rigtigt, som jeg også har været ude at sige i dag, at det kommer i starten af det nye

år. Det er også rigtigt, at jeg for en måned tilbage sagde, at jeg forventede, at det kom her før jul. Vi er ved at få de sidste ting på plads, og det er de små møtrikker i tandhjulene, der skal på plads. Jeg må simpelt hen bare sige, at årsagen til, at det er blevet skubbet, er, at jeg simpelt hen ikke vil gå på kompromis med at få leveret hele pakken med. Og vi er ved at sætte de sidste punktummer på plads. Nu kom jeg jo ind for 1 års tid siden, og statsministeren var også inde på årsagen til, at det har taget noget tid, i spørgetiden i dag, og den er, at der har været en lang, inddragende proces. Jeg har også været igennem en inddragende proces, hvor vi har hævet ambitionerne, og det afspejles også i, at vi er rundt og snakker og inddrager, og vi sørger for at komme hele vejen rundt, så vi virkelig får vendt ældreplejen og styringen og forvaltningen helt oppefra og ned, så det bliver en tillidsreform.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:02

Katrine Daugaard (LA):

Jeg er enig i, at udfordringerne med ældrepleje ikke kan reduceres til et spørgsmål om penge. Så lad mig spørge ind til noget andet. Ministeren kommer ind på den manglende arbejdskraft, og her undrer det mig, hvis arbejdsudbud er den nye valuta, som vi har hørt flere fra regeringen udtale, at regeringen har gang i så mange tilbagetrækningsordninger.

Altså, vi ser jo ikke regeringen levere på det her med arbejdskraft. Hvis vi fjernede Arne-pensionen og efterlønnen, ville vi få 18.100 personer flere og 9,5 mia. kr. mere i statskassen. Kunne I være interesseret i at komme med nogle lidt større ambitioner i forhold til arbejdsudbud?

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ældreministeren.

Kl. 15:03

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jamen jeg er sådan set ikke enig i, at regeringen ikke er ambitiøs i forhold til at levere arbejdsudbud. Vi har jo egentlig leveret mere arbejdsudbud i den første periode her, end man har gjort i de foregående år. Jeg mener, vi leverer mere arbejdsudbud, og nu snakker jeg specifikt om ældreområdet. Lige nu er der igangværende trepartsforhandlinger, hvor vi fra regeringens side har peget på, at det skal være dem ude i den borgernære velfærd, herunder sosu'er, som skal have hjælpen. Vi kigger ind i velfærdsteknologi, og det er i øvrigt også noget af det, der er en af takterne, som er beskrevet i forbindelse med finansloven – velfærdsteknologi, som jo også kan frigive noget arbejdskraft. Vi kigger på det i forhold til international arbejdskraft, som også er en erklæret målsætning for regeringen, og taskforcen om internationalt personale på sundheds- og ældreområdet er lige på trapperne.

Sådan er der faktisk flere ting, så jeg mener ikke, at vi ikke er ambitiøse i forhold til arbejdskraftudfordringen.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:04

Marlene Harpsøe (DD):

Først tak til ældreministeren for en ganske fin og sympatisk tale her fra talerstolen. Men jeg har det også lidt ligesom fru Pia Kjærsgaard, altså: Mere handling, mindre snak. Vi snakker, og vi snakker. Det er

jo regeringen, der har forhandlingsmandatet til at tage initiativ til, at vi rent faktisk bliver indkaldt til forhandlinger. Og nu har det kørt i 2 år, og i mellemtiden har man holdt borgerne hen og man har holdt medarbejderne på ældreområdet hen med snak, og nu hører jeg så, at de her forhandlinger er skubbet, igen, til efter nytår. Jeg synes på ingen måde, det er rimeligt over for de borgere, der står derude, og de medarbejdere, der står derude, der trygler os om at handle på det her nu.

Derfor vil jeg gerne høre ministeren, om ministeren kan garantere, at vi så i det mindste forhandler i januar måned om en ny ældrelov. Kan ministeren garantere det?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ældreministeren.

Kl. 15:05

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg deler jo udfordringsbilledet, i forhold til at der er kæmpe sprækker i vores velfærd. Der er meget, der fungerer godt i ældreplejen, men der er også nogle sprækker, som jeg også var inde på i min tale, og som fru Pia Kjærsgaard også var inde på.

Jeg vil gerne sige, at vi ikke kun snakker; vi arbejder. Det er jo et kæmpe reformspor, som er i gang, og det handler for mig om at gøre det med ordentlig kvalitet. Jeg er 51 år, og ligesom jer har jeg har jeg også haft fornøjelsen af at arbejde en del år, så jeg ved også godt, at det er bedre at gøre det ordentligt end at lave noget sjusk. Og det er simpelt hen det, jeg er optaget af. Det er bare for at sige, at man selvfølgelig godt kan være optaget af proceduremæssige ting, i forhold til hvornår udspillet fremsættes, men i forhold til hvornår lovgivningen kommer til at træde i kraft, kommer det, at vi skyder udspillet til starten af det nye år, ikke til at have nogen betydning. Det er stadig væk planen, at det sker i 2025.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Mette Abildgaard, Konservative. Værsgo.

Kl. 15:06

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kan huske, da jeg hørte statsministerens nytårstale den 1. januar 2022. Jeg kan huske, jeg tænkte: Hold da op, nu får jeg som ældreordfører travlt; nu bliver der noget at se til. Jeg fik ikke travlt i 2022. Jeg fik heller ikke travlt i 2023, i hvert fald ikke som ældreordfører. For der kom aldrig det der udspil til ældrelov, og alle andre forhandlinger blev jo udskudt. Det med, at vi skulle se på modellen for tilsyn, blev jo skubbet, selv om der lå en færdig evaluering, for det skulle jo ligesom indgå i det her store arbejde. Så alt er bare blevet skudt og skudt.

Så jeg vil gerne spørge ministeren om, hvordan man definerer starten på det nye år. For vi har stået her mange gange før og fået at vide, at det kommer lige om lidt. Så hvorfor skulle vi tro på det den her gang? Så vil jeg gerne spørge om den her inddragende proces. Gav det ikke mening at få Folketingets partier med i den inddragende proces? Det her kommer til at være en stor forandring af vores ældreområde. Vi er ikke tjent med at blive lukket ind i et forhandlingsrum i ellefte time, hvor regeringen begynder at tænke, at nu skal det gå hurtigt, og så skal vi lande en hurtig aftale. Gav det ikke bedre mening, at vi blev inddraget og blev klogere sammen, i stedet for at vi blev holdt udenfor?

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ministeren.

Kl. 15:07

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Det, jeg vil sige til det spørgsmål, er i forhold til udmeldingen. Så glæder jeg mig også til at have travlt sammen med fru Mette Abildgaard i starten af året. For det er jo der, jeg kan sige at jeg kommer med et udspil. I forhold til hele det her med evalueringen og Per Okkels-rapporten vil jeg sige, at det faktisk også har været meget fremme i rapporten, at det jo var klar til at blive sat i værk. Og jeg er sikker på, at vi alle sammen kan Per Okkels-rapporten forfra og bagfra, altså det forberedende arbejde, der blev leveret for et år siden, men den pegede jo ikke på nogen konkrete løsninger. Per Okkels-rapporten pegede på nogle udfordringer og på nogle temaer, som var væsentlige at adressere.

Så kan man selvfølgelig altid arbejde på, hvor inddragende man skal være i processen. Altså, jeg har inviteret til nogle vidensmøderovre i ministeriet. Der har også været et fremmøde, men jeg vil også tillade mig at sige et lidt skiftende fremmøde, i forhold til hvor mange der dukkede op der. Jeg er glad for, at fru Mette Abildgaard også tilkendegiver en interesse i at blive inddraget, og jeg glæder mig også til det samarbejde, vi skal have om det, når udspillet kommer.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:08

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Man skulle jo næsten tro, at vi var i valgkamp. Vi har fået en valgtale: Man har så mange gode visioner, der kommer gode løsninger lige om lidt, og der sker ingenting. Men det, jeg bider mærke i, er faktisk noget andet, for vi snakker om, hvad regeringen har tænkt sig at gøre. Der kommer en plan i morgen, kunne jeg forestille mig. Så går der lidt proces i den. Alle Folketingets partier siger: Vi vil gerne med til forhandling. Men så hører jeg faktisk – det ligger nok i detaljen – at det, regeringen har travlt med nu, er at lave en færdig plan, som vi får fremlagt, og så kan vi så vælge at stemme for, ellers gør man det ligesom med store bededag, og så får vi at vide, at vi ikke får lov til at være med i forhandlingerne på et eller andet område efterfølgende.

Så snakker ministeren en masse om alle de her ting, der mangler. Jamen det kan vi jo være enige om. Der sidder rigtig, rigtig mange vidende ældreordførere her, som man nok med god sindsro kunne tage med ind i et lokale og også høre ad. Jeg hører også, at ministeren fortæller om en masse problemstillinger på en masse ressortområder, som ministeren ikke selv har noget at gøre med. Men det, jeg ikke hører, og det, vi nok mangler at høre, er: Man er minister på området, så hvorfor er der gået næsten et år nu, hvor der ingenting er sket? Nu går der så på den gode side af et halvt år. Skal vi ikke se i øjnene, at vi nok kommer på den anden side af forhandlingen om overenskomsten på det offentlige, og så er vi i april måned næste år? Så hvorfor er det, at ministeren er den minister, hvis ressortområde jeg er allergladest for at have ordførerskabet for? Det er det, fordi det er det, jeg har allermindst arbejde med.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Ældreministeren.

Kl. 15:10

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet. Igen må jeg sige, at det jo ikke er sådan, at vi ikke laver noget. Vi bruger faktisk en masse tid på at arbejde på alle de spor, der kommer til at være i reformdelen. Nu er det jo ikke nu, at jeg står og laver udspillet. Vi prøver faktisk at tænke hele vejen

rundt omkring ældreplejen, og der er ikke nogen snuptagsløsning. Det kan I selvfølgelig vurdere. Det skal jo også være op til jeres vurdering, når udspillet kommer. Jeg lover også, at det selvfølgelig bliver et udspil, som jeg inviterer jer ind til forhandling om.

Jeg håber da, at vi kan lave en bred aftale, for ældreplejen er en af hjørstenene i vores velfærd. Det at have et bredt samarbejde hen over midten med så mange partier i Folketinget som muligt vil absolut kun være en fordel i forhold til at sikre kvalitet i ældreplejen. Så jeg ser frem til forhandlingerne, og jeg vil gerne sige, at jeg faktisk har arbejdet rigtig meget og brugt rigtig meget tid på at gøre mig virkelig umage. For jeg ønsker ikke at gå på kompromis med, at vi kommer til at lykkes med afbureaukratiseringen den her gang.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Jeg vil lige minde om, at når formanden rejser sig, er det, fordi taletiden er opbrugt. Det tror jeg alle kunne lære lidt af. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 15:11

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg lytter mig til, at ministeren ikke kommer med nogen garanti for, at der bliver indkaldt til forhandlinger i januar, selv om flere ordførere nu faktisk har spurgt om det. Jeg kan godt undre mig over, at ministeren selv synes, at det er vældig inddragende. I hvert fald kan man ikke sige, at den inddragelse, der pågår lige nu, får tingene til at gå vældig hurtigt. Tværtimod. Det synes jeg i og for sig burde give stof til eftertanke.

Men så vil jeg prøve at koncentrere mig noget om noget andet. For ministeren siger også, at der mangler personale, men at der ikke er mangel på penge. Der er bureaukrati, og det har der været 14 år, men det sikrer ikke, at Jens Erik får gjort rent. Han har stadig væk fået varsel om, at han kan få rengøring hver tredje uge i stedet for hver 14. dag, selv om han er blind. Så når Morsø Kommune må spare på ældreplejen, handler det ikke om penge, hvis jeg skal forstå ministeren korrekt. Men hvad handler det så om, minister?

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ministeren.

Kl. 15:12

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet. Det er også vigtigt for mig at sige, at det er ikke sådan, at ting ikke handler om penge, for økonomien sætter selvfølgelig en meget væsentlig ramme for det. Jeg mener, det er et sundt princip, og jeg mener, det er godt, at vi har et kommunalt selvstyre. Det er jo der, de lokale politiske prioriteringer skal foretages, for man kender sin kommune, og man kender de kvalitetsstandarder, man vil have. Og der er himmelvid forskel på, om man er Morsø Kommune eller Høje-Taastrup Kommune i forhold til de prioriteringer, som er væsentlig at foretage. Derfor synes jeg egentlig, det kommunalpolitiske princip, i forhold til hvordan man prioriterer pengene, er fornuftigt.

Man skal jo aldrig være totalt tonedøv over for det, som folk er i dialog om. Jeg taler også med borgmestre, men jeg må sige, at jeg virkelig er overbevist om, at den måde, vi bruger vores penge på, har en kæmpe betydning. Det kan vi jo f.eks. se der, hvor vi har faste teams. Det er nemmere at rekruttere og det er nemmere at fastholde folk dér, og det skaber bl.a. en bedre økonomi.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak! Så er det fru Lotte Rod.

Lotte Rod (RV):

Jeg vil gerne følge op på, hvad fru Pia Kjærsgaard og alle I andre sagde, for for nogle år siden havde vi en diskussion om en løftebrudsregering, og nu synes jeg faktisk, vi har fået noget, der næsten er værre, nemlig en stilstandsregering. For hele vores demokrati bygger jo på, at man deler sig efter anskuelse, men hvordan skal folk kunne gøre det, hvis regeringen siger alt det rigtige, men bare lader være med at gøre noget?

Derfor har jeg lyst til at spørge ministeren, om hun ikke er bekymret for, hvad det gør ved vores demokrati, at regeringen bliver ved med at sige alt muligt, men at virkeligheden derude er, at der ikke sker noget.

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ministeren.**Ældreministeren (Mette Kierkgard):**

Tak for spørgsmålet. Men jeg må sige, at jeg simpelt hen er uenig i, at vi ikke gør noget. Altså, det, som den her regering, i hvert fald Moderaterne, også gik til valg på, og som vi i regeringen også har sagt, er, at vi vil tage speeden ud af politik, fordi vi vil gøre det ordentligt. For det her handler ikke om, at man afsætter x antal millioner det ene eller det andet sted, eller at man fjerner en regel i et regelbaseret system. Det her handler om, at vi får taget fat om roden, i forhold til hvordan vi leder og forvalter tingene; det handler om, hvordan vi skruer vores krav sammen fra lovgiverside; det handler om, hvordan vi tilrettelægger vores tilsyn; det handler om, hvordan vi arbejder med kvalitet osv. Og det er altså ikke en snuptagsløsning.

Så jeg er uenig i, at vi ikke gør noget, for vi forbereder lige præcis, at vi kommer til at lykkes med at skabe nogle langt bedre rammer for, at medarbejdere kan lykkes med opgaven, og at ældre kan få den pleje og kvalitet, hvor de kan have selvbestemmelse.

Kl. 15:13

Kl. 15:14

Kl. 15:14

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Vi går nu over til forhandlingen og de almindelige regler om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forespørgerne, fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:15

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Jeg kan faktisk sige, at jeg selvfølgelig har siddet og lyttet naturligtvis dels til ældreministeren, men også til de ordførere, der har markeret, og jeg må bare sige, at det går lidt i hjertet på mig. Jeg er enig med fru Lotte Rod i, at det her jo er en stilstandsregering. Der skete jo intet. Hvad er det dog for noget?

Jeg må også ligesom fru Mette Abildgaard spørge: Hvorfor drager man ikke os ind i det? Det kunne jo være, man var kommet meget, meget nemmere igennem det, hvis man havde talt mere med ordførerne i forskellige sammenhænge og fået os ind over det i ministeriet. Der sker jo intet. Jeg ved ikke, om andre ordførere bliver indkaldt, men det tror jeg næppe. Jeg er i hvert fald ikke blevet indkaldt. Jeg har været ovre at hilse på ministeren, og det var hyggeligt, men derudover er der jo intet sket – intet! – i forhold til det her.

Jeg må sige, at vi altså er der, hvor jeg undrer mig dybt. Altså, jeg synes simpelt hen, at må være så fantastisk at være ældreminister, og jeg blev glad, da der for nogle år siden blev oprettet et ældremini-

nisterium, for jeg tænkte: Nu sker der noget. Det gjorde der ikke rigtig. Og der sker stadig væk ikke rigtig noget, og jeg synes, det på høje tid, at vi virkelig løfter det ministerium, så de ældre og deres pårørende kan mærke, at der altså nu sker noget herinde hos os på Borgen, som værdsætter de ældre, og som virkelig gør noget.

Det, jeg selvfølgelig også er bekymret for, er, at borgmestrene rundtomkring – og som jeg sagde før, gælder det alle politiske farver – ikke er stolte af den ældrepleje, vi leverer. Det er der altså rigtig mange, der siger. Og så skal vi igen – og det vil jeg også gøre her, for der skal ikke sidde nogle rigtige gode medarbejdere rundtomkring og føle, at vi træder på dem, det er vigtigt – men det, vi tager stilling til og diskuterer nu, er jo der, hvor det ikke fungerer, hvor der trænger til at blive tilført midler, hvor der trænger til en anden struktur, hvor der trænger til en afbureaukratisering. I dag kunne vi se på forsiden af Berlingske, at der i den her regerings levetid er kommet flere kolde hænder. Det er da ikke det, der er meningen. Der er kommet over tusind flere til administration og bureaukrati. Det er jo det stik modsatte, vi har brug for. Vi skal have dem væk og få flere af dem, man med lidt af en floskel kalder de varme hænder, men nu siger jeg det i forbindelse med, at jeg nævner de kolde hænder.

Blinde Erik må altså nøjes med rengøring hver tredje uge. Tænk engang at være blind og gammel og så skulle ligge ned på alle fire, hvis man overhovedet kan det, for at finde ud af, hvor man lige spildte noget saftvand. Det kan være, det sker dagen efter der har været nogen, og så går der altså 3 uger, inden der sker noget igen. Et rengøringsfirma har opsagt kontrakten Vordingborg Kommune, fordi de krævede opgaver ikke længere kan udføres tilstrækkeligt inden for de givne økonomiske og tidsmæssige rammer. Det er bare et par eksempler på, hvordan det mange steder står til på området i kommunerne. Der er skåret helt ind til benet. Flere kommuner skærer jo ned på rengøringen til de ældre. Det kan have store konsekvenser for deres sociale liv. Jeg ville da ikke bryde om at invitere gæster hjem, hvis der var møgbeskidt hjemme hos mig, og sådan har ældre det garanteret også.

Samtidig opfordres de ældre til for egne midler at investere i en robotstøvsuger. Altså, hvor trist kan det blive? Sådan en kan man ikke snakke med, og den kan heller ikke rigtig komme ind i hjørnerne, og den kan heller ikke tørre det stivnet saftvand på linoleumsgulvet op. Andre steder sparer man på klippekortordningen. Ældre Sagen påpeger i den forbindelse, at klippekortordningen giver stærkt svækkede ældre mulighed for f.eks. at komme uden for deres egen dør i hverdagen, og at deres hjem bliver som et fængsel, hvis ordningen fjernes. Jeg synes ikke, det er en værdig måde at behandle vores ældre på. Der er behov for handling, og der er behov for midler, der er øremærket ældreområdet.

Så er der, som vi allerede har været inde på, behov for den her ældrelov, som vi er blevet stillet i udsigt. Jeg kan næsten ikke blive ved med at gentage spørgsmålet om, hvornår den bliver annonceret, og vi venter stadig. Vi skal i gang. Vi skal i gang med at udbrede faste tværfaglige teams, så det er folk, der kender den ældre, der står for plejen. Vi skal væk fra minuttyranniet og væk fra, at det er visitatorer bag et skrivebord, der udmåler hjælpen til den ældre. Det er skræmmende læsning, når det fremgår at ældreministerens egen redegørelse om ældreområdet, at over 30 pct. af de ældre ikke mener, de får den hjælp og støtte, der passer til deres personlige behov.

Kl. 15:19

Vi skal have sikret, at hjælpen til de ældre gives på baggrund af de ældres løbende ønsker og behov og ikke systemets, og der kan jeg godt være lidt nervøs ved det, som ministeren hele tiden nævner som frisættelse, og jeg synes ikke, at vi har fået et svar på, hvem der skal frisættes. Er det borgeren, er det systemet, er det bureaukraten? Eller hvem er det, der skal frisættes? Vi mener også, at hjælpen skal

tilrettelægges i et samarbejde mellem modtageren, de pårørende og de dygtige medarbejdere, som er tæt på, og som kender den ældre, og så skal vi selvfølgelig også sikre, at en frigørelse ikke bliver et spareprojekt. Der er så meget at gøre.

Så vil jeg lige læse et forslag til vedtagelse op, som er på vegne af Pia Kjærsgaard (DF) og Kirsten Normann Andersen (SF).

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig, at alt for mange kommuner ser sig nødsaget til at skære ned på ældreområdet og herunder på ældreplejen. Folketinget finder dette uholdbart og ønsker, at regeringen prioriterer ældreområdet langt højere. Folketinget pålægger regeringen at finde de nødvendige midler til kommunerne ud over det, der er afsat på finansloven for 2024, til at rulle de seneste års besparelser på ældreområdet tilbage. Videre pålægger Folketinget regeringen at prioritere ældreområdet højere fremadrettet, så nedskæringer undgås.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 11).

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak for det. Så er der nogle korte bemærkninger, og den første er fra fru Rosa Eriksen, Moderaterne.

Kl. 15:21

Rosa Eriksen (M):

Tak. Og tak til Dansk Folkeparti og fru Pia Kjærsgaard for at indkalde til den her debat. Jeg er en lille smule forvirret. Dansk Folkeparti er med i finanslovsaftalen, hvor vi afsætter flere penge. Jeg kan høre, at fru Pia Kjærsgaard faktisk nævner mange af de samme ting, som ældreministeren som tiltag på ældreområdet. Jeg er usikker på, hvad det er, fru Pia Kjærsgaard vil have ud over speedypolitik. Er det største problem, at det går for langsomt, eller er det største problem, at der ikke er penge nok? For de tiltag, jeg hører fru Pia Kjærsgaard nævne, er netop, at vi kigger på strukturen i ældreplejen. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge, om det handler om indholdet i ældreloven, om det handler om tempoet, eller om det handler om pengene.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Pia Kjærsgaard (DF):

Det handler simpelt hen om alle tre ting, og jeg har jo sagt, at vi skal se at komme i gang. Så det handler om strukturen, det handler om pengene, og ja, om alle tre ting.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren for en anden kort bemærkning. Man skal lige huske at trykke sig ind. Værsgo.

Kl. 15:22

Rosa Eriksen (M):

Tak for det. Jeg er lidt uenig med fru Pia Kjærsgaard. Vi jo kan se, at det på ældreområdet, som det er i dag, ikke virker, vi kan se, at de ældre ikke er tilfredse, og det er ordføreren også inde på. Så det, vi vil, er jo at lave en grundlæggende strukturændring af vores ældreområde.

Har fru Pia Kjærsgaard ikke forståelse for, at det er et meget omfattende arbejde, som vi ikke skal haste med at få lavet, men netop lave et rigtig godt udspil, som der kan forhandles på?

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, selvfølgelig, jeg er bare så enig igen. Men man kan, som jeg siger, og som fru Mette Abildgaard også nævnte, også spørge, hvorfor man undlader at tage ordførerne ind. Jeg tror egentlig, at alle politikere på deres egne områder er meget engagerede, men jeg vil vove at påstå, at man nok specielt på ældreområdet er meget, meget engageret, fordi man forventer og håber på, at man selv bliver gammel og har det rigtig godt, også mens man er gammel, og man har måske nogle pårørende. Det er umådelig tæt på en. Så derfor er jeg meget enig i begge spørgsmål, der blev stillet.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:23

Marlene Harpsøe (DD):

Først tak til fru Pia Kjærsgaard for talen, men også for fru Pia Kjærsgaards utrættelige arbejde for de ældre her i Danmark.

Her i løbet af sommeren bed jeg mærke i, at der var nogle regeringspartier, der meldte ud, at nu skulle man til at se på mere brugerbetaling i ældreplejen. Og det, som man hørte var årsagen, var, at de ældre simpelt hen havde for høje forventninger. De ældre havde for høje forventninger til ældreplejen, og i Danmarksdemokraterne må vi indrømme, at vi blev noget chokerede over den melding. For det er overhovedet ikke det, som vi ser derude at de ældre har. Tværtimod vil de jo bare gerne have den hjælp, som de har behov for nu, hvor alderdommen sætter sine tydelige spor og man har brug for hjælp til både det praktiske, men også til personlig pleje. Så jeg vil gerne høre, hvad fru Pia Kjærsgaard tænker om de meldinger, der i sommer kom fra regeringen.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes, det var absurd, og jeg tog klart afstand. Jeg havde også en debat med hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokratiet, som – det kan jeg vist roligt sige – ikke klarede sig særlig godt og også har været på tilbagesiden. Man må bare sige, at det vist var en sommerballon fra en politisk ordfører, der blev sendt op på egne vegne. Det lyder jo i sig selv usædvanligt. Det passer sikkert heller ikke helt, men det var en sommerballon. Den blev banket godt og grundigt ned, og lad os håbe, at den bliver ved med at være det. For det er helt grotesk, at det, man kan foreslå fra Socialdemokratiets side, hvor man har klaret det rigtig, rigtig dårligt inden for ældreplejen, så er, at der bare skal være mere brugerbetaling. Jamen, det er for nemt, ikke?

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Værsgo til spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 15:25

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til fru Pia Kjærsgaard for svaret. Det deler vi fuldstændig. Nu skal vi jo på et tidspunkt i gang med nogle forhandlinger omkring en ældrelov, og jeg og Danmarksdemokraterne har da den stærke

bekymring, at regeringen kunne finde på at snige brugerbetaling ind ad bagvejen i forhold til den her ældrelov. Der kan jeg høre på fru Pia Kjærsgaard, at man også i Dansk Folkeparti har tænkt sig at være på vagt i forhold til det, og jeg håber, vi kan kæmpe sammen i forhold til at gøre alt, hvad vi kan, for at der kommer brugerbetaling ind, og at man sætter det i spil i forhold til, at de ældre har for høje forventninger. For det er jo ikke realiteten.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak. Så er det fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 15:26

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen det bliver ikke uden larm, skal jeg hilse og sige, hvis det skulle komme på tale. Men desværre er der jo allerede brugerbetaling. Hvis man vil have en robotstøvsuger, må man selv betale. Der er flere og flere private firmaer, der går ind, fordi det kommunale desværre ikke er godt nok, så der er allerede brugerbetaling i ældreplejen, og det havde jeg sådan set aldrig forestillet mig at vi skulle have i Danmark. Altså, hvis der er noget tidspunkt, hvor man, når man når skelsår og alder, skal kunne sætte sig ned eller lægge sig ned eller gå en tur, eller hvad det kan være, og overhovedet ikke skal spekulere på andet, end at der er nogen, der sørger for en, så ved jeg ikke, hvornår det skulle være.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Tak, så er det fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:26

Lotte Rod (RV):

Jeg vil gerne starte med at sige tusind tak til Pia Kjærsgaard for virkelig at brænde for det her område og for at rejse den her debat. Jeg kan se på klokken, at jeg ikke når at holde min egen tale, så jeg tog lige ordet for at gribe chancen for at nå at læse min vedtagelsestekst højt, for det er den måde, den kan komme ind i forhandlingen på. Så hermed et forslag til vedtagelse fra Radikale Venstre:

Forslag til vedtagelse

»Velfærd er at være noget for nogen. Mennesket er og skal altid være et mål i sig selv.

Men de seneste 20 års styring gennem dokumentation og økonomiske incitamentter har skabt trange vilkår for værdigheden i ældreplejen: Vi har gjort mennesker til en opgave, der skal løses og tjekkes af i et skema.

Det vil vi lave om på.

Folketinget ønsker, at ældreplejen skal være god, og ønsker derfor en klar prioritering. Vi vil lave en ny generationskontrakt med gode rammer for alle børn og unge og til gengæld differentiere i tilbuddene til ældre. Fremover skal flere ældre betale dele selv for at kunne sikre en ordentlig hjælp til dem, der har brug for det.

Folketinget ønsker samtidig, at regeringen indkalder til forhandlinger om at sætte medarbejdere fri til at udfolde deres faglighed. Det er ikke gjort med hensigtserklæringer, men kræver en helt anden politik baseret på tillid.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 14).

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Det noterer vi, og vi går videre frem. Jeg skal høre, om Pia Kjærsgaard ønsker ordet.

Pia Kjærsgaard (DF):

Nej, det kan jeg ikke forholde mig til.

Kl. 15:27

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:28

Katrine Daugaard (LA):

Jeg vil også sige tusind tak til fru Pia Kjærsgaard for at indkalde til den her forespørgselsdebat. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om fru Pia Kjærsgaard og DF anerkender, at det jo også har noget at gøre med det kommunale selvstyre, altså hvordan de vælger at bruge pengene.

Hvis vi tager sådan en kommune som Frederikshavn Kommune, er der f.eks. en borgmester, som selv har været ude at sige, at hun ikke mente, de leverede en ordentlig ældrevelfærd. Det er samtidig en kommune, som har utrolig mange administrativt ansatte. Her kunne de spare f.eks. 56 mio. kr., hvis de bare lagde sig ned på gennemsnittet. De kunne spare 190 mio. kr., hvis de blev lige så veldrevet som Horsens Kommune. Det er immer væk mange penge, man kunne bruge på ældrevelfærd i sådan en kommune.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ja, tiden er gået. Værsgo til fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 15:29

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, men der er jo ingen tvivl om, at der adskillige steder skulle være en omstrukturering. Altså, det er jo igen det der med bureaukratiet, administration osv. Men jeg må sige, at det der med at øremærke synes jeg faktisk vi skal. Jeg synes, at når vi sender penge herfra og ud til kommunerne møntet på de ældre, skal de øremærkes. For vi har alt for mange gange set, at det går til alt muligt andet.

Det duer jo ikke, at vi herinde efter mange diskussioner og forhandlinger vedtager et eller andet beløb til ældrepleje, og så går det til huller i vejene i stedet for. Det er ikke rimeligt. Altså, jeg mener helt klart, at det skal øremærkes, og jeg er i den her sammenhæng lidt træt af at høre om det kommunale selvstyre, som samtidig, berettiget, brokker sig over, at det ikke altid går helt godt. Så en klar øremærkning synes jeg ville være helt, helt rimeligt.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Værsgo for den anden korte bemærkning.

Kl. 15:29

Katrine Daugaard (LA):

Men har det ikke også noget med ansvarlighed og ordentlighed at gøre, altså, at lokalpolitikere forvalter pengene ansvarligt? Altså, Horsens Kommune kan f.eks. godt finde ud af at levere en ordentlig ældrepleje uden at bruge 190 mio. kr. ekstra, eller det er det jo så ikke, men så uden at bruge så mange flere penge pr. borger, som man gør oppe i Frederikshavn.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo – det er det store regnestykke, og så har vi jo heldigvis demokrati og folkestyre og nogle vælgere, der lige må tænke sig om, når der sker sådan nogle ting.

Kl. 15:30

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Så går vi videre i ordførerrækken til fru Annette Lind, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Tak for det, formand. Mange tak til Dansk Folkeparti for at indkalde til den her forespørgselsdebat. Jeg synes helt principielt, at vi har haft for få diskussioner om ældreplejen i det år, hvor jeg har været ældreordfører. Jeg synes, man skal kigge på, hvad det er for en opgave, man står over for. Der bliver flere ældre, de ældre bliver ældre, de lever længere, der bliver flere multisyge, der bliver flere kronikere, der mangles medarbejdere, der er for mange vikarer, og så er der for meget bureaukrati.

Er det en let opgave at løse? Uanset hvad vi gør, er det svært, og det tror jeg vi alle sammen herinde kan anerkende, altså at den post, vi står over for, er stor. Så uanset om vi giver flere penge, om vi spørger, om der kan komme flere medarbejdere, eller om vi laver mindre bureaukrati, står vi over for en opgave, som er en uriaspost, de næste mange år.

For Socialdemokratiet er det helt afgørende, at vi sikrer gode og værdige rammer for den kommunale ældrepleje, fordi vi mener, at alle selvfølgelig har ret til en alderdom med tryghed og værdighed. Ældre er jo heldigvis lige så forskellige som alle andre, og der er stor forskel på, hvad man ønsker, og hvad man har behov for. Men en ting er helt sikkert, og det er, at når man bliver gammel og har brug for hjælp, skal der være et stærkt velfærdssamfund, der står klar med hjælp.

Penge er ikke det eneste, der betyder noget, men jeg anerkender virkelig, at det spiller en stor rolle og en vigtig rolle. For selvfølgelig er der en sammenhæng mellem de penge, man har, og den ældrepleje, man kan levere. Jeg er jo medlem af Socialdemokratiet, som er et stort kommunalt parti, og derfor snakker jeg selvfølgelig med mange borgmestre og mange kommuner, og de føler sig presset på økonomien på grund af bl.a. den inflation, der har været eller er; ligesom mange andre danskere mærker mange kommuner i disse år også konsekvenserne af det hele, når priserne stiger.

Men samtidig er det vigtigt at slå fast, at der er blevet afsat flere penge til kommunerne de seneste år, og år før de år er der også tilført flere penge, også når der tages højde for, at der er blevet flere ældre. Med økonomiaftalen med kommunerne fra maj og med finanslovsaftalen fra tidligere på ugen er der afsat omkring 2 mia. kr. mere til kommunerne i 2024 i forhold til 2023. Det er altså et ganske pænt løft. Derudover er der i finanslovsaftalen afsat penge til værdig ældrepleje, og det har vi jo alle i det her rum været med til, og det er til faste teams og udsatte ældre.

Så der er sat mange penge af til ældreområdet næste år, men samtidig, igen, anerkender jeg som sagt, at kommunerne er pressede af andre årsager. På lang sigt har vi fremlagt en 2030-plan, hvor vi afsætter 19 mia. kr. alene til at sikre, at velfærden følger med, når der bliver flere børn og ældre, og derudover er der afsat penge til sundhedsområdet, som vi ved kommer til at fylde meget de næste år med flere ældre. For ganske få ældre er bare gamle, mange af dem er jo også syge.

Der kommer flere penge til ældreområdet næste år. Jeg tror også, at der er andre årsager til, at man lige nu ikke oplever den ældre-

pleje, vi ønsker os. Jeg vil kort komme ind på to af årsagerne, og den ene er jo selvfølgelig rekruttering – for det første mangler vi medarbejdere på sundheds- og plejeområdet. Det skal vi løse, for ellers kommer vi ikke nogen vegne.

Vi sagde før folketingsvalget sidste år, at vi ville afsætte 3 mia. kr. til bedre løn og arbejdsvilkår i den offentlige sektor. Derfor har regeringen indledt forhandlinger med kommuner, regioner og de faglige organisationer om at sikre et lønloft til nogle af de områder inden for vores velfærdssektor, hvor vi har særlig stor mangel på arbejdskraft.

Vi har også lige præsenteret en finanslov – en bred, historisk bred, finanslov – hvor vi styrker erhvervsuddannelserne, f.eks. social- og sundhedsskolerne, og vi har gjort det muligt at tage en uddannelse med 110 pct. af dagpengesatsen inden for bl.a. nogle af de velfærdsområder, hvor vi mangler arbejdskraft.

For det andet er vi nødt til at gøre noget ved det bureaukrati, vi ser derude. Vi hører igen og igen, at der bliver brugt alt for meget tid og mange ressourcer på dokumentation og registreringer. Vi kan bruge nok så mange penge, men hvis vi ikke bruger tiden rigtigt, kommer det ikke de ældre til gavn.

For vi har rigtig mange dygtige medarbejdere i vores ældrepleje – dem vil jeg gerne rose, for jeg ved, de arbejder hårdt, og hver dag yder de en kæmpe indsats – men mange oplever også, at de ikke kan bruge deres faglighed fuldt ud, fordi deres arbejdsdag på forhånd er lagt i snævre skemaer. Vi vil have tilliden til medarbejderne tilbage, så de kan bruge tiden sammen med de ældre frem for at udfylde kontrolskemaer.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Men først er der lige en vedtagelsestekst til oplæsning. Værsgo.

Kl. 15:36

Annette Lind (S):

Tak for det. Jeg har en vedtagelsestekst, som jeg gerne vil læse op på vegne af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender, at ældreplejen er udfordret af bl.a. arbejdskraftmangel.

Folketinget konstaterer samtidigt, at regeringen prioriterer, at pengene følger med, når vi bliver flere børn og ældre (det demografiske træk).

Regeringen har med aftalen om kommunernes økonomi for 2024 tilført kommunerne et realløft på 1,4 mia. kr. Derudover afsættes der med finanslovsaftalen for 2024 650 mio. kr. til kommunerne. Regeringen har således med økonomiaftalen og finanslovsaftalen prioriteret et samlet realløft af kommunernes servicering på 2,1 mia. kr. i 2024, som kommunerne bl.a. kan prioritere til ældreområdet.

Yderligere er der i finanslovsaftalen for 2024 afsat en ramme på 695 mio. kr. i 2024-2027 til en værdig ældrepleje.

Folketinget anerkender, at flere penge ikke alene løser udfordringerne på ældreområdet og tilslutter sig derfor regeringens ambitioner om at gennemføre en omfattende frisættelse af ældreområdet.

Derfor opfordrer Folketinget til, at ældreministeren fremlægger et udspil til en ældrereform og indkalder til politiske forhandlinger.« (Forslag til vedtagelse nr. V 12).

Tak for ordet.

- Kl. 15:37 flere muligheder og mere frit valg i forhold til de her ting, og det er det, som vi kommer til at præsentere. Kl. 15:40
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Tak. Så er der en række korte bemærkninger, og dem tager vi nu. Den første er fra fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Værsgo. Kl. 15:37 Kl. 15:40
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Så er det fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo. Kl. 15:37 Kl. 15:40
- Pia Kjærsgaard (DF):**
Da vi kom lidt ind i det, forstod jeg, at det er regeringen, der forhandler. Jamen så forstår jeg bedre, hvorfor det tager så lang tid. Lige da ordføreren sagde det, tænkte jeg faktisk: Jeg har da ikke været til nogen forhandlinger. Men det er regeringen, der forhandler – god fornøjelse! Jeg vil bare sige, at så kan jeg komme med nogle forslag, altså lidt input. F.eks. ville plejehjemslæger være rigtig godt. Faste tværfaglige teams omkring den ældre har vi diskuteret, og det håber vi kommer igennem. Så er der selvvisitation af hjælpemidler til under 5.000 kr., for hvorfor skal man visiteres til et eller andet, der ikke koster ret meget? Det er jo igen den bureaukratiske vej. Nu er jeg ikke indkaldt til forhandlinger, men god fornøjelse i jeres tre partier. Jeg kommer bare med det her, for det bliver jeg jo nødt til. Dosisdispenseret medicin ville også være en rigtig, rigtig god idé. Jeg siger det bare her, og det er måske i virkeligheden også det allerbedste sted at sige det, for så er det ikke inde bag de lukkede døre, hvor de tre regeringspartier sidder og forhandler. Kl. 15:38 Kl. 15:41
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren. Kl. 15:38 Kl. 15:41
- Annette Lind (S):**
Der stod også i Berlingske, at jeg ikke kommenterer på det, for så længe man er i forhandlinger, synes jeg sådan set ikke, at man skal snakke om den sag. Det, som der er med plejehjemsbestyrelser, er jo, at der er rigtig mange forskellige måder at gøre tingene på, og der er rigtig, rigtig store friheder, som det er i dag. Der er både frihed til at kunne have borgerbestyrelser, og man kan have rent kommunale. Så i dag er der forsøgsordninger på mange måder, så der er meget at bygge på. Men lad os se, hvad vi bliver enige om i fællesskab. Kl. 15:39 Kl. 15:41
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Fru Marlene Harpsøe, anden korte bemærkning. Værsgo. Kl. 15:39 Kl. 15:41
- Marlene Harpsøe (DD):**
Ja, der fik vi lige et svar, jeg ikke havde regnet med, for jeg troede faktisk, at lige præcis det om plejehjemsbestyrelser var clearet af i regeringen. Det er det så ikke, og der sidder man så og forhandler og prøver at blive enige om nogle ting. Men måske kan den socialdemokratiske ordfører så give nogle flere perspektiver på, hvad der skal ske i forhold til bl.a. det her lokale selvstyre, og hvordan det bedre kan blive forankret, så man tager et ledelsesmæssigt ansvar for ældreplejen ude lokalt. Kl. 15:39 Kl. 15:42
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren. Kl. 15:39 Kl. 15:42
- Annette Lind (S):**
Jeg synes faktisk ikke, det er helt rigtigt at stå og diskutere nogle ting, som jeg kender til, og som vi skal have med i et udspil. Derfor synes jeg, at når udspillet kommer, diskuterer vi de her ting. I dag er det sådan med bestyrelserne, at man kan gøre det på rigtig mange forskellige måder. Vi vil gerne forbedre tingene, sådan at man giver Kl. 15:42 Kl. 15:42
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren. Kl. 15:42 Kl. 15:42
- Pia Kjærsgaard (DF):**
Vi må jo se, om det kan nås. For der står jo, at lovforslaget skal komme i februar måned. Det ved vi allerede nu ikke kommer til at ske. Så der er sådan et ryk hele vejen igennem på det her. Jeg bliver mere og mere i tvivl om, om det overhovedet kan nås inden et folketingsvalg. Vi ved ikke, hvornår det kommer, men med den mangel på fremgang i det her, faktisk igennem 2 år, må jeg bare sige, at jeg er meget skeptisk. Men bare forhandl videre, og lad os på et tidspunkt få et resultat. Kl. 15:42 Kl. 15:42
- Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):**
Ordføreren. Kl. 15:42 Kl. 15:42

Annette Lind (S):

Jeg synes også, man skal huske lidt tilbage på, hvad det egentlig var, der skete under den tidligere regering. Den tidligere regering blev nødt til at udskrive et valg. Der var vi rigtig, rigtig langt, og man havde også givet penge til de første forsøg med faste teams osv. Hvis den regering ikke havde skullet udskrive valg, ville tingene jo have været i skred. Nu har vi haft en lang borgerinddragende proces, og det er vi faktisk ret stolte over. Så jeg synes sådan set ikke, det gør noget, om det handler om en måned eller måske lidt mere. Det, det handler om, er jo, at vi får lavet den her inddragende proces, også med forhandlinger med alle partier. For jeg synes jo, at når vi har udvalgs møder, er vi faktisk ret enige om, hvilken retning vi skal gå.

Kl. 15:43

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 15:43

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg kommer lige en lille smule tilbage til det, som forespørgslen også handler om, for der bliver brugt ufattelig mange ord her, synes jeg. Mangel på personale nævnes af ordføreren. Det er jeg i øvrigt fuldstændig enig i. Jeg tror i øvrigt, det går bedre, for jeg tror, ministeren sagde, at nu manglede vi 15.000 i 2035, men i marts var det 17.000 i 2030, og det er da en forbedring – det må man jo sige.

På trods af at alle ved, at vi mangler personale, kan vi også se lige nu, at kommunerne opsiges personale på grund af besparelser. Så det personale, som vi har så vanvittig meget brug for, bliver opsagt på grund af besparelser. Er det så personalemangel, eller er det kommunernes budgetter, der er årsagen til, at Jens Erik og andre ikke kan få den hjælp, som de har brug for?

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:44

Annette Lind (S):

Jamen det synes jeg at vi virkelig i sammenhæng skal hjælpe ved at modgå. Det er jo skidt, hvis man fyrer, fordi man mangler penge. Det demografiske træk bliver dækket. Jeg synes, at vi kan være ret stolte af faktisk i fællesskab nu at have lavet en finanslov, som jo netop modgår det her, ved at man siger, at der skal være meget mere fokus på erhvervsuddannelser, vi giver som permanent løsning 110 pct. af dagpengesatsen, og vi siger, at man skal have mere i løn. Det, der bare er rigtig besværligt, er, at man jo ikke kan vride armen om på ryggen på folk, der måske ikke vil tage den her uddannelse. Og derfor skal vi jo i fællesskab virkelig tale det op. De gør det knaldgodt derude i kommunerne, og det skal vi blive ved med også at bekræfte dem i, sådan at det i hvert fald ikke er, fordi man ikke har prestige nok i sit hverv, at man ikke ønsker den her uddannelse.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Den anden korte bemærkning til spørgeren.

Kl. 15:45

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak. Altså, det er jo ikke et svar på spørgsmålet, for vi er enige om, at man skal gøre en hel masse for at få mennesker i uddannelse. Men hvis det er sådan, at kommunerne ikke har råd til at ansætte dem, hvis kommunerne er nødt til at opsiges personalet, hvis kommunerne ikke har råd til at tilbyde folk at arbejde på fuld tid, selv om de fak-

tisk gerne vil det, så er det vel ikke et spørgsmål om, at vi mangler personale, men et spørgsmål om, at vi mangler penge. Og måske i forlængelse af det vil jeg nævne den sprække, som nogle har omtalt i Berlingske. Der kan man jo læse sig til, at regeringen muligvis kommer med et forslag om, at borgerne også skal have mulighed for at kunne tilkøbe ældrepleje. Er det løsningen, at borgerne selv må købe ekstra hjælp, hvis det er sådan, at de ikke kan få den hjælp, som de har brug for?

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Annette Lind (S):

I Socialdemokratiet mener vi jo, som jeg også sagde i min ordførertale, at den grundlæggende ældrepleje skal betales af det offentlige, og det er vi jo også enige med SF i. Så det tror jeg ikke at vi har ændret holdning til overhovedet. Tilkøb er jo tit og ofte, hvis man vil have ekstra.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Så er det fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:46

Katrine Daugaard (LA):

Nu talte jeg før om Arne pensionen og efterlønnen, som Socialdemokratiet jo er meget glad for, altså at trække raske mennesker ud af arbejdsmarkedet. Det er jo ikke noget, der gør rekruttering eller situationen med den manglende arbejdskraft bedre.

Jeg har heller ikke set regeringen lægge op til f.eks. at putte sosu på positivlisten i forhold til udenlandsk arbejdskraft. Jeg ser i det hele taget masser af tiltag, man kan lave i forhold til at få flere folk fra udlandet, som ikke bliver lavet.

Hvorfor sker der ikke noget? Og hvorfor siger man på den ene side, at man gerne vil tiltrække mere arbejdskraft, og så hiver man på den anden side raske mennesker ud af arbejdsmarkedet? Det giver da ingen mening.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Annette Lind (S):

Jeg er ked af den måde, som det bliver omtalt på i forhold til folk, der virkelig har knoklet på arbejdsmarkedet igennem rigtig, rigtig mange år. Det er sådan, at vi har lavet nogle ordninger, der gør, at folk, der har knoklet et helt, langt arbejdsliv, siden de måske var meget unge, kan få lov til at trække sig tilbage med værdighed. Det burde vi faktisk alle sammen synes var en rigtig god idé.

Det kan ikke passe, at man synes, at hvis folk har haft et langt arbejdsliv – som f.eks. med Arne pensionen – de er kommet tidligt ud at arbejde, de har ydet deres, de har betalt skat, de har arbejdet over 40 år på arbejdsmarkedet og har brug for at kunne trække sig tilbage på en værdig måde, skal de ikke have mulighed for det.

Vi har en god økonomi i Danmark, og vi er rigtig mange mennesker, der arbejder. Vi har den laveste arbejdsløshedsprocent nogen sinde, så det betyder ikke, at danskerne ikke vil arbejde, men de, der har arbejdet rigtig længe og hårdt, skal have mulighed for at trække sig tilbage med værdighed.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 15:48

Katrine Daugaard (LA):

Jamen jeg er helt enig i, at det ikke er penge, vi mangler. Vi har masser af penge, men vi mangler arbejdskraft. Og det er 75 pct. af dem, der er på Arnepension, som selv ikke synes, at de er nedslidte. Det er 88 pct. af dem, som er på efterløn, som betegner sig selv som værende ikkenedslidte.

Altså, kan vi ikke kalde det for det, det er? Vi trækker raske mennesker ud af arbejdsmarkedet, alt imens ordføreren står og kalder på politik, der skaffer mere arbejdskraft. Det er jo ikke det, I gør.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Annette Lind (S):

Regeringen har truffet nogle valg, som heller ikke altid har været populære. Vi har bl.a. afskaffet store bededag for at få en arbejdsstyrke og få nogle timer, som man ikke ellers kunne finde.

Det er også sådan, at hvis det er, at man har arbejdet et langt arbejdsliv, og man måske ikke føler, at man er syg, så ved vi, at de, der har de korteste uddannelser, også er dem, der lever kortest. Og derfor er det også sådan, at vi giver dem en værdig måde at trække sig tilbage på for at kunne få et liv efter arbejdslivet.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:50

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg må indrømme, at jeg blev en lille smule provokeret, da jeg hørte ordføreren tale, hvor ordføreren siger det her med:

Jeg synes faktisk, vi diskuterer ældrepolitik for lidt. Ja, så skulle I måske indkalde til nogle forhandlinger, så vi kunne få mulighed for at drøfte det lidt videre andet end bare ved temamøder og orienteringer og den slags. Altså, vi skal jo derhen, hvor vi skal lave nogle forandringer, der gør en forskel for vores ældre i det her land.

Jeg har det på mange måder blandet med at kritisere ældreministeren, for ældreministeren har siddet et år og repræsenterer et parti, der ikke har det samme historiske ansvar, som Socialdemokratiet har, i den her sag. Det var 1. januar 2022, og nu snakker ordføreren om, om man kan nå det inden for lovkataloget i februar 2024. Burde statsministeren ikke lige have nævnt det i nytårstalen: Hey, jeg vil i øvrigt lave en kæmpe reform af ældreområdet; I skal vide, at der kommer et lovforslag i februar 2024, hvis alt går vel? Det er jo så uærlig politik at love noget i en nytårstale, årets vigtigste tale fra en statsminister, og så ikke at have leveret på det 2 år efter. Det skylder Socialdemokratiet et svar på.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Det får ordføreren mulighed for nu. Værsgo.

Kl. 15:51

Annette Lind (S):

Altså, som jeg sagde, er jeg hundrede procent sikker på, at hvis der ikke var kommet valg, havde vi også haft den her ældreløvspræsenteret, for vi var jo meget, meget langt med det. Men man må da have respekt for, at der kommer en ny regering, og at man så skal tale sig ind på det, ovenikøbet en regering, som man ikke har set på samme måde hen over midten i 40 år – ikke siden 1978, tror jeg det var. Derfor er der selvfølgelig nogle ting, der skal diskuteres. Men

samtidig synes jeg da, at vi skal kigge på, hvornår det skal træde i kraft. Der står, at det skal træde i kraft i 2025. Det kommer vi helt hundrede procent sikkert til at nå. Derfor synes jeg egentlig, der er meget Christiansborgsnak i, om vi skal vente en måned eller ej.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Fru Mette Abildgaard for den anden korte bemærkning

Kl. 15:51

Mette Abildgaard (KF):

Det er ikke et spørgsmål om, om vi skal vente en måned eller ej; det er et spørgsmål om, at statsministeren, som altså havde den samme titel, som hun har, den dag vi står her i salen, den 1. januar 2022 lovede danskerne noget i sin tale. Hun var statsminister dengang, hun er statsminister i dag. Hun kunne ikke levere på det dengang, hun kan ikke levere på det nu.

Så hele diskussionen om, hvornår det her skal træde i kraft, er helt åndssvag, for vi skal jo se på, hvornår man lovede at gå i gang med det her arbejde. Det gjorde man for flere år siden. Og til det her med, at man var kommet så langt i den daværende regering, vil jeg sige, at hvis man virkelig var det, havde det også været lidt nemmere at gribe for den nuværende ældreminister og arbejde videre med – hvis man virkelig var så langt. Jeg vil sige, at jeg aldrig nåede at blive indkaldt til nogen forhandlinger eller se noget materiale fra den daværende minister, der også var socialdemokrat.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Annette Lind (S):

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge den anden vej: Hvis det var sådan, at fru Mette Abildgaards parti skulle danne regering med to andre partier, ville det så ikke være vigtigt, at man var på samme niveau, i forhold til hvordan man så på tingene? Det tager sin tid at diskutere de ting. Det er jo ikke, fordi man er uenige på den måde, men det handler selvfølgelig om, at man skal være på bølgelængde. Vi er tre vidt forskellige partier – det blev sagt helt fra start af – og samtidig med det har vi virkelig bevist med finansloven, at vi kan lave aftaler meget bredt i Folketinget. Det kommer vi hundrede procent sikkert også til på det her område.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige.

Kl. 15:53

Kim Edberg Andersen (NB):

Det er de vildeste stråmand, der bliver hevet op lige nu. Men rent matematisk er der det samme flertal nu som det, der åbenbart havde en god aftale før det sidste valg, og så har de bare kørt det igennem. Der er et flertal, og de partier eksisterer stadig væk. Der er et flertal, så lad nu være med at komme med stråmænd. Det, der er fakta, er, at vi har en statsminister, der lovede noget i 2022, som hun ikke har holdt, og hun har ikke tænkt sig at holde det. Og vi har en ordfører, der siger: Det kommer helt sikkert inden 2025. For det bliver bare banket igennem, det bliver et diktat, medmindre Moderaterne bliver ved med at spytte medlemmer ud, som de gør lige nu. Så når vi det jo ikke inden 2025, for så har I ikke et flertal.

Så kunne det ikke tænkes, at man trådte et skridt tilbage og ordføreren måske levede op til det, der blev sagt? Ordføreren siger selv, at fru Pia Kjærsgaard er meget vidende på området, og fru Kirsten Normann Andersen er jo meget vidende på området. Så skal

man da tænke ud af boksen. Tænk, hvis man nu bare havde inviteret de to mennesker, men det gør man ikke, for man ved, at det er nok med den brede regering hen over midten, som har lavet Danmarks bredeste finanslov, som jeg dog bliver nødt til at sige at man nok skal være med at forsøge at sælge på den måde. Så er virkeligheden ikke, at vi andre, ligesom altid, kun havde den mulighed enten at sige ja eller stå udenfor?

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:54

Annette Lind (S):

Mig bekendt fik Nye Borgerlige ikke vredet armen rundt på ryggen i går eller i forgårs, inden finanslovsaftalen blev indgået. Jeg synes, at man skal tænke sig lidt om, i forhold til hvad det er for et område, vi skal arbejde med her. Det er et meget, meget bredt område, og vi har i Danmark tradition for at lave forligskredse, når vi snakker om folkeskolen, og når vi snakker om institutioner og mange andre områder, som har betydning. Hvorfor laver vi forligskredse? Det er jo selvfølgelig, for at vi ikke skal ændre meget afgørende love fra gang til gang. Jeg synes bestemt, at vi skal diskutere det, og jeg lytter meget gerne til fru Kirsten Normann Andersen og fru Pia Kjærsgaard, og hvem der ellers ved noget om det her. Det synes jeg også at vi skylder danskerne, men vi skylder også danskerne, at vi bliver enige først, og så kommer vi til at diskutere det med alle andre partier, og jeg håber virkelig, at det bliver et bredt forlig.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 15:55

Kim Edberg Andersen (NB):

Vi skal blive enige først, og så spørger vi de andre partier, siger man. Jeg troede, at man spurgte Folketinget, og så blev der et bredt forlig. Men man kan jo stå med sit forlig helt alene, og så kan man selvfølgelig ændre det efterfølgende. Ordføreren var meget fast i kødet om, at folk skulle have lov til at trække sig tilbage fra arbejdslivet på en værdig måde – for så at rende ind i en ældrepleje, som set fra Nye Borgerliges synspunkt bestemt ikke er værdig på nogen som helst måde lige nu. Så skal vi bare tage retorikken væk og sige: Så længe man stemmer og gør det aktivt, er det fint, og så skal man have værdighed, men lige så snart man har brug for ældrepleje og ikke ændrer sin stemme, har Socialdemokraterne det fint med at behandle ældre, som de gør nu?

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tiden er gået. Ordføreren.

Kl. 15:56

Annette Lind (S):

Jeg synes, at den måde, vi gør det på, er meget værdig, når vi lader folk trække sig tilbage tidligere. Nu ved jeg, at spørgeren er den sidste spørger lige her og nu, og jeg vil bare gerne opfordre til, at vi alle sammen taler om det her og bliver enige. Det klæder vores land, og vi skylder vores medarbejdere og kommunerne, at vi netop opnår enighed om det her område. Så jeg glæder mig til, at vi ser udspillet.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for ordet, og særlig tak til Dansk Folkeparti og til fru Pia Kjærsgaard for at rejse den her debat. Det synes jeg er meget, meget vigtigt, og jeg vil gerne sige, at spørgsmålet og dermed jo også det fokus, vi sætter på de udfordringer, vores ældrepleje står over for, er en vigtig debat, og jeg kan jo også høre her, at det tager alle folketingsmedlemmer ned som en vigtig debat. Så fru Pia Kjærsgaard har endnu en gang ramt rigtigt med en forespørgsel, og jeg synes kun, det er godt, at vi bruger tid på det. Det hørte jeg også min kollega fru Annette Lind sige, og jeg hørte ministeren sige det, altså at det er vigtigt, at vi bruger tid på det, og det synes jeg er helt korrekt. Det er jo en dagsorden, vi skal gøre noget ved, og når vi snakker om ældreområdet, kan vi jo ikke undgå at snakke om økonomi. Derfor er jeg selvfølgelig glad for, og det har min kollega fru Annette Lind jo lige gennemgået, at regeringen også vil prioritere, at pengene følger med, når der kommer flere børn og for den sags skyld, som vi snakker om i dag, flere ældre i fremtiden. Bl.a. derfor har regeringen jo, som ministeren også har sagt, med økonomiaftalen for 2024 tilført kommunerne et realløft på 1,4 mia. kr.

Vi kan jo diskutere tal længe. Jeg har haft fornøjelsen af at være i Folketinget i mange år, og vi har tit diskuteret tal, men man skal bare huske, at det, som det hele kommer til at dreje sig om til sidst, er, om vi får noget ud af de penge, hvad vi får ud af dem, og om det er noget, som kommer befolkningen til gavn. Det er det, som vi hver især og for den sags skyld sammen skal stå til regnskab for. Det er jo heldigvis nogle penge, kommunerne selv kan vælge hvad de vil prioritere på. Det er ikke noget, vi fra Folketingets side skal styre, og det har vi også dårlige erfaringer med når vi blander os i. Så jeg har helt klart tiltro til, at vores kommunalbestyrelser sagtens kan det.

Det er ikke altid – det må vi også erkende – at flere penge løser alle problemer, men vi må jo nødvendigvis sige, at penge også hænger sammen med de problemer, vi står over for her. Vi må så også sige, at den der bedre kvalitet, vi taler om, kan man ikke altid kun købe for penge. Der er mange andre ting også, og her i debatten har jeg lagt mærke til, at der har været mange bud på, hvad der kan gøres, for at kvaliteten bliver bedre. Vi burde jo nok snakke mere om, hvordan den bedste kvalitet kommer i hjemmeplejen, og hvordan vi sikrer, at ældreområdet bliver forvaltet med borgeren og med den ældre i centrum. Det er jo det, synes jeg, vi alle sammen må huske på: Den ældre skal altid være i centrum. Med de rigide regler og dokumentationskrav, vi har i dag, tror jeg desværre ikke, det altid er med den ældre i centrum, ældreplejen udføres. Det vil jeg sige ligeud til de ansatte. Man kan jo ikke vide, om nogle har tid til at se eller ved en anden lejlighed kommer til at høre noget af den debat, vi har her i dag, men jeg vil sige til de ansatte: Det er ikke jeres skyld. Det er jo os her i Folketinget, der har vedtaget det regelsæt, som man arbejder efter, og når man har siddet herinde, så længe som jeg har, ved man, at i hvert fald noget af det er sket på ens egen vagt. Det er man nødt til bare at erkende, og så har man også en forpligtelse til at få det lavet om.

Så vi bliver nødt til at tænke nyt, og vi bliver også nødt til hele tiden at ændre ældreplejen og ældreområdet, som vi kender det i dag, for vi ved godt, at det er nogle andre ting, der skal til. Jeg hørte også selv i nyhederne nogen fortælle om nogle ting rundtomkring i landet, som jeg synes man gør godt, og det synes jeg er dejligt; det er fint, og det kan vi lære af. Jeg er også glad for, at regeringen snart er klar til at præsentere det kommende udspil til en reform for ældreområdet, som grundlæggende jo skal tage et opgr med den måde, ældreområdet i dag styres, dokumenteres og leveres på. For jeg har den holdning, at hvis vi skal imødegå den massive beskæring på ældreområdet, som forslagsstillerne skriver, bliver vi nødt til at

tænke nyt. Vi bliver her i Folketinget nødt til at tænke, som vi også ville tænke ellers, nemlig på den ældre. Den ældre er vi nødt til at sætte i centrum.

Kl. 16:03

Jeg har godt lagt mærke til i debatten, at man meget diskuterer det der med, om man skulle have fremlagt det noget før. Jamen der er jo ingen grund til at skjule over for hinanden, at vi er mange, der gerne havde set, at vi selvfølgelig havde gjort det her noget hurtigere. Altså, hvis man følger med i de udsendelser og i de nyheder, der er, vil alle jo sige, at det da ville være dejligt. Jeg er ret sikker på, at vi kommer til at trække på hinandens erfaringer og hinandens viden, når vi skal løse det her problem. Det er et, vi har skabt sammen, og det er også et, vi kommer til at løse sammen. Sådan vil det blive. Tak for ordet.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Første korte bemærkning er til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:01

Marlene Harpsøe (DD):

Først tak til Venstre for talen. Jeg er selv kommet fra hjemmeplejen, for jeg kom i Folketinget, men jeg sidder også som formand for omsorgs- og sundhedsudvalget oppe i Helsingør, og nu ved jeg jo fra praksis, at der nogle gange er nogle ting – det er sådan nogle lavthængende frugter – som gør, at man som kommune står sådan lidt i vildrede og har brug for hjælp fra Christiansborg i forhold til at få udrullet nogle ting, og tingene kunne glide så meget nemmere ude lokalt i forhold til at løse nogle af de her lokale problemer, bl.a. med rekruttering, hvis det var, at man fik noget hjælp. Her tænker jeg bl.a. på dosisdispenseret medicin, som man må sige det går lidt langsomt med at få udrullet. Der er kommuner, der virkelig bøvlør med det.

Senest kunne jeg også læse om, at der nu er kommet en helt speciel brille til at dryppe øjne med, som kan frigive tid i ældreplejen for medarbejderne og også give den enkelte borger noget mere selvbestemmelse over eget liv. Det er jo fantastisk. Skulle vi ikke sammen prøve at gøre noget mere, for at vi kommer i gang med at plukke nogle af de der lavthængende frugter med det samme. For der skal så lidt til, hvis vi tager politisk ansvar.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Hans Andersen (V):

Det kan jeg meget enkelt svare ja til.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:03

Marlene Harpsøe (DD):

Det er jeg selvfølgelig rigtig, rigtig glad for. Men der er også brug for, at vi tager det her ansvar. Jeg har jo tidligere taget bl.a. dosisdispenseret medicin op med ældreministeren. Nu har jeg også stillet spørgsmål omkring de her særlige briller til øjendrypning. Ude lokalt har vi virkelig brug for opbakning herfra.

Nu er det jo regeringen, der sidder og forhandler ældrelov i øjeblikket og skal blive enige med sig selv. Kunne man ikke også lige blive enige med sig selv også på det her område i forhold til at skubbe på for, at man får igangsat nogle af de der mindre lokale løsninger, som har så stor betydning ude lokalt, med det samme?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:03

Hans Christian Schmidt (V):

Jo, og jeg er sådan set bare taknemlig over, at der er nogle, der kommer med forslagene her. Måske skulle vi i virkeligheden bygge en vidensbank op, for der er jo nogle folk, der har en kæmpe erfaring derude, som kunne sende forslag ind til os og dermed også sige: Hvis der er en åben linje ind, kunne vi måske komme med nogle forslag til, hvordan man gør det.

Jeg har selv været ude at se det, når man laver dosering af medicin, og jeg må jo bare sige, at det er et kæmpeproblem for mange ældre at dosere det rigtigt. Derfor er det jo fantastisk, når det så sker, ved at man får det, altså at der er en virksomhed, der gør det, eller hvordan man nu foretager det. Så jeg er helt åben over for det.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Kirsten Normann Andersen, SF.

Kl. 16:04

Kirsten Normann Andersen (SF):

Mange tak, og tak for talen. Jeg vil gerne tilslutte mig koret, der siger, at vi nok havde håbet, at det var gået noget hurtigere med den der ældrelov. Det gør det så ikke, men et af problemerne er jo stadig væk, at samtidig med at det går langsomt, bliver vi flere og flere ældre, der får brug for mere pleje og behandling ... (*Tredje næstformand (Karsten Hønge):* Undskyld, der er sket noget med lyden). Der er simpelt hen nogen, der har slukket for mig. Nu er jeg blevet tændt igen.

Lige nu er kommunerne jo i en situation, hvor de er nødt til at opsiges social- og sundhedspersonale, som vi ellers mangler. De har ikke råd til at ansætte dem på fuld tid, selv om vi har brug for det. Det er jo et udtryk for, at kommunerne er i knæ. Så burde regeringen ikke have holdt hånden under kommunerne i en situation, hvor budgetterne er så presset, fordi man er blevet flere og flere ældre – når man nu ikke kan levere på den der ældrelov, og når det nu går så langsomt, fordi det skal være så grundigt? Det er alt sammen fint nok, men i mellemtiden er der altså nogle ældre, der får skåret ganske alvorligt i deres hjælp. Synes Venstre ikke, at vi skulle have haft gjort noget ved det først?

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:05

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg er ikke helt så sikker på, at ældreloven kommer til at ændre det. Jeg prøver bare at lave en forventningsafstemning, for jeg er ikke helt sikker på, at det kommer til at give svarene på alle de spørgsmål. Men til gengæld er jeg sikker på, at fru Kirsten Normann Andersen har ret i noget her, nemlig at vi er nødt til at kigge på, hvad der skal til, for at vi kommer til at kunne bibeholde basisydelse. Hvis ikke vi kan det, får vi et voldsomt problem, og det er helt sikkert, at hvis man er nødt til – og det har jeg læst – at fyre folk, så bliver det jo endnu sværere at få dem tilbage igen.

Jeg vil nu sige, at det heller ikke er sådan, at jeg oplever, at ministeren ikke er opmærksom på det. Altså, jeg tror, at det er godt, at vi har en minister, som kender noget til kommunerne og kender noget til, hvordan det er at få en hverdag strikket sammen. Jeg ved også, at hun som minister jo har været meget ude i landet. Og jeg

tror, det er godt at indhøste en erfaring og viden, for at man kan komme med løsninger bagefter.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 16:06

Kirsten Normann Andersen (SF):

Det synes jeg jo faktisk er en lille smule bekymrende, hvis det er sådan, at det ikke er ældreloven, der skal løse det, for det er jo det løfte, som man har givet borgerne igen og igen igennem de sidste 2 år: Der kommer en ældrelov, og så løser vi alle problemerne. Jeg kan også godt være i tvivl om, om man kan løse det i en lov alene, men så meget desto vigtigere er det jo, at vi holder hånden under ældreplejen lige nu.

Altså, vi bliver flere og flere ældre, der får brug for mere og mere behandling, og kommunerne står lige nu og fyrer ansatte, som vi har så hårdt brug for, og skærer i plejen, så Jens Erik ikke kan få gjort rent andet end hver tredje uge. Er det ikke bare for fattigt?

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:06

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg kender jo lidt næsten alle sammen, så jeg tror, at I godt følger lidt med i, hvem der udtaler sig, og hvem der ikke gør. Jeg vil bare sige, at jeg ingen store interviews giver om det. For jeg vil godt lige se det an, og det har selvfølgelig noget at gøre med, at hvis man har været herinde i knap 30 år, ved man godt, at det er godt lige at se, hvad det ender med, inden man sådan lægger hovedet helt på blokken og siger: Det skal nok blive sådan og sådan. Så jeg vil godt lige se det an.

Men jeg synes, at fru Kirsten Normann Andersen har sendt nogle gode signaler i dag, som jeg synes at vi bliver nødt til at lytte til for at sikre, at kommunerne ikke skiller sig af med dem, som bagefter skal løse hele problemet.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance.

Kl. 16:07

Katrine Daugaard (LA):

30 år herinde – så har man set lidt af hvert, kan jeg forestille mig. Ordføreren må i hvert fald have lagt mærke til, at regelmængden går op og op, at bureaukratiet øges, og at det er svært at skaffe hænder. Jeg kunne godt tænke mig at høre – for I er jo det liberale parti, der burde komme med løsninger her – hvorfor der ingenting sker. Og hvorfor sker der i særdeleshed for lidt, når det gælder det, at man trækker raske mennesker ud af arbejdsmarkedet, og at man har svært ved at skaffe tilstrækkelig udenlandsk arbejdskraft hurtigt nok?

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Hans Christian Schmidt (V):

Nu overværede jeg jo debatten, og jeg hørte godt spørgsmålet til min socialdemokratiske kollega, så jeg tror, at I havde det fint med det, så det tror jeg bare jeg vil lade være ved det. Men om det andet er jeg da nødt til at sige, at det da er klart, at når det her tager tid, er det

også, fordi det tager lang tid, før vi når til enighed om det. Vi har jo nogle forskellige vinkler, når vi kigger på det, og jeg synes da ikke, der er noget hemmeligt i det. De fleste, der har været herinde, ved jo godt, at hvis man tager tre partier, som er rimelig forskellige, og man skal have fundet ud af, hvordan pokker de får det ordnet, så tager det altså noget tid at snakke det igennem. Så tager det også noget tid, fordi man har lovet hinanden – og det har jeg også – at det er mere vigtigt, at det, vi laver nu, bliver godt, end at det går hurtigt.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Trods de 30 år i Folketinget, må jeg sige, at det at bruge ordet pokker falder uden for, hvad Folketingets forretningsorden tillader. (*Hans Christian Schmidt (V)*): Det er rigtigt, ja, det er rigtigt). Spørgeren.

Kl. 16:09

Katrine Daugaard (LA):

Men det er bare, som om man ikke kan få et klart svar fra nogen af regeringspartierne. Derfor prøver jeg så at spørge på en anden måde: Fru Pia Kjærsgaard stiller her i dag spørgsmålet om penge – eller lægger op til, at der mangler penge til ældrevelfærd – og ministeren svarer, at det gør der ikke, men at der tværtimod mangler arbejdskraft. Når hun så alligevel bliver spurgt ind til, hvordan regeringen vil finde de her hænder, er svaret, at der er lønforhandlinger lige nu. Er Venstre enig i, at det her er udfordringen, altså lønnen?

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Hans Christian Schmidt (V):

Fru Katrine Daugaard, jeg kan sige helt sikkert, at min erfaring er, at hvis ikke man får et svar, kan en af grundene være, at der ikke er et svar. Og der er ikke et svar lige nu på det spørgsmål. Sådan er det.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:10

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jo, det der med de 30 år, kan jeg slå med 10! (*Hans Christian Schmidt (V)*): Det ved jeg.) Men jeg vil godt lige høre ordføreren om noget, for vi taler jo om det her, der også bør være med i den her debat naturligvis, at der er mangel på arbejdskraft. Det gav sådan lidt et gib i mig, da den socialdemokratiske ordfører sagde, at en af løsningerne på at få mere arbejdskraft, var at afskaffe store bededag. Så jeg skal bare høre ordføreren: Er Venstre enige i det?

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Hans Christian Schmidt (V):

Venstre har jo sagt i regeringen, at når man afskaffede store bededag, var det for dels at skaffe midler, dels at skaffe hænder, så ja, det har Venstre tilkendegivet, også mens de har været i regering – og det er vi jo endnu.

Det andet, jeg vil sige til det, er, at jeg jo godt kender fru Pia Kjærsgaard, og jeg ved godt, hvor meget fru Pia Kjærsgaard normalt tager sig af hele ældreområdet. Derfor overraskede det mig ikke, at det blev fru Pia Kjærsgaard, der rejste den her forespørgselsdebat. Det overrasker mig heller ikke, at det er fru Pia Kjærsgaard, der

har meget lidt tålmodighed og siger: Nu må der snart ske noget. Og jeg ved jo godt, at når man brænder for noget på den måde, har man selvfølgelig en lyst til, at der hurtigt skal ske noget. Men jeg tror, man skal tage det udgangspunkt, at når det ikke er sket endnu, skyldes det udelukkende, at man gerne vil gøre det på en ordentlig og rigtig måde. Så den glæde tror jeg man skal dele.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 16:11

Pia Kjærsgaard (DF):

Det forstår jeg sådan set godt, og jeg tror egentlig, som jeg også sagde i min ordførertale, at ordførere, der beskæftiger sig med politik, måske i virkeligheden er mere passionerede. Vi er alle passionerede, men lige ældrepolitikken er altså virkelig noget, der rammer hjertet. Der vil jeg så bare høre: Når nu man gør sig stor umage internt i regeringen med at blive enige – og det forstår jeg godt – håber jeg bare, at der også vil være plads til, at vi andre kan få lov at give nogle indspark. Det er måske lidt det, jeg frygter vi ikke kan, nemlig at man, hvis man endelig på et eller andet tidspunkt når frem til en enighed med en flertalsregering, inklusive hr. Jon Stephensen, måske kan være tilbøjelig til at sige: Det var det. Jeg håber bare inderligt, seriøst, at vi andre også får mulighed for at komme ind med nogle gode idéer.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:12

Hans Christian Schmidt (V):

Det gør jeg også, for jeg er helt sikker på, at man ikke kan løse det her ved lige at klemme et flertal sammen. Det er noget, der skal række langt ud i fremtiden. Det segment, vi taler om her, den gruppe, vi taler om her, er helt sikkert nogle, der meget vil vurdere, om det her er på fast grund i lang tid, eller om det er noget, der lige kan laves med et flertal. Så jeg går helt klart ind for et bredt engagement. Jeg kan også høre det på debatten hernede, og det er jo en sand fornøjelse, tro mig, for jeg har jo hørt mange debatter gennem årene, og den her er da en fantastisk debat, for folk er jo dybt engagerede, så det er dejligt.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke ønsker om flere korte bemærkninger. Tak til hr. Hans Christian Schmidt, Venstre. Næste ordfører er fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og tak til Dansk Folkeparti for at tage initiativ til den her vigtige forespørgselsdebat om nedskæringer på ældreområdet. De store besparelser, som har ramt ældreområdet i hele landet, kalder simpelt hen på handling. Det er beskæmmende at se, at ældre får skåret i den helt nødvendige hjælp, som de har brug for.

Vi bliver bare flere og flere ældre. Det har vi vidst rigtig længe, og det betyder også, at vi vil få brug for mere ældrepleje og mere sundhedsbehandling. Vi ved også, at vi kommer til at mangle i omegnen af 17.000 social- og sundhedshjælpere og -assistenter i 2030. Det var i hvert fald det tal, som ældreministeren selv gjorde rede for i redegørelsen fra marts her i Folketinget. Det er et skræmmende stort tal, og det kalder på handling, også selv om jeg hørte,

at ministeren i sin ordførertale her sagde, at vi vil komme til at mangle 15.000 ansatte i 2035, og det tillader jeg mig så også at kalde en forbedring, for det er trods alt mindre end scenariet i marts måned. Det er stadig væk et skræmmende stort tal. Derfor giver det heller ikke mening at spare på det personale, som vi mangler i så katastrofal grad, men det er desværre virkeligheden i flere kommuner, hvor budgetterne ganske enkelt ikke rækker til den nødvendige ældrepleje.

Ældre drømmer altså ikke om at blive afhængige af ældrepleje. Når behovet opstår, skal vi sikre, at hjælpen er der. Det er uværdigt, når Jens Erik får skåret i rengøringshjælpen. Ældrelov eller ej – det kan vi ganske enkelt ikke være bekendt, og regeringen skylder Jens Erik et svar. Og regeringen skylder i den grad også et svar til social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker og alle de andre sundhedsansatte, som stadig skal tage sig af flere og flere ældre, men med færre kolleger. Jeg tør godt garantere, at et presset arbejdsmiljø, hvor man også følelsesmæssigt er ved at blive rykket midt over, fordi det er mennesker, der har brug for hjælp, som man arbejder med, ikke er måden at fastholde mere personale på. Og den manglende prioritering af ældreområdet får heller ikke unge til at stå i kø for at tage uddannelsen til området. Jeg hørte det så sent som i går, hvor unge sagde, at deres mor siger: Find et andet job end på ældreområdet, for det er alt for presset, og det er uholdbart. Og det er jo den genfortælling, som man får derude lige nu, når man oplever de her besparelser på ældreområdet, på trods af at vi alle sammen ved, at vi har råd til helt at holde hånden under ældreområdet.

Jeg læste også med interesse interviewet med ældreministeren i Berlingske for nylig, hvor ministeren lod døren stå på klem for, hvad de ældre kan vente sig af en ny ældrelov. Jeg er ked af at sige det, men mere privatisering giver os altså ikke flere ressourcer. Det er bare mere privatisering. Frisættelse uden at sikre tilstrækkeligt med ressourcer er bare at overlade ansvaret til nogle andre. Men det er vores ansvar. Og at give mulighed for tilkøb af mere hjælp er jo grundlæggende bare et udtryk for, at den hjælp, som kommunen kan tilbyde i dag, er utilstrækkelig. Der er nemlig ikke nogen, der drømmer om, at de kan få et ekstra bad – ja, det kan godt være, de gør det, men så burde de også have det.

I dag kan man så læse, at projekt ældrelov er udskudt igen. Jeg synes sådan set, det er fair nok, hvis regeringen mener, at opgaven med en ældrelov er blevet for svær. Men i de sidste 2 år har regeringens svar til en trængt ældrepleje været, at der kommer et svar med ældreloven, og at den er lige på trapperne. Det må jo simpelt hen være verdens højeste trappeopgang, så må jeg egentlig ikke bare foreslå, at ministeren tager elevatoren ned igen og inviterer til forhandlinger nu.

Sammen med Dansk Folkeparti har SF fået afsat flere penge på finansloven til faste teams i ældreplejen. For når den ældre mødes af de samme få ansatte, øger det kvaliteten og tilfredsheden med den hjælp, man modtager, og det gavner i øvrigt også arbejdsmiljøet for det personale, der skal arbejde i ældreplejen, når de mentalt kan forberede sig på det arbejde, de skal lave i løbet af dagen. Så lad os i det mindste komme i gang med nogle af de indsatser, som vi ved virker. De ansatte har allerede skruet tempoet ganske alvorligt op. Nu synes jeg, regeringen skal gøre det samme. Tak for ordet.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den første korte bemærkning til ordføreren er fra fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:17

Marlene Harpsøe (DD):

Først vil jeg sige tak til fru Kirsten Normann Andersen for at kæmpe for de ældre, og også tak for, at vi kunne tage kampen sammen

ved finanslovsforhandlingerne, for som fru Kirsten Normann Andersen ved, er vi også i Danmarksdemokraterne stærkt optaget af bl.a. spørgsmålet om mindre, faste teams i ældreplejen.

Nu har ministeren for nylig i Berlingske løftet sløret lidt for, hvad det er, i hvert fald ministeren vil på ældreområdet. Nu skal de så forhandle færdigt i regeringen, og så må vi se, hvad det bliver til. Men det, man har åbnet op for, er jo bl.a. spørgsmålet omkring, at der skal være plejehjemsbestyrelser, sådan at det er lokale folk fra erhvervslivet eller de lokale kulturinstitutioner og lignende, som skal sidde i en bestyrelse og så sidde med økonomi og drift af et plejehjem. Og der vil jeg gerne høre, hvad SF's holdning er til det. Hvad tænker SF om det her med at give ansvar og vise tillid til medarbejderne f.eks. på et plejehjem? Hvordan harmonerer det med plejehjemsbestyrelser?

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:19

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg synes, det er svært at forholde sig til noget nyt strukturelt på ældreområdet, for man ligesom har set konturerne af det, men jeg synes, det er dejligt, når andre i civilsamfundet har lyst til at blande sig.

Kl. 16:22

Det, vi vil være optaget af i SF, er en eneste ting, og det er at sikre, at der er ressourcer nok, og at der er personale nok til at udføre opgaverne ude hos de ældre. Og det er ikke struktur; det er at sørge for, at der er mennesker nok på arbejde til at gå ind til fru Hansen og tage sig af de opgaver, der skal løses – hverken mere eller mindre. Og det er i virkeligheden ikke særlig svært at organisere, og derfor er jeg også bekymret for den megen snak om, at der skal ses på strukturelle forandringer, og at man skal frisætte og alt muligt andet. Altså, personalet ønsker sådan set bare, at de har timer nok til at løse de opgaver, som de i øvrigt godt selv kan se at der er behov for bliver løst.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 16:19

Marlene Harpsøe (DD):

Også der er vi jo fuldstændig enige, så tak for de ord. For der står jo nogle medarbejdere derude, som bare gerne vil kunne slå til på deres arbejde. Når de kommer ind til Hanne eller til Hans, vil de bare gerne kunne levere det, som de er ansat til, og som de er uddannet til. Og det har de meget, meget svært ved i dag. Så tak for ordene. Jeg glæder mig til, at vi kan blive indkaldt til nogle forhandlinger på et tidspunkt, for vi er jo flere rundt om bordet her, der virkelig bare brænder for ældrepolitikken, og vi kunne gøre rigtig meget godt sammen, hvis vi bliver indkaldt til forhandlinger.

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:20

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg er helt enig. Og måske kunne jeg bare benytte min taletid her til at tilføje, at der også er rigtig mange friske ældre, som har lyst til at bidrage derude, hvis det er sådan, at vi satte rammerne for det. Jeg mødte selv nogle af dem i sidste uge, som egentlig bare gerne ville have, at caféen på lokalcenteret også havde åbent om eftermiddagen, så man kunne få en kop kaffe, når man alligevel havde inviteret

strikkeklubben eller havde kortklub eller spillede banko, eller hvad man nu gjorde. Altså, det er i virkeligheden så lidt, der skal til, men som også kan være med til at forebygge ensomhed og alt muligt andet og skabe de relationer, som er så vigtige for en god ældrepleje.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Rosa Eriksen, Moderaterne.

Kl. 16:21

Rosa Eriksen (M):

Tak. Jeg synes, den her debat bliver forsimplet. Jeg har arbejdet ude i det her felt det meste af mit arbejdsliv, så jeg kender det. Jeg synes selvsagt også, det er en god idé at indføre de her nære teams omkring borgeren. Men det er ikke noget, vi bare gør i morgen. Da jeg arbejdede i hjemmeplejen, kom jeg som sygeplejerske for at ordne et sår, og til ssa'en stod der for at dosere medicin, og til ssh'en stod der for at skulle hjælpe med den basale morgenpleje – og lige inden vi gik ud af døren, kom fysioterapeuten. Det må være så ubehageligt for de ældre. Men det er også et komplekst problem, og jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvordan kan vi tale det ned, at det er et komplekst problem, og at det tager tid at få løst? Og så glæder jeg mig meget til at se SF til forhandlingerne, for jeg ved, der er stor erfaring.

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:22

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg forstår sådan set bare ikke, at spørgeren kalder det forsimplet. For spørgeren peger jo meget godt selv på, at der nogle gange er brug for forskellige kompetencer, afhængig af hvad det er for en situation, man kommer i. Men når man har muligheden for at arbejde i de her faste tværfaglige teams, lærer man også fra sig. Det vil sige, at andre også får mulighed for at lære. Jeg har f.eks. selv skiftet utrolig mange sår i min tid, så man lærer undervejs, hvordan man håndterer de forskellige opgaver i forskellige situationer, og på den måde kan man også være ekstra på vagt, hvis det er sådan, at der er behov for at foregribe begivenhedernes gang. Hvis man kan se, at det går ned ad bakke, kan man handle på det i tide og hjælpe til i tide. Og det kan man altså kun, hvis man kender de mennesker, man kommer ind hos, og ikke skal til at lede efter, hvor kopperne er, hvor kaffen er, og hvor alt muligt er. Men fordi man kender borgeren, ved man også, hvad man går til.

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 16:22

Rosa Eriksen (M):

Ja, det kender jeg. Det er et helvede – undskyld! – at køre som vikar i hjemmeplejen, for hver gang man kommer ind i et nyt hjem, ved man ikke vor sårkassen står. Jeg vil også gerne spørge til det her med arbejdskraft, altså at der kommer til at mangle al den her arbejdskraft. Måske har jeg ikke fulgt ordentligt med, men hvad er SF's løsning på det? Det løser penge jo ikke alene, for vi mangler jo mennesker. Der er simpelt hen en for lille generation, så hvad er SF's løsning på det?

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Jeg er glad for, at fru Rosa Eriksen selv sagde undskyld. Fru Rosa Eriksen har ikke været medlem af Folketinget så lang tid som andre,

men alligevel vil jeg sige, at deciderede bandeord og henvisninger til noget, der umuligt kan være et geografisk sted, hører uden for forretningsordenen. Ordføreren.

Kl. 16:27

Kl. 16:23

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for ordet, og tak for spørgsmålet. Jeg har jo faktisk forsøgt at svare på det, også i min ordførertale her. Jeg ved godt, vi kommer til at mangle personale, og vi kommer til at skulle tænke ud af boksen. Vi skal tænke i dosisdispenseret medicin og velfærdsteknologi og have farmaceuterne til at lave noget af lægernes arbejde osv. osv. Men lige nu står kommunerne og fyrer det personale, som vi kommer til at mangle så massivt i fremtiden. Og at de ansatte ikke engang kan få ansættelse på fuldtid vidner om, at der mangler penge, og ikke at der mangler personale.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Kirsten Normann Andersen, SF. Næste ordfører er fru Rosa Eriksen, Moderaterne.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Rosa Eriksen (M):

Tak for ordet. I Moderaterne ser vi også med bekymring på nedskæringerne på ældreområdet rundt om i landets kommuner. Det kan og skal vi selvfølgelig gøre noget ved. Vi giver nu kommunerne flere penge på både den korte og på den lange bane, så kommunerne får det økonomiske fundament, der skal til for at give borgerne en god og ikke mindst værdig ældrepleje. Vi har stor respekt for det kommunale selvstyre, for kommunerne kender deres borgere og deres medarbejdere allerbedst. De ved, hvor skoen trykker, og de ved også, hvordan de får mest ud af pengene. Men en god ældrepleje handler ikke kun om penge. Det handler om andre og lige så vigtige elementer.

I Moderaterne mener vi, at der skal være tillid og tryghed i vores ældrepleje. Der skal være tillid til, at medarbejderne hver dag i mødet med den enkelte borger med faglighed og dialog med den enkelte borger finder ud af, hvad der hjælper den her borger bedst. Standardløsninger og minuttyranni er ikke en løsning, som vi ønsker i Moderaterne, hverken for borgere eller for medarbejdere. Vi ønsker en ældrepleje med høj faglighed og fleksible løsninger, der passer til den enkeltes behov, hvor den ældre møder en medarbejder, der har rammer til at give den omsorg og pleje, den ældre har brug for. Det er måske en snak og en gåtur frem for det tilrettelagte bad. Vi ønsker fleksible løsninger, der ikke fastlåser borgerne og medarbejderne i minutter, planer og papir, og hvor man ikke på forhånd skal kunne sige, at det er på fredag, at du skal have et bad, hvis nu fredag er en solskinsdag, der indbyder mere til en gåtur og en is i stedet for en tur på badeværelset. Og så skal vi have tryghed for de ældre og deres pårørende, der baseres på, at borgeren møder de samme medarbejdere dag ud og dag ind.

Ældre medborgere skal ikke opleve, at deres hjem bliver forvandlet til en banegård, hvor den ene efter den anden medarbejder farer ind og ud. Det giver tryghed, at det er det samme personale, der er omkring den ældre. Det giver tryghed for både den ældre og de pårørende, at de kommer på fornavn med sosu-medarbejderne. Den tryghed kommer af at vide, at det er den hjemmehavende sosu, der kommer og passer på deres mor eller far. Når vi nu sender flere penge til kommunerne, håber vi også, at de penge omsættes til tillid til medarbejderne og tryghed i vores ældrepleje og omsorg for de ældre og deres pårørende. Tak for ordet.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige.

Kl. 16:27

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Lad os starte med pengene. 1 mia. kr. Min kommune er en halvprocentkommune, og vi har ca. 30.000 indbyggere, så det er så 5 mio. kr. Sidste år manglede vi 20 mio. kr. på ældreområdet, så vi er ikke i mål. Vi hører regeringen sige, at det demografiske træk bliver dækket, så vi må gå ud fra, at regeringen mener, at hvis bare vi behandler de ældre lige så ringe næste år, som vi gør i år, er alle glade. Virkeligheden er jo i forbindelse med det her med, om man kan komme ud at gå, når der er solskin, at man skal håbe på, at solen skinner den ene gang hver tredje uge, hvor man i øjeblikket får et bad ude i kommunerne. Det er så vildt at høre et regeringsparti stå og lovprise, hvor godt de har det. Så godt har de ældre det altså ikke!

Kræver det penge? Ja, det gør det, og der er to måder at skaffe dem på: Enten kan man på den socialdemokratiske måde sende flere derud, eller også kan man prøve at effektivisere. Det er selvfølgelig et fyord, men prøve at gøre det mere effektivt, så vi får mere for pengene. Jeg har hørt alle tre regeringspartier nu, og ingen af dem har sagt noget som helst, alle os, der ikke har fået lov til at være med i forhandlingerne, kan bruge til ret meget. Men jeg kan forvente, at vi får et diktat lige om lidt. Er det korrekt, at vi får en færdig pakke, som vi enten kan stemme ja eller nej til inden 2025, hvor det skal udmøntes.

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:28

Rosa Eriksen (M):

Min klare forventning som ordfører er, at vi ikke får et færdigt oplæg, vi bare skal stemme ja eller nej til. Selvfølgelig skal vi have en drøftelse af det udspil, ministeren kommer med. Og jeg er så glad for, at du siger det der, Kim. Undskyld, hr. Kim Edberg. Jeg er rigtig glad for, at du italesætter ...

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Vi bruger ikke direkte tiltale, hverken »du« eller »De«. Man omtaler i tredje person.

Kl. 16:29

Rosa Eriksen (M):

Undskyld. Jeg er glad for, at det bliver omtalt, som at det ikke bare er en solskinsdag for alle borgere derude nu, og det er lige netop det, vi skal have gjort noget ved. Det er et kæmpe tandhjul med mange møtrikker, og vi skal sørge for, at de møtrikker sidder rigtigt. Når vi kommer med vores udspil, kunne det være, at der var noget, vi havde overset, og så er det, vi skal have en forhandling, hvor I også skal komme med jeres input.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Nu skal jeg ikke tærse langhalm på det, men »I« er også direkte tiltale. Jeg er helt med på, at vi har stor tålmodighed, fru Rosa Eriksen, og jeg er sikker på, at ordføreren nok skal komme på bølgelængde med vores forretningsorden. Den er heller ikke helt nem. Men »I« og »jeres« er også direkte tiltale, og det undgår vi også. Spørgeren.

Kim Edberg Andersen (NB):

Så Moderaterne lover de ældre, at der skal være solskin hver dag, kan jeg gå ud fra, for det er åbenbart løsningen på det. Tak for det. Det er jeg ikke sikker på vi kommer helt i mål med, men vi kan jo håbe på det, for det er altid rart, når solen skinner, og det gør den ikke i ældreplejen lige nu.

Jeg bed også mærke i, at ordføreren ligesom de andre ordførere faktisk uden blusel siger, at lige så snart vi har en aftale, kommer vi ind til en orientering. Tak for det. Vi bukker ærbødigst for flertallet i Folketinget og finder stor glæde i, at vi i det mindste får lov til at blive orienteret, når I kommer med en færdig plan. Tak skal I have.

Kl. 16:29

af dem, der modtager ældrepleje, faktisk er tilfredse. Er vi tilfredse herinde? Nej, for vi vil gerne give folk et rigtig godt ældreliv, og det er derfor, vi i Moderaterne har taget speed ud af politik og mener, at det er enormt vigtigt, at den her ældrelov virkelig bliver gennemarbejdet, så vi ikke laver fodfejl. Det gør vi nok alligevel, men vi vil kæmpe alt, hvad vi kan, for ikke at gøre det.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:32

Rosa Eriksen (M):

Det, jeg mente, var, at vi selvfølgelig skal forhandle. Det er, som det altid er i Folketinget. Ambitionerne for Moderaterne er, at de fleste dage for de ældre skal være solskinsdage, og derfor skal vi lave det om. Da jeg arbejdede i hjemmeplejen, blev jeg lært op af en ældre sygeplejerske, og hun sagde til mig: Du må ikke spørge, hvordan de ældre har det, selv om de er kede af det, for så tager det for lang tid. Så jeg er fuldstændig med på, hvad problemerne er derude, og det, der gjorde mig rasende, da jeg var der, var netop, at jeg så mødte tre andre kollegaer i samme hjem, som kunne være ude at yde omsorg for nogle andre borgere.

Kl. 16:30

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg er ikke sikker på, jeg har forstået det der med at tage speed ud af politik, men nu prøver jeg. Hvis den kan tages ud af politik, kan den så overføres til nogle social- og sundhedshjælpere, så de kan arbejde endnu hurtigere? Altså, det er jo bare et bud. Jeg synes, det er et underligt svar. Jeg synes, det er sært, at Moderaterne kan stå her og sige, at ældreplejen virker, når vi samtidig lytter til eksempler som det med Jens Erik, der ikke kan få gjort rent andet end hver tredje uge, selv om han er blind, og selv om medierne i stor stil, også på det seneste, har dokumenteret igen og igen, hvor svært det er for ældre at få den hjælp, som de har brug for. Hvordan kan Moderaterne mene, at det virker?

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Kirsten Normann Andersen, SF.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:33

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Tillid til de ansatte har vi også i SF, også i den grad. En tur ud i solen synes vi også at alle ældre skulle have ret til. Der er godt nok langt imellem, at det overhovedet bliver til virkelighed. Lige nu ser det ud, som om det bliver meget værre, og det er jo derfor, der er indkaldt til den her forespørgselsdebat. For lige nu sparer kommunerne også på ældreplejen, og de fyrer medarbejdere i ældreplejen. Ansatte kan ikke få fuld tid, selv om de faktisk ønsker det, så det personale, som vi har så hårdt brug for, mister vi lige i øjeblikket på grund af besparelser i kommunerne. Mener Moderaterne, at det er en klog prioritering af midlerne, at nu sparer vi bare i bund, og så kan vi se, om vi kan få brug for nogle af dem igen på sigt? Eller burde vi i virkeligheden have holdt hånden under dem? Synes Moderaterne, at det er et problem, at kommunerne skal spare så meget, som de rent faktisk gør lige nu på ældreplejen?

Kl. 16:30

Rosa Eriksen (M):

Hvis Moderaterne mente, at det virkede, så ville vi jo ikke lave en ny ældre reform. Det er netop det, der er problemet. Vi bliver nødt til at kigge på, hvordan vi har indrettet os, og igen vil jeg sige: Ja, medarbejdere selvfølgelig løber for stærkt, og det gør de selvfølgelig, når de skal stå fire fagpersoner i samme hjem hos den samme borger i stedet for at være i de her faste teams, hvor de netop, som ordføreren også talte om, kender borgeren og også kan sørge for, at borgeren får den allerhøjeste livskvalitet.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance.

Kl. 16:33

Rosa Eriksen (M):

Jeg mener, vi har en ældrepleje, der ikke virker. Jeg mener, at vi har skabt for mange regler, og at kommunerne har skabt for mange regler for sig selv, fordi vi ikke herindefra har givet dem de rigtige rammer, og det koster rigtig mange penge. Det koster rigtig mange penge, at der står tre-fire fagpersoner i et hjem, som kunne være ude hos andre borgere og yde omsorg.

Kl. 16:31

Katrine Daugaard (LA):

Jeg hører ordføreren tale meget om det her med, at det skal være det samme personale, der kommer ud til borgeren, og det tror jeg ikke nogen kan være uenig i er en god ambition at have. Men lige nu står vi over for, at 37 pct. af de nuværende stillinger ikke bliver ikke besat. Taler man med det private, hører man til gengæld, at de ikke har problemer med at få besat deres stillinger. Hvordan tror ordføreren det hænger sammen?

Kl. 16:34

Så vil jeg godt lidt anfægte det her med, at det ser helt skidt ud alle steder. Redegørelsen for ældreområdet 2023 viser, at ca. 81 pct.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:34

Rosa Eriksen (M):

Det er jo, fordi der er problemer i ældreplejen, og dem skal vi have gjort op med. Det er enormt vigtigt, at vi gør de kommunale arbejdspladser til attraktive arbejdspladser. Det vil også give enorm arbejdsglæde og kontinuitet i arbejdet, hvis man som medarbejder kender de borgere, man skal ud til, og netop ikke skal fare rundt og

lede efter sårkassen eller skal finde ud af, hvor kaffen står, for det skaber en masse utryghed at skulle det, og det er jo med til både at give forråelse og stress hos medarbejderne.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 16:34

Katrine Daugaard (LA):

Jeg tror, at noget af det, vi virkelig skal kigge på i det offentlige – og nu spørger jeg lidt ledende – er i forhold til ledelse. Det svar, det private giver, er, at de leder på en anden måde; de leder nært, hvor vi langt hen ad vejen i det offentlige har klyngeledelse, altså ledere, der er ledere for en masse tilbud. Er det her noget, Moderaterne har lyst til at spille ind med og få taget livtag med i en ny ældrelov?

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:35

Rosa Eriksen (M):

Jeg kan ikke sige, hvad der kommer i ældreloven, men jeg kan sige, at det er vigtigt for Moderaterne, at vi får en bedre ledelse, for selvfølgelig drypper det ned på medarbejderne, når vi har en ledelse, der ikke fungerer. Jeg tror, at mange af de mellemledere, som jeg helt personlig har mødt, simpelt hen har for mange kasketter på og har for mange opgaver. Så jeg vil give ordføreren fuldstændig ret i, at når vi skal forhandle, skal vi helt sikkert også snakke om den nære ledelse.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:35

Marlene Harpsøe (DD):

Først tak til fru Rosa Eriksen for en fin tale og også for at tale for de her mindre, faste teams, for jeg kender udmærket til det der med at lede efter sårkassen og tandbørsten, og jeg ved ikke hvad, ude hos de ældre. Det er svært som medarbejder, men det er jo heller ikke sjovt som borger at stå i det der, for der kommer en, der ikke kender en selv og ikke kender hjemmet – det er ikke sjovt. Så det skal vi have lavet om på, og derfor er jeg også glad for, at vi faktisk har lavet en finanslovsaftale nu, der bl.a. gør noget i forhold til at udbrede de her mindre, faste teams.

Men ordføreren kom også ind på det her med, at borgernes selvbestemmelse skal øges. Det kunne være, at man skulle vælge en gåtur frem for et bad eller lignende; det var noget af det, som ordføreren var inde på. Der er jo mulighed for at få frit valg i dag, men måske ordføreren også kunne komme med nogle kommentarer til det. Skulle vi ikke også gøre et eller andet i forhold til at udbrede muligheden for frit valg af leverandør, frit valg af måltid, frit valg af bolig osv.? Måske ordføreren kunne sige lidt om det?

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:37

Rosa Eriksen (M):

Jeg glæder mig helt vildt til de der forhandlinger, for vi er alle sammen så engagerede. Det, der er vigtigt, er, at beslutningerne kommer tættere på borgeren, så det netop er den faste ssa'er eller ssh'er, som

er tæt på borgeren, der kan være med til at understøtte borgeren i de behov, borgeren har, så man skaber den her livskvalitet.

I forhold til frit valg tror jeg også, der er et par knaster, men det er vist nogle lidt større knaster, vi skal have styr på, for at skabe den samme kvalitet. Men i Moderaterne er vi ikke bange for det frie valg, og vi er slet ikke bange for, at private udbydere skal have lige så gode vilkår som de offentlige.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:37

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for det klare svar. Jeg glæder mig også til forhandlingerne, hvor jeg håber at vi sammen kan løfte lige præcis det her.

Noget andet, jeg også er meget optaget af, ud over det der med det fysiske, som de ældre har brug for hjælp til, er hele den mentale dimension, altså trivslen og det psykiske velvære. Kan vi ikke gøre noget mere for, at hjemmeplejens medarbejdere rent faktisk bedre kan identificere ensomhed blandt ældre, med henblik på at vi får aktiveret civilsamfundet, så man kommer ud i nogle sociale fællesskaber og får nogle meningsfulde aktiviteter? Kunne vi ikke gøre noget der?

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:38

Rosa Eriksen (M):

Det kunne vi helt sikkert, og jeg har rigtig mange gode idéer, som jeg ikke har fået afsendt. Men vi har jo f.eks. Socialkompasset, som man godt kunne sørge for at medarbejderne er mere inde i, så man også ved, hvor man får fat i civilsamfundet, hvis man står med en sårbar ældre. Det har jeg selv stået med, hvor jeg måtte google det for at finde ud af, hvor der var et fællesskab til den her ældre, som jeg kunne se havde brug for det.

Så jeg glæder mig til forhandlingerne, og jeg glæder mig så meget til alle de gode indspark, der allerede kommer nu.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Rosa Eriksen, Moderaterne. Den næste ordfører er fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Først vil jeg sige tak til fru Pia Kjærsgaard for at indkalde til den her meget, meget vigtige forespørgselsdebat i Folketingssalen i dag. Der er ingen tvivl om, at vi på ældreområdet skal tage et politisk ansvar herinde for at forbedre området. Det er der en klar forventning om derude, og nu jeg jo igen blevet valgt til Folketinget, siden den 1. november sidste år, og det er da også med det klare formål at sætte ind på lige præcis ældreområdet, som er et område, hvor der virkelig er brug for, at vi sætter ind med akut hjælp og gør vores indflydelse gældende.

Her vil vi i Danmarksdemokraterne rigtig gerne tage ansvar, og vi glæder os til, at regeringen på et tidspunkt indkalder til forhandlinger. Så vil vi i hvert fald gerne bidrage positivt til, at resultatet af de forhandlinger bliver så godt som overhovedet muligt. For vi skal have mindre snak og mere handling, og det er et kæmpe problem, at der i de her år sker nogle nedskæringer ude lokalt i ældreplejen. Det

er jo også noget, som jeg oplever i min egen kommune i Helsingør, hvor jeg sidder som formand for omsorgs- og sundhedsudvalget, altså at man, fordi økonomien ikke stemmer, skal tage nogle meget, meget svære beslutninger, som man godt ved har indflydelse på den enkelte borgers dagligdag, og som man ikke ville have taget, hvis ikke der var det her økonomiske jerngreb omkring kommunerne. Så det skal der gøres op med.

Det er derfor, at vi også i Danmarksdemokraterne er meget optaget af, at pengene selvfølgelig følger borgerne, og at der også i forhold til det demografiske træk, der er på området, følger penge med. Sådan må og skal det være, for vi skal have borgeren i centrum for både omsorgen og plejen derude. Det skal også være sådan, at vi i højere grad benytter os af de her mindre, faste, men også tværfaglige teams i hjemmeplejen. Jeg har jo selv stået derude – for et års tid siden havde jeg min sidste vagt; det var vel i julen 2022 – og jeg kunne se, hvad det betød, når man kom ude hos en borger, man ikke kendte. Men jeg kunne også se nogle kollegaer, som bare blev gladere ved, at man var i gang med at indføre de her mindre, faste teams. For det første havde man et kollegialt samarbejde med nogle, som man var tæt med hver dag, men man kom også ude hos borgere, som man kendte. Og det har en meget, meget stor betydning for trivslen og velværen, i forhold til at kunne lide sit arbejde, at man kan komme ud til Hans og Gerda, som man kender og ved hvordan gerne vil have det; at man ved, hvordan de foretrækker at få den pleje og omsorg, som de fortjener, og som skal være af høj faglig kvalitet. Men det har også en kæmpe betydning for den ældre, for dem, som skal modtage omsorgen og plejen, at man ikke skal se et nyt ansigt hver dag. Der er nogle, hvis hjem er en banegård af mennesker, der render ind og ud, og de har også pårørende, som oplever det samme renderi ind og ud af mennesker – mennesker, som de kender, og mennesker, som de ikke kender – og det er overhovedet ikke rart at være i.

Noget af det, vi også er optaget af i Danmarksdemokraterne – og det er jo ikke blevet nævnt her i dag – er det her med fritidsjobs. Det kunne vi godt tænke os noget mere af. Nogle unge mennesker, som går i gymnasiet eller i nogle af de ældste klasser i folkeskolen, kunne man godt få flere af ud på plejehjemmene til at sidde og spille kort med de ældre og få en følelse af, hvad det egentlig vil sige at arbejde med de ældre. Jeg tror, at det vil være en god indgangsvinkel til at få tændt et lys hos flere unge mennesker i forhold til rent faktisk at gå ind i ældreplejen som en karrierevej.

Så skal vi også have et opgør med unødvendig dokumentation og dobbelt dokumentation. Der må jeg bare sige, at det slider alt for meget derude, at man skal dokumentere selv den mindste lille detalje. Der er selvfølgelig ting, der skal dokumenteres, bl.a. i forhold til medicin, i forhold til ændringer i sår, og hvad ved jeg. Der er mange ting, der skal dokumenteres, men der er også ting, det er fuldstændig unødvendigt at dokumentere, hvilket vi selvfølgelig skal gøre op med, og det er vi meget optaget af hos os.

Jeg kunne holde en meget, meget lang tale om alt lige fra velfærdsteknologi til, hvordan vi sikrer mere selvbestemmelse, men jeg vil slutte af med at fortælle lidt om noget, jeg også er optaget af, og det er det her med, hvordan vi forebygger ensomhed. For noget af det, jeg også har oplevet derude i hjemmeplejen, er, at der godt nok sidder mange alene, altså f.eks. sidder i en kørestol og ikke har særlig meget kontakt med andre end dem, der kommer i hjemmet og skal levere den basale pleje og omsorg. Det kan vi simpelt hen godt gøre bedre, og vi skal blive bedre til at identificere den ensomhed, som er derude, men også til at sørge for, at man kan blive koblet til nogle sociale fællesskaber, der er i lokalområdet. Det er jeg meget optaget af.

Til sidst vil jeg gerne oplæse et forslag til vedtagelse, som jeg fremsætter på vegne af Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget bemærker, at det snart er 2 år siden, at den forhenværende regering med den nuværende statsminister, Mette Frederiksen, i spidsen lovede, at en ny ældrelov med få, men klare værdier og færre dokumentationskrav skulle sikre mere tid til kerneopgaverne, omsorg og nærvær i ældreplejen. Siden er meget lidt sket, mens presset på medarbejderne og eksemplerne på omsorgssvigt fortsat fylder. Derfor opfordrer Folketinget regeringen til at indkalde til forhandlinger med henblik på at frisætte og fremtidssikre ældreplejen, så kvalitet, nærvær og omsorg for borgerne er i højsædet. Samtidig bemærkes det, at det er nødvendigt, at der skabes et fair konkurrencegrundlag gennem øget økonomisk gennemsigtighed. Det skal sikres, at borgerne har kendskab til deres frie valg og rettigheder, samt at det offentligt-private samarbejde forbedres, så flere kan byde ind på service-, omsorgs- og plejeopgaver og ressourcerne i form af midler og medarbejdere dermed står mål med opgaverne i ældreplejen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 13).

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Forslaget til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Den næste ordfører er fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance.

Kl. 16:45

(Ordfører)

Katrine Daugaard (LA):

Jeg tror, vi er mange, som bekymrer os over, at kommunerne vælger at spare på alt det, der burde være enhver kommunes kerneopgave at sikre, heriblandt god ældrevelfærd. Danmark har et af verdens højeste skattetryk, og så kunne man vel med rette forvente at få noget af verdens bedste velfærd for pengene. Det får vi desværre ikke. Der er blevet ansat 40.000 flere offentligt ansatte under den nuværende statsminister, og 10.000 af dem er administrativt ansatte. Jeg tror ikke, der er særlig mange danskere, som kan mærke, at velfærden skulle være blevet særlig meget bedre i den årrække. Jeg hører ofte den argumentation, at det er et valg imellem velfærd og skattelettelser, men hvad, hvis spørgsmålet snarere er, hvordan pengene bliver brugt. Det undrer mig faktisk, at ingen har været inde på det i deres taler her i dag.

Kommunerne har ansat 198 pct. flere journalister siden 2006. Kommunerne har ansat 739 pct. flere chef- og specialkonsulenter siden 2011. Kommunerne har ansat 74 pct. flere akademikere siden 2006. I Vejle Kommune har man f.eks. brugt 180.000 kr. på en gåturskonsulent. Gåturene blev aldrig til noget, men er det overhovedet noget, en kommune skal bruge penge på?

I Københavns Kommune brugte man 40 mio. kr. på et bycykelprojekt, som nu er lukket og slukket. Det er næppe heller kernevelfærd. I Aarhus Kommune brugte man i 2016 266.281 kr. på et jordbærbed! Når Svendborg Kommune f.eks. bruger 29,3 mio. kr. på at afholde landsstævne og prioriterer at bygge et nyt teater på havnen over skoler og ældrevelfærd, prioriteres pengene forkert. Når Odense Kommune uddeler 560.000 kr. til kulturprojekter som for eksempelvis en kaffesalon eller lydoplevelser eller i årevis har brugt hundredtusindvis af kroner på at sende kommunalchefer på eksklusive fodboldrejser med Odense Boldklub, ja, så bruges pengene forkert.

Sådan nogle ting her kan man altså finde i rigtig mange kommunale budgetter, hvis man dykker ned i dem. I Vordingborg Kommune er antallet af akademikere steget med 70 pct. siden 2010, hvilket svarer til 131,6 flere fuldtidsbeskæftigede akademikere. Samtidig har Vordingborg Kommune brugt 500.000 kr. på kunst til det nye rådhus,

105.000 kr. til pr og kommunikation om Pavillon K's forestillinger, 50.000 kr. til et Gøngemarked, 21.000 kr. til at omdanne en færge til et piratskib i efterårsferien og 40.000 kr. til et gavlmaleri på Stege Roklubs bygning. Samtidig har man valgt at nedprioritere ældreområdet, og rengøringen hos de fleste har været så ringe, at de, der leverede rengøringen, ikke længere vil lægge navn til standarden.

Kommunerne ser heller ikke ud til i tilstrækkelig grad at lære af hinanden. I Mariager Kommune bruger man f.eks. 301 mio. kr. på administration og ledelse, hvilket er 8.845 kr. pr. indbygger. Tallet er hermed 8 pct. højere end landsgennemsnittet. Valgte Mariager Kommune at nedbringe deres administrative udgifter til gennemsnitsniveauet, ville man kunne spare 26 mio. kr. om året i administration. Nedbragte de udgifterne til niveauet i den kommune med de laveste administrationsudgifter, som er Horsens Kommune, så ville de kunne spare 121 mio. kr. Det er penge, som kunne bruges på ældrevelværd.

Det samme gør sig gældende, hvis vi flyver nordpå op til Frederikshavn Kommune, hvis borgmester selv har udtalt, at hun ikke er særlig stolt af kommunens niveau af ældrepleje. Her kunne kommunen på samme måde spare henholdsvis 56 mio. kr. ved at lægge sig på landsgennemsnittet og 190 mio. kr. ved at være lige så veldrevet som Horsens Kommune. Det er altså kæmpebeløb, vi taler om her, som hvert år bruges på kernevelværd, eller som kunne bruges bedre ude i kommunerne.

Det er Liberal Alliances holdning, at der ikke mangler penge i kommunerne, men at der derimod mangler sund fornuft.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Rosa Eriksen fra Moderaterne.

Kl. 16:50

Rosa Eriksen (M):

Tak. Og tak for talen. Jeg vil gerne spørge om noget, ordføreren ikke kom ind på i sin tale. Det håber jeg er okay. Jeg vil spørge ordføreren, hvordan Liberal Alliance ser at vi skaffer alle de medarbejdere, vi kommer til at mangle i vores ældrepleje i fremtiden.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:50

Katrine Daugaard (LA):

Jeg tror først og fremmest, at man skal ind at kigge på arbejdsmiljøet, og her kom jeg jo ind på ledelse i spørgsmålet til ordføreren selv. Arbejdsmiljøet tror jeg er afsindig vigtigt, i forhold til at man har meget svært ved at fastholde medarbejdere i det offentlige i særdeleshed. For det er jo ikke de samme udfordringer, man har i det private, og derfor synes jeg også, man skal lære mere af hinanden og være mere åbne over for: Hvad er det, dem, der ikke har de her problemer, faktisk er rigtig gode til?

Jeg tror også, man skal være langt bedre til at rekruttere både udenlandske sygeplejersker og sosu'er. Beløbsgrænsen mener jeg også godt kunne sænkes noget. Og derudover skal vi gøre meget mere for at få flere til at arbejde på fuld tid, og her har vi jo i Liberal Alliance foreslået, at man kunne gøre de første 7.000 kr. skattefrie, samt at man fjerner topskatten. Det tror vi på, eller det ved vi vil skabe øget arbejdsudbud.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren? Nej, okay. Den næste korte bemærkning er til fru Annette Lind, Socialdemokratiet.

Kl. 16:52

Annette Lind (S):

Tak for det. Det var noget af en tale, tænkte jeg, hvor man sådan står og kritiserer den ene kommune efter den anden. I talen var det også sådan, at man blandede drift og anlæg. Jeg ved ikke, om ordføreren har været i en kommunalbestyrelse. Men mener ordføreren, at man kan blande drift og anlæg, og går det af samme kasse?

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Katrine Daugaard (LA):

Jeg kan også sagtens kritisere regeringen, for dér bliver der jo også ansat afsindig mange administrativt ansatte, og vi har selv hørt statsministeren svare på spørgsmål herom i dag. Aviserne er fyldt med det i dag. Så vi er ikke en pind bedre herinde, eller I er ikke en pind bedre. Det skal vi da også have gjort noget ved.

I forhold til drift og serviceramme er det to forskellige ting. Men nu ved jeg ikke, om ordføreren så har været ude i kommunerne at se. Der er jo masser af plejehjem og skoler osv., som man sagtens kunne vælge at bruge pengene på at renovere eller gøre bedre i stedet for at bruge dem på de ting, som jeg netop har opremset.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:53

Annette Lind (S):

Så ordføreren mener altså godt, at man bare kan tage noget fra en anlægskasse og så lægge det over i driften. Altså, mig bekendt kan man ikke det. Og ordføreren står og siger, at så bruger man 40.000 på et gavlmaleri, og det kunne man have brugt på ældreplejen. Men anerkender ordføreren ikke, at der er en driftskasse og en anlægskasse?

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Katrine Daugaard (LA):

Jo, det var præcis det, jeg lige svarede. Det er to forskellige kasser. Men man kan godt tage noget fra anlæg, f.eks. fra kunstprojekter, og bruge det på at renovere et plejehjem til en højere standard. Det er jo ikke sådan, at der står fejlfri plejehjem rundt omkring i kommunerne, eller skoler, der ikke trænger til at blive renoveret. Dem er der sådan set masser af.

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:54

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Når man taler om rekruttering af arbejdskraft, tror jeg, at vi alle sammen er enige om, at der virkelig mangler det. Men jeg har sådan en meget stor kærlighed og svaghed for, at ældre, seniorer, kan komme på arbejdsmarkedet. Jeg vil godt høre, om det slet ikke er med i Liberal Alliances mange forslag til, hvordan man egentlig kan spare, og hvordan man kan få flere på arbejdsmarkedet. For det er en meget, meget høj prioritet hos Dansk Folkeparti, og det gavner begge sider: en, der er lidt oppe i årene og gerne vil bruge noget

tid på arbejdsmarkedet stadig væk, ikke på fuld tid, og også hele arbejdsmarkedet.

Jeg må indrømme, at det der med, at nu skal vi også have flere på fuld tid, er jeg bange for. Jeg er simpelt hen så bange for den tvang, der ligger i det. Det er jeg. Det tryk, der ligger i det, er jeg meget uenig i. Det er jeg. Der skal være mulighed for at komme på fuld tid, når man vil det, men jeg er altså også lidt bange for, at folk, der trives glimrende ved deltid, er unge familier, som vil føle et vist pres. Det var sådan to spørgsmål i et. Tak.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:55

Katrine Daugaard (LA):

Det er jeg da enig i, og det er også derfor, at vi i LA ikke finder arbejdsudbud i at tvinge folk til noget eller i at tage deres helligdage fra dem, men derimod i, at det bedre kan betale sig at arbejde, og at man får mere ud af det, hvis man ønsker at arbejde mere. Vi ønsker også større frihed, i forhold til at familierne selv kan vælge, hvornår de vil arbejde, f.eks. at de kan arbejde mindre, når de har små børn, og selv tage sig mere af dem.

Så spurgte ordføreren til seniorerne. Seniorerne ønsker vi bestemt også skal have bedre mulighed for at arbejde. Jeg mener, at man f.eks. kunne droppe begrænsningerne på bibeskæftigelser osv. Der er mange ting, vi kan gøre. Derfor har jeg jo også været efter regeringen, fordi den p.t. trækker raske mennesker ud af arbejdsmarkedet, bare fordi de er ældre, ikke fordi de er nedslidte.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance. Næste ordfører er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:56

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak, formand. Mange tak til Dansk Folkeparti for at indkalde til den her forespørgselsdebat, som giver os en kærkommen lejlighed til at diskutere noget, som ligger alle her i salen meget på sinde, hvilket man tydeligt har kunnet mærke i dag, nemlig en værdig behandling af samfundets ældre – de ældre, som har knoklet på arbejdsmarkedet, som har knoklet i familielivet med at opbygge en sund familie og et godt velfærdssamfund. Nu er det vores ansvar at sikre, at vi tager os ordentligt af deres generation. Det er det, vi Konservative kalder generationskontrakten.

Naturligvis skal vi også sikre, at der er den fornødne økonomi til at tage os af vores ældre, men jeg vil nødig detailstyre fra Christiansborgs side. Vi må udstikke rammerne via økonomiaftalerne med kommunerne, og så må man lokalt prioritere. Det er også derfor, at vi Konservative af principielle årsager har været forbeholdne over for nationale minimumsnormeringer i daginstitutionerne. Jeg har selv to børn i børnehaven, og jeg går også op i, at der skal være ordentlige normeringer, men jeg mener, at det er en lokal prioritering, både for børn, men også for ældre. Det er derfor, vi hvert fjerde år vælger 2.436 personer til at sidde i vores kommunalbestyrelser. Men jeg kan konstatere, at vi i dag bruger knap 54 mia. kr. på ældreområdet, og vi kommer til at skulle bruge mere i de kommende år, i takt med at der kommer flere ældre. Det siger sig selv.

Men jeg tror ikke, det er klogt, at debatten om kvalitet i vores ældrepleje bliver reduceret til at handle om kroner og øre. Prøv bare at se på nogle af de TV 2-dokumentarer, man har kunnet se de seneste år, hvor der desværre er sket nogle massive svigt af vores ældre.

Beboerne på Nørremarken fik ikke hjælp til de basale behov som mad, medicin og hygiejne, på trods af at medarbejderne tydeligvis i dokumentaren havde god tid. Vi har også set på brutal vis, hvordan en erfaren medarbejder prioriterede at shoppe tøj på nettet, mens en ældre lå i sine sidste timer uden en hånd at holde i. Det handler også om ledelse, og det er derfor, vi Konservative har foreslået, at lederne i ældreplejen skal have hovedet ud af ringbindene og i højere grad ud og være en del af plejen, mindst en dag om ugen, for at opleve kulturen og sikre værdigheden i behandlingen af de ældre. Mere synlig og nærværende ledelse tror jeg også er noget af det, der skal til for at mindske det meget høje sygefravær på det her område.

Vi har heldigvis også massevis af dygtige medarbejdere i vores ældrepleje, som vi skal give mere frihed til at bruge deres faglighed. De skal arbejde i mindre, faste teams, som flere også har været inde på, i hjemmeplejen, og de skal i højere grad selv kunne visitere efter behov og løbende tilpasse efter behov. At sikre, at det er velkendte ansigter, der kommer i de ældres hjem, er også en af de vigtigste opgaver, vi politikere kan tage på os. Det giver tryk, og den kontinuitet er nødvendig, for det er de ældres behov.

Rekrutteringsudfordringerne på ældreområdet er enorm, det er også noget af det, der har fyldt i debatten i dag. Vi har allerede nu alt for mange ubesatte stillinger. I Rudersdal Kommune har vi en konservativ borgmester, og vi har også en konservativ formand for et særligt rekrutteringsudvalg, man har nedsat. Her har man arbejdet målrettet og med ret god succes med at bryde den negative udvikling i forhold til de her rekrutteringsudfordringer. Man har nedbragt brugen af eksterne vikarer og lavet et internt kommunalt vikarbureau. Man har lavet mere fleksible vagtskemaer, hvor man eksempelvis har lavet længere vagter, for man kunne se, at medarbejderne nødigt ville arbejde flere dage, men de ville faktisk gerne tage længere vagter. På den måde er det lykkedes at få dækket ind. Man har tiltrukket arbejdskraft, der er kommet hertil, og som har gjort en fin indsats, og så har man også brugt nogle af de her unge mennesker, som er kommet ind og har været med til at løfte en opgave på plejehjemmene. Der er tale om mange forskellige initiativer, men som faktisk har vist sig at fungere rigtig godt i Rudersdal. Jeg tror, der er meget, vi kan lade os inspirere af.

Vi er også nødt til at se på, hvordan vi kan bruge velfærdsteknologi til at løfte nogle af opgaverne i fremtiden, så nogle af de her ægte varme hænder med menneskeligt varmt blod løbende ud i det yderste fingerled bliver brugt så godt som overhovedet muligt. Jeg er ikke sikker på, det f.eks. er ved at gøre rent i fremtiden. Jeg tror, vi skal turde at tage nogle af de diskussioner, der også er svære på ældreområdet. I takt med at vi jo må konstatere, at medarbejderudfordringerne er så store, er vi også nødt til at se på, hvad de allervigtigste kerneopgaver er. Vi skal sikre de ældres frie valg, som for mange ældre desværre ikke kender til i dag. Vi Konservative så også gerne, at man udvidede det frie valg og eksempelvis gav frit valg i forhold til servicelovens § 83 a, som handler om de her rehabiliteringsforløb, som jo bliver brugt mere og mere.

Jeg kunne nævne tusind ting mere, og jeg glæder mig rigtig meget til, at vi skal forhandle i ministeriet, og så håber jeg absolut, at vi ses i starten af det nye år. Tak for ordet.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ingen ønsker om korte bemærkninger. Tak til fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Næste ordfører er fru Runa Friis Hansen, Enhedslisten – nå, hun er ikke til stede, men jeg har da lige set hende. Så er den næste ordfører, jeg ser i salen – for jeg kan forstå, at hr. Christian Friis Bach ikke er ordfører på området, så der er ingen fra De Radikale – hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige. Velkommen.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Jeg er jo nok den sidste ordfører i dag på et ret vigtigt spørgsmål: Hvad har man tænkt sig at gøre ved udfordringerne og ved nedskæringerne? Jeg har fået en masse gode input, men jeg har bare ikke fået et eneste fra regeringspartierne, for de sagde, at de lige skulle være færdige med at lave deres egen plan, og så ville den blive vist frem for os senere, og så kan vi få lov til at stemme for. Et af de bedste argumenter for at stemme for var jo dybest set det samme, som det var med finansloven, hvor der kom et færdigt finanslovsforslag, og så kom der en lille bid, som de resterende partier i Folketinget kunne få lov til at byde ind på, hvorefter man så bagefter sagde: Vi har alle sammen lavet en fælles finanslov.

Ja, der jo ikke nogen, der tvinger armen om på ryggen af ansvarlige partier, og naturligvis skal regningerne betales, men der er heller ikke nogen, der tvinger en regering til at sidde i et lukket lokale, fordi de er de eneste, der kender de vises sten. Det her er en elefant af et problem, og en elefant spiser man nu engang bedst i skiver. Og der sidder rigtig, rigtig mange gode slagterkvinder her i udvalgene, som ved noget om det her område – ved, lige nøjagtig hvordan man kunne skære den her elefant op, sådan at man løste tingene.

Vi begyndte at snakke om det her i 2022, den allerførste dag, og der er ikke sket noget endnu. I vores kommune, i Rebild Kommune, fik vi for nogle år siden en opgørelse, der viste, at en ældre på vores plejehjem levede i ca. 2 år og 3 måneder. Det vil sige, at dem, der kom på plejehjem samme dag, som statsministeren satte sig ned og fortalte, at nu kommer der en ældrelov, ikke når at opleve den, for de er faktisk gået bort inden, fordi vi snakker og snakker, for vi skal jo løse det hele på en gang. Vi kan ikke bare plukke de lave frugter først og løse noget af det lidt ad gangen. Vi er blevet lovet solskin hver eneste dag af Moderaterne, og det glæder jeg mig også til, for jeg kan også godt lide solskin. Virkeligheden er, at man enten kan få bad eller solskinstur, og da man nu stort set i hele Danmark bliver tilbudt et bad hver tredje uge, må man gå ud fra, at hvis der kom mere solskin, kunne man forvente, at folk muligvis valgte en solskinsdag tur frem for et bad en gang imellem, når man havde lyst til det, og ikke når det var blevet planlagt eller antallet skåret ned til et i en kommunalbestyrelse.

Der er et problem med det kommunale selvstyre i forhold til det her. Det er ikke, fordi det er onde mennesker. Jeg har selv siddet i der, og jeg synes ikke, jeg hverken var ond eller bedre, da jeg sad i kommunalbestyrelsen, end da jeg kom i Folketinget, men virkeligheden er, at man laver en spareøvelse. Man skærer lige 5 pct., og hvem brokker sig ikke? Det gør de ældre ikke. Derfor siger 81 pct. så også, at de er meget tilfredse med deres pleje, for de ældre mennesker brokker sig ikke. Det gør de ikke. Vi ved det alle sammen. Og alligevel skal vi høre de her flyvske taler fra Folketingets talerstol om, at der jo ikke er nogen, der brokker sig, så de kan godt vente lidt endnu.

Summa summarum må man håbe på, at regeringen viser sig at være lige så kloge, som de selv regner med at de er, for når vi engang får et diktat, som vi plejer at få herinde, må vi jo håbe, at det diktat er det rigtige. For det er påfaldende at høre, at man fra talerstolen, hvis man er fra et regeringsparti eller er minister, siger, at det ikke er så vigtigt, hvornår man kommer med det, for det når at blive færdigt til tiden alligevel. Man kunne lige så godt have sagt til os: Vi kommer med det lige der i november, den 30. november, for så kan vi nå at stemme det igennem, om I vil eller ej, og så når vi jo i mål alligevel.

Jeg må bare påpege, at man ikke kommer ret langt på så stort et område, hvis ikke man har et samlet Folketing med. Jeg er ordfører på rigtig mange områder, og jeg har prøvet begge dele, og jeg bliver bare nødt til at sige, at de bedste – de bedste – aftaler, vi har lavet,

er dem, hvor vi har siddet alle Folketingets partier og budt ind, og ikke dem, hvor der er kommet en færdig pakke, som man så har kunnet få lov til at flytte nogle kommaer i. Jeg glæder mig til at se ældreministeren komme med den færdige plan. Jeg er sikker på, at hun er meget klogere, end jeg er, på det område, og det har alle regeringspartierne tydeligvis også fortalt alle de andre ordførere i dag: Vi er klogere; vi ved, hvad der skal til; og I får selvfølgelig en orientering, når vi kommer i mål. Tak for ordet.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til fru Rosa Eriksen, Moderaterne.

Kl. 17:06

Rosa Eriksen (M):

Tak. Vi snakker, og vi snakker. Og jeg hører også, at ordføreren snakker. Kunne ordføreren ikke fortælle om, hvad ordføreren tror der skal til ude i vores ældrepleje? Det er jeg nemlig oprigtigt nysgerrig på. Hvad tænker Nye Borgerlige der skal til for at løfte den ældrepleje, som ordføreren påpeger ikke virker i dag?

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Kim Edberg Andersen (NB):

Moderaternes ordfører glemmer, at jeg tidligere har været medlem af et parti, hvor det med ældreplejen blev skabt, så for mig sidder det på ryggraden. Så jo, vi skal sørge for, at medicinen kommer færdigpakket, så man ikke bruger tid på det; at der er en drikkekop, der fortæller, hvor meget man har drukket; og at der kan være en robotstøvsuger, hvis det gør, at dem, vi sender ud, har bedre tid.

Men rekrutteringen hjælper vi ikke ved at give folk 10 pct. mere i understøttelse, mens de læser til sosu-assistent eller sosu-hjælper, for virkeligheden er – og det er der, hvor man tager fejl, hvis man tror, at det her handler om penge – at hvis vi skal have folk i ældreplejen, så det fungerer, skal vi have folk, der har lyst til at pleje mennesker. Og hvordan sørger vi for, at de har lyst til at være der? Det gør vi, ved at vi frigør den tid. Så kan man snakke om penge, men vi frigør tid til, at de mennesker, der er derude, kan få lov at hjælpe. Så kan man få fire mennesker, som Moderaternes ordfører stod og sagde var frygteligt, men hvis den ældre kender dem alle sammen og de alle sammen har det godt med den ældre, så synes de nok, det er hyggeligt, at de er der alle fire. Men de ser dem kun en gang hvert tredje uge, og de har travlt med at kigge på deres iPads samtidig, for de skal lige huske at registrere tiden, så de 1.200 ekstra offentligt ansatte bliver ansat.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 17:07

Rosa Eriksen (M):

I al den snak hører jeg jo egentlig ordføreren komme ind på mange af de samme ting, som jeg hører at mange af de andre kommer ind på. Så det kunne jo tyde på, at der faktisk kunne komme en bred aftale, hvor det ikke bare er noget, man får trukket ned over hovedet.

Nu nævner du dosispakket medicin, så jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvordan skal vi håndtere den dosispakkede medicin, vi kender i dag, hvis borgeren får medicinændringer? Hvem skal betale for al den medicin, der skal smides ud?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 17:08 Kirsten Normann Andersen var inde på. På den korte bane er jeg rigtig glad for, at vi i går med finansloven for 2024 fik landet en bred aftale – og det er jo blandt alle partierne, der er her i dag – hvormed vi afsætter 695 mio. kr. over de næste 4 år til en værdig ældrepleje. Det handler bl.a. om det her med teams, som flere også været inde på.

Kim Edberg Andersen (NB):

Man kunne jo også tænke i forhold til dosispakket medicin, at man ikke sendte til 6 år ad gangen, men at man så gjorde det sådan rimelig tit. I Region Nordjylland har vi faktisk rimelig godt styr på det. Vi er ikke bekymrede for det, så send det endelig i gang. I Region Nordjylland har vi både maskineriet og er klar til det. Vi kunne også sætte den lokale farmaceut til at sørge for at lave dosispakker. Det kan de faktisk også godt.

Kl. 17:08

Men det er fuldstændig rigtigt, at ordføreren for Nye Borgerlige ikke kommer med noget nyt. De eneste, som kommer med noget fornuftigt her, er jo alle de ordførere, som sjovt nok ikke må være med i forhandlingerne, for de bliver ikke indkaldt til det. Det er da pudsigt, at man ikke vil lytte, undtagen når man står hernede.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige. Så er vi igennem ordførerrækken, og den næste, der får ordet, er ældreministeren.

Kl. 17:09

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak, formand. Jeg vil også gerne indlede med igen at sige tak til fru Pia Kjærsgaard for at få foranstaltet den her forespørgselsdebat. Jeg tror, det har været tydeligt for os alle sammen – det har i hvert fald været tydeligt for mig – at det er noget, der optager os alle sammen. Det er også tydeligt for mig, at det er noget, rigtig mange faktisk ved noget om i Ældreudvalget, og jeg synes i virkeligheden, at det er en stor gave, at der både er et stort engagement, men også tydeligvis en stor viden om et område, der optager os alle, og i hvert fald også et område, der optager mig rigtig meget.

Jeg vil gerne understrege, at ældreplejen er en hjørnesten i vores velfærdssamfund, og jeg ønsker så meget, at vi fremover kan tale om, at det er kvalitet i ældreplejen, vi er optaget af, og så have fokus på, hvordan vi opnår det, som vi ønsker. Det gør vi selvfølgelig ved at løse nogle af alle de problemer, vi taler om, men vi skal holde fast i, at ældreplejen er et kernevelfærdsområde, hvor der skal være kvalitet for vores borgere. Det rimer i virkeligheden også rigtig meget på, at vi har kvalitet for vores medarbejdere, og at der er arbejdsglæde derude. For det, at vi har trygge og dygtige medarbejdere, der er nemme at rekruttere, og som vi kan fastholde, er faktisk også en forudsætning for, at vi kan have en god ældrepleje.

For lige at gå tilbage til spørgsmålet i forespørgslen vil jeg sige, at jeg er enig i, at penge selvfølgelig udgør en vigtig ramme. Jeg var i min indledende tale også inde på, at pengene skal følge med, og vi har også prioriteret ældreplejen på andre områder. Men jeg mener også, der er nogle helt grundlæggende problemer omkring rekruttering og arbejdskraft og manglende tillid til vores ældrepleje derude, især i forhold til om vi kan få den pleje, vi mener vi har brug for, og ikke mindst omkring alt bureaukratiet og den måde, vi har skruet vores ældrepleje sammen på.

Jeg sad også og lyttede til, hvor fællesmængderne er, og hvor uenighederne er, og jeg hørte også på tværs af partierne en række ordførere udtrykke stor bekymring over det, der handler om rekruttering, bureaukrati og tillid. Det er jeg sådan set glad for, og jeg tror faktisk, det er vigtigt, at vi deler opfattelsen af problembilledet, for allerede der er vi, i hvert fald på nogle stræk, langt.

Så synes jeg også, der er en pointe i at tale om det både på den korte bane og på den lange bane, hvilket jeg også hørte bl.a. fru

Jeg tror så heller ikke, at vi bare lige kan løse problemerne på den korte bane, og det hænger sammen med, at der altså ikke er nogen lette løsninger. Jeg tror egentlig også, at vi tidligere har troet, vi kunne lave vores afbureaukratisering ved alene at fjerne en regel her og der og i ny og næ. Årsagen til, at vi ikke har kunnet det, er simpelt hen, at der ikke er nogen lette løsninger. Det handler ikke kun om at indføre noget velfærdsteknologi. Det handler ikke kun om at fokusere på medarbejdere. Det handler ikke kun om at tænke på afbureaukratisering. Vi skal have fat i alle krumtapperne og alle hjulene.

Men den positive nyhed synes jeg er, at der er løsninger. Der er ingen lette løsninger, men de er der, og jeg arbejder rigtig meget for, at vi kan få samlet dem i det her udspil, for jeg tror i modsætning til nogle – jeg tror også, det var hr. Kim Edberg Andersen, der var inde på det – nemlig, at der ikke er nogen småting, man kan gøre her. Vi bliver nødt til at tage fat i ret meget ad gangen og ikke kun spise elefanten i bidder, for pointen er egentlig at forstå, at tingene hænger sammen, hvis vi skal lykkes.

Men grundlæggende mener jeg egentlig, at der er gode udsigter, for når jeg er rundt hos kommuner og interessenter, oplever jeg en stor parathed til, at vi skal gøre noget på ældreområdet. Jeg oplever faktisk også en rigtig stor parathed her i dag blandt ordførerne til, at vi skal gøre noget. Igen vil jeg sige, at det jo i sig selv virkelig er en positiv konstatering, når vi kommer med et udspil til forhandling. Jeg synes faktisk også, at jeg oplever en parathed og også nogle fælles opfattelser, i hvert fald hvad angår nogle af løsningerne.

Kl. 17:14

Nu vil jeg ikke stå her og tage æren for at være den eneste, der siger det, for jeg hører faktisk, at vi er mange, der siger det, men noget af det, jeg er optaget af, er det her med de tværfaglige teams. Jeg tror, at det er virkelig rigtig set, af alle de årsager, som flere har været inde på. Det højner fagligheden, det styrker kontinuiteten, og det øger arbejdsglæden hos medarbejderne. Jeg er selv meget optaget af, at vi kommer væk fra den unødige dokumentation og væk fra minuttyranniet. Det var der også flere af jer der nævnte, så det kan jeg heller ikke stå og tage æren for alene. Det er det her med at have tillid til medarbejderne, tillid til deres faglighed, og tillid til, at ledere skal have et meget større råderum. Det er jeg heller ikke den eneste der siger. Det hører jeg også mange af jer andre være inde på.

Der er flere af jer, der nævner velfærdsteknologi i forbindelse med dosisdispensering og brilleddryp. Der var en meget god artikel om det fra Nordjylland et sted, tror jeg det var. Der er jo en række af ting inden for velfærdsteknologi. Vi har sensorer på bleer og lagner, vi har vendelagner, og vi har mulighed for at lave skærmbesøg osv. Der er et hav af velfærdsteknologier, og den positive nyhed er sådan set, at der er masser af teknologi. Men vi mangler implementering og skalering, og det er også noget af det, jeg afgjort synes vi skal kigge videre på.

Hvad angår aktivering af civilsamfund, er jeg meget med på, at det er noget af det, vi skal. Det er der også flere af jer der er inde på. Og for i virkeligheden at slutte med det allervigtigste vil jeg sige, at det handler om, at vores ældre borgere, som har tjent vores samfund igennem mange år, selvfølgelig skal kunne se ind i at få en værdig og tryk ældrepleje. De skal også se ind i at få en ældrepleje med livskvalitet og livsglæde. Der ved vi bare, at ældre er forskellige, ligesom vi er forskellige, og det, vi skal kunne imødekomme i den ældrepleje, vi kommer til at skabe, er respekten for den mangfoldig-

hed og differentiering. Derfor bliver ikke kun omsorg og nærvær, men også selvbestemmelse, utrolig vigtigt.

Det er det, vi arbejder på i regeringspartierne. Vi har vores drøftelser, hvilket er helt naturligt. Det er faktisk, fordi vi alle sammen, ligesom vi her i kredsen har været det, er optaget af at gøre det bedst mulige. Vi har virkelig høje ambitioner. Vi vil ikke bare nøjes med at have noget, vi kan være bekendt. Vi vil ikke nøjes med kun at gøre det lidt bedre. Vi vil sikre nogle rammer, der er holdbare i fremtiden, holdbare i år frem i tiden, og det, lovgivning kan gøre, er jo at sikre nogle strukturer, der holder på lang sigt, og som kan understøtte en god og bæredygtig ældrepleje fremover.

Vi arbejder på et udspil, og bare lige for at sige det helt klart bliver det ikke et diktat eller en orientering. Det ville jeg heller ikke forvente at I som Folketing ville lade jer spise af med. Det ville jeg i hvert fald ikke selv synes var ordentligt. Jeg kommer til at fremlægge et udspil, og jeg kommer til at invitere til forhandlinger. Ud fra nogle af de gode takter, der er i dag, håber og tror jeg, at vi får en rigtig god drøftelse, sådan at vi også kan få en bred og fin aftale på tværs af partierne.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Jeg vil også bare sige her, at når man siger »jer« eller »jer andre«, bruger man også direkte tiltale.

Der er et par korte bemærkninger. Det er først fru Kirsten Normann Andersen fra SF. Værsgo.

Kl. 17:17

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg vil nu egentlig godt tage æren for de der tværfaglige teams. I SF foreslog vi det her i Folketingssalen i 2017, og vi var helt alene om at bakke op om forslaget, så den tager jeg gerne på mig.

Men i virkeligheden tænker jeg, at der er ét essentielt problem her: Vi havde ikke haft den her forespørgselsdebat, hvis ældreloven for længst var kommet og havde løst nogle af alle de udfordringer, som vi har ude i ældreplejen, der gør, at tingene kan hænge sammen. Der er vi bare ikke nået til endnu, og vi venter stadig væk, og ministeren vil heller ikke garantere, at det bliver i januar, vi bliver indkaldt til forhandlinger. Det er jo det, der gør det her så sårbart.

Derfor står vi jo også og beder ministeren om at forholde sig til spørgsmålet: Hvad gør vi så der, hvor man har været nødt til at spare så meget, at man både opsiger personale, borgere mister deres hjælp, og i yderste konsekvens er der også personale, som ikke kan få job i de her områder? Mener ministeren ikke, man bør have løsninger på den korte bane, mens vi venter på dem på den lange bane?

Kl. 17:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:19

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes jo, at noget af det, vi gør på den korte bane – senest omkring finansloven for 2024, hvor vi har afsat 695 mio. kr. over de 4 år – bl.a. er til noget omkring teams. Det er jo også noget, vi hører fra bl.a. Ældre Sagen, som er ude og sige, at hvis det er sådan, at vi skal lave noget på den korte bane, er det her omkring teams jo utrolig vigtigt, fordi det er det, der også er med til, at vi kan rekruttere og fastholde medarbejdere.

Så tror jeg virkelig, at hvis vi skal løse problemerne helt grundlæggende, skal vi have fat i at reformere hele områder, og det er i hvert fald der, jeg vil lægge min energi. Jeg er virkelig glad for, at ordføreren har arbejdet for de tværfaglige teams siden 2018. Nu har jeg været – godt nok på socialområdet – i kommuner, hvor jeg

også har arbejdet med tværfaglige teams, og jeg kan også bare sige, at jeg helt kan forestille mig og lige kan se for mig og har mærket på egen krop, hvordan vi netop skaber en bedre tværfaglighed, vi skaber en bedre kvalitet, vi skaber en større imødekommenhed med selvbestemmelse, og vi lykkes bedre med opgaven og forbedrer arbejdsglæden.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo til fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 17:20

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg tror bare, jeg vil slutte af her med mit sidste spørgsmål med endnu en gang at prøve at appellere til ministeren: Mener ministeren, det er godt nok, at man kun får gjort rent hver tredje uge, når man er en blind mand, som ikke selv er i stand til at se, hvor der er blevet spildt på gulvet? Er det en rimelig hjælp, eller handler det i virkeligheden stadig væk om penge og ressourcer? Og vil ministeren ikke anerkende, at når man sparer så meget, mangler der altså nogle penge.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 17:20

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet, som jo læner sig rigtig meget op af det, vi havde et samråd om forleden dag, og måske er lidt mere snævert end det, forespørgselsdebatten her er inde på. Jeg mener, at alle ældre i vores land skal kunne få den praktiske hjælp og pleje, de har brug for. Det er i øvrigt også det, der ligger i vores lovgivning, som jo af den her stolte forsamling er blevet besluttet for år tilbage, nemlig at man skal lave en konkret individuel vurdering af behovet. Det er kommunernes ansvar, jævnfør vores ganske fornuftige princip, der er lovfæstet i grundloven, om kommunalt selvstyre, så det skal være svaret på det.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Så vil jeg gerne give ordet til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 17:21

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak til ministeren. I Danmarksdemokraterne fylder det her med ensomhed rigtig meget. Vi skal bryde ensomheden; der er alt for mange ældre, der sidder derude og ikke har kontakt med andre end de omsorgsfulde medarbejdere, der kommer fra hjemmeplejen. De skal ud og møde nogle mennesker, for livet skal leves hele livet. Indtil man ikke er mere, skal livet leves. Derfor var jeg selvfølgelig også glad for, at det rent faktisk lykkedes – efter en idé fra os i Danmarksdemokraterne – at åbne plejehjemmene op for livet uden for plejehjemmene, for civilsamfundet. Det lykkedes rent faktisk at komme igennem med noget i forbindelse med SSA-aftalen, som vi har lavet for det kommende år. Så det er vi rigtig glade for i Danmarksdemokraterne.

Men der er jo også mennesker, som sidder derhjemme, isoleret i deres eget hjem. Det kan jo ikke være rigtigt, og vi er for dårlige i dag til at identificere dem og sørge for, at de også kan komme ud og være en del af nogle sociale relationer, et fællesskab, men også meningsfulde aktiviteter. Så jeg vil gerne høre ministeren, hvad ministeren helt konkret vil gøre for at bryde ensomheden derude.

	Kl. 17:22		Kl. 17:24
Den fg. formand (Annette Lind): Ministeren.		Ældreministeren (Mette Kierkgaard): Det ville jeg i udgangspunktet være, for der eksisterer rigtig mange gode steder ude i vores ældrepleje. Samtidig er det også virkelig vigtigt, at vi ikke reducerer det her til et ja-nej-spørgsmål, for der er virkelig mange nuancer.	
	Kl. 17:22	Som fru Pia Kjærsgaard f.eks. selv var inde på, siger rigtig mange kommuner: Vi kan faktisk ikke være vores ældrepleje bekendt. Vi ser områder, hvor hver fjerde stilling ikke bliver besat. I hver femte forladte stilling i 2022 havde medarbejderen været ansat i mindre end et år. Vi ser eksempler på forråelse. Så jeg mener virkelig, at der er nogle bekymringer, som også gør, at jeg synes, at man ikke bare unuanceret kan svare ja eller nej.	Kl. 17:25
Ældreministeren (Mette Kierkgaard): Jeg kan sige, at jeg er meget, meget enig i, at bekymringen om ensomhed er voldsomt stor også på ældreområdet. Vi har jo i omegnen af 100.000 ældre mennesker, som faktisk er ensomme. Jeg mener også, at det er noget af det her med at aktivere det lokale fællesskab, aktivere civilsamfundet, og det er også nogle af de takter, der i øvrigt også er skrevet ind i regeringsgrundlaget, som også skal være indeholdt i en ældrereform. Så det kommer også med, at vi skal aktivere. For noget af det, som lokale fællesskaber, mennesker netop kan, er jo at forlænge hverdagslivet. Og nu siger du, at livet skal leves hele livet, og jeg er meget, meget enig. Og noget af det, civilsamfundet kan, er jo at bringe netop hverdagslivet ind i det, fastholde hverdagslivet for ældre mennesker også.		Den fg. formand (Annette Lind): Fru Pia Kjærsgaard, værsgo.	Kl. 17:25
	Kl. 17:23	Pia Kjærsgaard (DF): Det var jo det spørgsmål, som vi stillede mange gange under en tv-udsendelse, og jeg synes faktisk, at man er forpligtet til at svare generelt på det. Vi er da helt enige i, at der er nogle gode steder, men ville man generelt være tryk, hvis ens pårørende pludselig en dag får behov for at komme på plejehjem?	Kl. 17:25
Den fg. formand (Annette Lind): Fru Marlene Harpsøe.		Den fg. formand (Annette Lind): Ministeren.	Kl. 17:26
Marlene Harpsøe (DD): I dag er det jo sådan, at man primært kommer i en borgers hjem for at sikre den her helt basale pleje og omsorg og praktiske hjælp. Det har borgerne så en rettighed til. Den er udfordret i øjeblikket, det må man nok sige, på grund af besparelser rundt omkring, men det er en rettighed. Kunne ministeren forestille sig, at man også lavede en rettighed i forhold til at sikre den mentale trivsel, det mentale velvære, og sikre, at de ældre rent faktisk har en rettighed til at indgå i nogle sociale relationer og meningsfulde aktiviteter?	Kl. 17:23	Ældreministeren (Mette Kierkgaard): Jeg vil gentage mit svar. Det er jeg. I udgangspunktet ville jeg være tryk. Så i udgangspunktet ja. Og så vil jeg sige, at der er nuancer. For der er en række bekymringer, sprækker og kæmpe udfordringer, hvilket debatten jo her i dag også er afstedkommet af, som vi simpelt hen bliver nødt til at tage ansvar for.	Kl. 17:26
Den fg. formand (Annette Lind): Ministeren, værsgo.		Den fg. formand (Annette Lind): Så vil jeg gerne give ordet til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Værsgo.	Kl. 17:26
	Kl. 17:23	Kim Edberg Andersen (NB): Det spørgsmål ændrede sig lige lynhurtigt. I udgangspunktet vil man være tryk, men det er jo det, der er hele problemstillingen. Jeg har hørt en masse håndvask om, at det her er kommunernes problemstilling, og at det er kommunalt selvstyre, men er vi ikke enige om, at i sidste ende er det ministerens ansvar, at man ikke kun i udgangspunktet, men altid bare er tryk ved at blive en del af den del af danskerne, som har brug for ældrepleje? Vil ministeren ikke lige svare mig på det?	
Ældreministeren (Mette Kierkgaard): Tak for spørgsmålet. Der er jo selvfølgelig mange greb, man kan bruge for at sikre, at vi får aktivert civilsamfundet mere. Jeg er nu rigtig meget optaget af, at vi bevæger os fra en velfærdsstat til et velfærdssamfund, som netop handler om, at vi skaber vores velfærd sammen. Jeg tror egentlig mere, at vi skal aktivere en kulturbevægelse i forhold til at styrke vores medborgerskab og det ansvar, vi også har for vores fællesskab. Men jeg tror også, at der ligger noget i at styrke vores fagprofessioner og vores fagpersonale ude omkring de ældre i forhold til at være dygtigere til at kunne samarbejde tæt med civilsamfundet.	Kl. 17:24	Det er svært at sætte en tidsramme, der virker logisk, fordi det har taget så mange år bare at komme hertil, men kan jeg om 2 år, når jeg sender ministeren på plejehjem, være tryk ved, at ministeren bliver behandlet ordentligt og værdigt?	Kl. 17:27
Den fg. formand (Annette Lind): Så vil jeg gerne give ordet til fru Pia Kjærsgaard fra DF. Værsgo.		Den fg. formand (Annette Lind): Værsgo til ministeren.	
	Kl. 17:24		
Pia Kjærsgaard (DF): Tak. Jeg vil bare gerne spørge ministeren: Ville ministeren være tryk ved at sende sine ældre pårørende på et plejehjem, sådan som situationen er i dag. Nu taler jeg generelt. Ville ministeren være tryk ved det?			
	Kl. 17:24		
Den fg. formand (Annette Lind): Ministeren, værsgo.			

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Så ville jeg i hvert fald være en af dem, der kom på plejehjem inden min folkepensionsalder, hvis det er om 2 år, men det er jo så, som det er. Altså, jeg arbejder for, at vi alle skal være trygge ved at komme på et plejehjem eller få brug for ældrepleje, og jeg mener, at det selvfølgelig ikke er kommunernes ansvar alene. Det her er et delt ansvar. Vi har et kæmpe ansvar på Christiansborg i forhold til at tilvejebringe rammer for, at kommunerne kan levere den ældrepleje, som hver eneste konkrete ældre og individuelt vurderede har brug for.

Kl. 17:27

hvis du spørger mig. Løn- og arbejdsvilkår er selvfølgelig vigtigt, men vi har også brug for at kigge ind i velfærdsteknologi. Vi har brug for at skabe nogle gode arbejdspladser, hvor det er muligt at rekruttere folk, og hvor vi ikke sidder en situation, hvor hver fjerde stilling ikke kan blive besat eller hvor hver femte stilling, som opsiges, faktisk kun er nogen, der har været der i et år. Så vi har brug for at skabe nogle gode arbejdspladser, og det er bl.a. det, som en ny ældrelov skal levere på. Så er der hele spørgsmålet om international arbejdskraft, som vi også har forpligtet os i regeringsgrundlaget til at levere mere på. Og så er der en række andre ting, bl.a. jo store bededag, som også har leveret arbejdskraft osv. Så jeg mener egentlig, at vi i den her regering både allerede har vist mange konkrete resultater på arbejdskraft, og at vi også har mange nye tiltag i pipelinen.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Kim Edberg Andersen, værsgo.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Kristine Daugaard, værsgo.

Kl. 17:30

Kim Edberg Andersen (NB):

Man kan jo godt høre ministerens erfaring i at snakke udenom fra det offentlige. Men skal vi ikke lige tage den en gang til: Vil ministeren garantere, at ministeren om 2 år kan svare fru Pia Kjærsgaard på spørgsmålet om, om man vil være tryk ved at sende sine pårørende ind i ældreplejen? Vil ministeren sige nu, at om 2 år kan vi her i Folketinget alle sammen svare samstemmende, at det er vi trygge ved, for i Danmark bliver man behandlet værdigt, uanset hvor henne, af hvem eller hvordan. Vil ministeren svare på det?

Kl. 17:28

Katrine Daugaard (LA):

Så forstår jeg bare ikke, at det er løn, der skulle være svaret. For når man spørger i det private, mener de jo f.eks. ikke, at lønnen har noget at gøre med, at de har meget nemmere ved både at fastholde deres medarbejdere og ikke har problemer med manglende arbejdskraft. Så der er jo noget her, der ikke stemmer overens – og nu har jeg ikke mere tid. Undskyld!

Kl. 17:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren. Værsgo.

Kl. 17:31

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Ja, vi skal være trygge ved at kunne sende vores ældre på plejehjem eller i hjemmeplejen. Samtidig bliver vi også nødt til at acceptere, at vi ikke kan lave et samfund, der er fejlfrit. Vi bliver nødt til at acceptere, at vi ikke kan have en nulfejlskultur, og i virkeligheden tror jeg, at det er den her bestræbelse, der handler om, at vi tror, vi kan kontrollere os ud af det og undgå og forebygge fejl, der i virkeligheden mange steder også har skabt en utryghed i forhold til at fortælle, hvornår der er fejl på vej. F.eks. omkring forrælse ved vi, at det faktisk ikke handler om dårlige kompetencer. Det handler om utrygge arbejdsmiljøer.

Kl. 17:28

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet, og jeg er faktisk meget enig med fru Katrine Daugaard i, at løn ikke gør det hele. Men jeg tror, vi kommer til at se – og det er også det, vi har lagt op til i regeringsgrundlaget – at når vi kommer til at skulle lykkes med arbejdskræftudfordringerne, som jo ikke kun er på ældreområdet, men faktisk på mange andre områder, bl.a. det grønne område, så bliver vi ligesom nødt til at have en buket af forskellige tiltag. Og der tror jeg, at løn og arbejdsvilkår er en af de blomster i buketten, vi har brug for at kigge på

Kl. 17:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til fru Katrine Daugaard fra LA. Værsgo.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne sige tak til ældreministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så har jeg forstået, at fru Pia Kjærsgaard gerne vil have en anden runde til afslutning. Værsgo.

Kl. 17:32

Katrine Daugaard (LA):

Ministeren sagde i sin indledende tale, at en værdig ældrepleje ikke skulle reduceres til et spørgsmål om penge. Så spurgte jeg ministeren ind til arbejdskraft, og så lød svaret, at der blev forhandlet trepartsforhandlinger lige nu, altså at løn blev forhandlet. Reducerer det det så ikke til et spørgsmål om penge, hvis det er løn, ministeren mener er svaret på en værdig ældrepleje?

Kl. 17:29

(Ordfører for forespørgerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg går ud fra, det er i orden, at jeg tager ordet. (*Den fungerende formand* (Anette Lind): Det er det). Det var godt. Tak for det.

Tak for debatten. Der har været engagement, og det er jo altid dejligt, når der er det i Folketingssalen, også selv om det er en lang debat og der stadig væk ligger nogle forslag. Vi skal nok klare det hele. Det er vi vant til. Men jeg bliver bare nødt til at sige noget om den her opdeling, som jeg lidt mener der har været i dag, i forhold til om der er behov for penge eller der ikke er behov for penge. Ja, der er behov for penge, og der er behov for rigtig meget andet.

Jeg vil bare på forhånd sige til ministeren, at uden penge går det ikke. Det gør det simpelt hen ikke. Man kan ikke spise kommunerne af med det, der er sat af i to omgange her, og det, der senest blev sat af på finansloven her i går. Det er fint, og det er et skridt på vejen, men det er ikke nok. Jeg siger det bare på forhånd, med mindre

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren. Værsgo.

Kl. 17:29

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålet og tak for igen at pege på, hvor vigtig arbejdskraft er. I virkeligheden er det jo vores tids nye valuta, i hvert fald

ministeren bare vil bruge sit flertal og desværre måske også et par ekstra partier – kan jeg næsten se på det forslag til vedtagelse, der ligger, og som eventuel bliver vedtaget. Det går ikke uden penge.

Det, der så også bekymrer mig en lillebitte smule, er, at jeg lige oplevede en disput mellem Moderaterne og hr. Kim Edberg Andersen, hvor man tilsyneladende ikke engang kan blive helt enige om, at det ikke ville være supergodt med dosisdispenseret medicin. Altså, det er da oplagt. Det er da det bedste og det nemmeste. Hvis vi også skal diskutere struktur, og hvordan vi gør det mere praktisk, så er det jo bare et af hjælpemidlerne. Der er også selvvisitation af hjælpemidler til under 5.000 kr. Jeg kommer bare med nogle forslag, og i forhold til de første tværfaglige teams er det supergodt, at vi i hvert fald ser ud til allerede at kunne lande det.

Jeg var lidt overrasket over at høre, at SF og fru Kirsten Normann Andersen havde stået alene med det i 2017. Det beklager jeg. Det gør jeg virkelig. Jeg sad et andet sted, og der har været nogle forsømmelser der, tror jeg. Men det er i hvert fald helhjertet fra Dansk Folkepartis side denne gang. Det kan jeg love, og så vil jeg også nævne plejehjemslæger.

Det er bare sådan nogle, synes jeg, helt fundamentale ting, som skal til. Der er sikkert også meget mere, når nu der skal være den her ældrelov, som på et tidspunkt kommer. Men ellers vil jeg ikke sige så meget andet end tusind tak for debatten til ministeren og til ordførerne. Det har været en lang debat, men jeg føler til gengæld, at det har været en dybt engageret debat, så det har egentlig været rigtig godt. Tak for det.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for afrundingen. Der er en kort bemærkning her også. Så jeg vil gerne give ordet til fru Rosa Eriksen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 17:34

Rosa Eriksen (M):

Tak. Jeg vil gerne lige afrunde den her med dosispakket medicin. Det, der er problemet med dosispakket medicin, som vi kender det i dag, er, at man får det fra apoteket. Man har det i en måned, og der står dato på, der angiver, hvornår man skal have hvilke piller. Hvis borgeren får en urinvejsinfektion eller skal have ændret i sin blodtryksmedicin, skal hjemmesygeplejen dosere forfra, og dermed skal borgeren smide en masse medicin ud. Derfor er det bare vigtigt, og det er et eksempel på, at vi skal gennemarbejde det her, så det ikke kommer borgerne til last, så vi opfylder borgernes behov og gør det mere smidigt at være ældre i vores ældrepleje.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 17:35

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen det kan vi jo så gøre. Altså, der er ingen tvivl om, at man kan frigøre rigtig mange årsværk, hvis man gør det her, og det er jo da et skridt på vejen. At der så kan være et eller andet, som ordføreren siger – det ved jeg ikke – men det må i hvert fald være noget, som kan organiseres på en eller anden måde. Så jeg håber bare, at det er en af de ting, som kommer med i den endelige lov på et tidspunkt.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger, og så vil jeg gerne sige mange tak til fru Pia Kjærsgaard.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 30. november 2023.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om et dyrepoliti og udvidede beføjelser i forbindelse med grov vanrøgt (borgerforslag).

Af Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Henrik Frandsen (M), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Peter Skaarup (DD), Ole Birk Olesen (LA), Mai Mercado (KF), Trine Pertou Mach (EL), Martin Lidegaard (RV), Peter Kofod (DF), Helene Liliendahl Brydsholt (ALT), Kim Edberg Andersen (NB) og Aaja Chemnitz (IA).

(Fremsættelse 17.11.2023).

Kl. 17:35

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren. Værsgo til ministeren.

Kl. 17:36

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det. Jeg vil starte med lige at beklage over for fru Pia Kjærsgaard. Det var ikke for at afbryde hverken den i øvrigt spændende ældredebat før eller at forhindre hende i at betrede talerstolen. Det var simpelt hen en bemærkning om, at jeg havde taget så meget fejl af tiden, at der skulle til at gå en ny runde i gang, for så ville jeg selvfølgelig gå tilbage i ministeriet og lave andre vigtige sager. Men det gør selvfølgelig, at vi nu er kommet til behandlingen af det her beslutningsforslag, der udspringer af et borgerforslag.

Vi er som samfund forpligtet til at tage os ordentligt af dyr, og det er vigtigt, at vores myndigheder har de nødvendige ressourcer og værktøjer til at håndtere sager om overtrædelse af dyrevelfærdsloven. Derfor vil jeg gerne starte med at takke de borgere, der står bag forslaget, for at sætte fokus på området. Med beslutningsforslaget er der lagt op til at indføre et dyrepoliti. Dyrepolitiet skal have de nødvendige kompetencer og beføjelser til at kunne agere effektivt i sager om vanrøgt og mishandling. Der lægges også op til, at dyrepolitiet skal have adgang til at ransage lokaler og ejendomme, og at dyr, der ikke behandles forsvarligt, skal sikres den nødvendige hjælp og behandling. Det fremgår desuden af beslutningsforslaget, at det skal være muligt for myndigheder at frakende erhvervsdrivende retten til at have dyr, hvis det i tilstrækkeligt omfang kan dokumenteres, at den erhvervsdrivende ad flere omgange har udvist grov forsømmelse af sit ansvar over for dyr.

Politiets indsats på dyrevelfærdsområdet varetages i dag af landets 12 politikredse. Politikredsene har etableret særlige enheder med ansvar for at håndtere anmeldelser og varetage opsøgende arbejde i forbindelse med dyrevelfærdssager. Herudover har der siden 2019 været tre regionale, specialiserede dyreværdsenheder i henholdsvis Midt- og Vestsjællands Politi, Nordjyllands Politi og Sydøstjyllands Politi. De her enheder fungerer som et supplement til den daglige dyrevelfærdsindsats i politikredsene og behandler bl.a. komplicerede sager om overtrædelse af dyrevelfærdsregler, som går på tværs af kredse. Dyrevelfærdsenhederne behandler sager om organiseret og kompleks kriminalitet vedrørende bl.a. ulovlig import og eksport og handel med dyr og levende truede dyrearter. Dyrevelfærdsenhederne har også fokus på sager, der er udtryk for nye

tendenser på dyrevelfærdsområdet. De varetager også en præventiv indsats med henblik på at forebygge eller opfange sager om overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen i opløbet.

Det er Midt- og Vestsjællands Politi, der har det landsdækkende, overordnede ansvar for de politifaglige og administrative juridiske opgaver på dyrevelfærdsområdet. Midt- og Vestsjællands Politi har oplyst, at der har været og fortsat er stort fokus på politiets håndhævelse af dyrevelfærdsområdet. Der er løbende iværksat en række initiativer, der skal sikre, at sagerne behandles af fagligt kompetente medarbejdere og efter ensartede retningslinjer. Der er bl.a. etableret en klar ledelsesmæssig forankring i politikredsene og uddannelsesinitiativer på politiets grund- og videreuddannelse. Derudover er der udviklet og implementeret et tilsynskoncept, der har til formål at sikre, at politikredsene opretholder fokus på dyrevelfærdsområdet, herunder i forhold til at sikre en korrekt og ensartet sagsbehandling.

Forslagsstillerne har i beslutningsforslaget en række konkrete forslag til at styrke politiets beføjelser på dyrevelfærdsområdet. Det gælder bl.a. muligheden for at ransage lokaler og ejendomme, og at dyrene skal tilses af politi og dyrlæge inden for maksimalt 24 timer. Det i den forbindelse politiets vurdering, at politiet allerede i dag har den fornødne hjemmel i dyrevelfærdsloven og retsplejeloven til at iværksætte de tiltag, som foreslås. Eksempelvis lægges der i beslutningsforslaget op til, at dyrepolitiet skal have beføjelser til at pålægge ejerne at påbegynde øjeblikkelig dyrlægefaglig behandling af de dyr, der måtte have behov for det. Politiet har allerede i dag mulighed for på baggrund af en veterinærfaglig erklæring at udstede et pålæg til den ansvarlige om forsvarlig behandling af dyret. Et pålæg kan f.eks. være, at dyret skal fodres, plejes eller behandles for sygdom. Det er også politiets vurdering, at politiet ikke har behov for yderligere beføjelser for at kunne håndtere sager om mishandling og uforsvarlig behandling af dyr.

Jeg er enig med borgerne bag forslaget i, at myndighederne skal have de redskaber, der gør det muligt at sætte hurtigt ind i tilfælde af vanrøgt af dyr. Når det er sagt, er jeg ikke enig med forslagsstillerne i, at det hensigtsmæssigt at etablere et egentligt dyrepoliti. Det vil betyde, at vi bevæger os væk fra det såkaldte enhedspoliti, vi har i Danmark, hvor retshåndhævelsen ikke er opdelt på forskellige politistyrker. Et opgør med enhedspolitiet vil indskrænke politikredsens muligheder for selv at tilrettelægge og prioritere varetagelsen af politiets opgaver, og det er helt afgørende, at politiet har mulighed for at råde over kredsens samlede ressourcer og foretage de nødvendige prioriteringer, når der er behov for det. Det er efter min opfattelse mere hensigtsmæssigt at sikre, at den eksisterende politiorganisation har de fornødne redskaber og ressourcer til at kunne håndtere sagerne på dyrevelfærdsområdet.

Vi skal derfor løbende overveje, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag, der kan styrke indsatsen på dyrevelfærdsområdet. Og jeg er helt enig med forslagsstillerne i, at det i den forbindelse er relevant at inddrage synspunkter fra dyrevelfærdsorganisationer. Derfor har jeg inviteret Dyrenes Beskyttelse til et møde for at blive klogere på dyrevelfærdsområdet, og jeg ser frem til også at høre, hvilke eventuelle tiltag Dyrenes Beskyttelse ser for sig. Det er min umiddelbare forståelse, at Dyrenes Beskyttelse har en række forslag til, hvordan man kan styrke den eksisterende indsats på dyrevelfærdsområdet uden at etablere et reelt dyrepoliti. Og så har jeg noteret mig, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri inden længe forventer at kunne invitere Folketingets partier til forhandlinger om tiltag for at løfte dyrevelfærden for både produktionsdyr og familiedyr. På den baggrund kan regeringen ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Der er nogle korte bemærkninger. Den første, jeg gerne vil give ordet til, er hr. Carl Valentin fra SF. Værsgo.

Kl. 17:43

Carl Valentin (SF):

Tak. Jeg er glad for at høre, at justitsministeren har inviteret Dyrenes Beskyttelse, og jeg håber, at han vil lytte til dem, for de har mange gode perspektiver på den her sag. Noget af det, som vi jo er mange, der har kunnet se længe, er, at vi har et problem med, at folk, der mishandler deres dyr, alt for ofte ikke får frakendt retten til at have dyr; og hvis de endelig gør, går der flere år, før det sker, og det betyder, at selv om der er problemer, bliver de ved med at foregå, og flere dyr bliver mishandlet. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre justitsministeren, om regeringen ikke kunne se en idé i at øge muligheden for at fratage folk retten til holde dyr, når man ser dyremishandling, præcis som de her borgere foreslår. For det er bare ikke i orden, at man ser sager, som vi f.eks. har set for nylig, med heste, der, som det ser ud, bliver mishandlet igennem flere år, uden at der rigtig sker noget andet, end at de får nogle bøder, og så fortsætter de ellers.

Kl. 17:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:44

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jamen tak for det. Det er klart, at når jeg har inviteret Dyrenes Beskyttelse, er det selvfølgelig også for at lytte til de indspark, de måtte have. Det er jo allerede i dag muligt efter dyrevelfærdslovens § 60 at frakende en person retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr, hvis det er, at personen er dømt for mishandling. Det er klart, at hvis det som en del af de drøftelser, vi skal have her i Folketinget, og de drøftelser, som mange ordførere her i salen også skal have med den ansvarlige minister på området, også er en del af problemidentifikationen, at der mangler ressourcer, at loven skal skærpes osv., så lytter regeringen naturligvis til det.

Kl. 17:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Carl Valentin, værsgo.

Kl. 17:44

Carl Valentin (SF):

Det er jo rigtigt, at man har muligheden i dag for at frakende folk retten til at have dyr. Virkeligheden er bare, at den bliver næsten aldrig brugt, og så bliver den brugt ret minimalt, hvis det er. Altså, i danmarkshistoriens største hundesag, som var for nogle år tilbage, fik vedkommende frakendt retten til at have hunde i et par år, og så kunne man ellers gå i gang igen. Det synes jeg ikke er i orden.

Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvis man nu synes, at de her sager skal prioriteres, er det her så ikke et område, hvor regeringen er villig til at kigge på strafferammen også, altså at man kan øge strafferammen for dyremishandling? For virkeligheden er jo, at grunden til, at det ofte ikke bliver prioriteret, er, at straffene for at mishandle dyr typisk ikke er særlig høje.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Justitsministeren, værsgo.

Kl. 17:45

Kl. 17:48

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror, at en af de bagvedliggende forklaringer, der kan være, er – og det siger jeg uden at have gennemgået al den retspraksis, der er – at det jo i hvert fald er op til anklagemyndigheden, der altid skal overveje, om der bør nedlægges påstand om frakendelse i sager om mishandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, og for den sags skyld også i gentagelsestilfælde. Normalt er det sådan, at hvis sagen efter anklagemyndighedens opfattelse skal medføre rettighedsfrakendelse for en fysisk person, skal tiltalen ikke kun begrænses til selskabet, men også til den fysiske person, som man mener har været ansvarlig, og det kan jo være en af forklaringerne på, hvorfor vi kun ser et begrænset antal sager. Og som sagt er regeringen åben over for at drøfte yderligere tiltag.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Så vil jeg gerne give ordet til hr. Carsten Bach for Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:46

Carsten Bach (LA):

Tak. Også tak fra Liberal Alliances til ministeren for at ville indgå en dialog med bl.a. Dyrenes Beskyttelse. Dialogen kunne måske også tælle initiativtagerne til det her borgerforslag, som vist endda faktisk sidder på tilhørerspladserne her.

Jeg kunne godt tænke mig at følge lidt op på det, hr. Carl Valentin spørger til, nemlig det her med ensartet sagsbehandling osv. Er der nogle initiativer på vej fra regeringen i forhold til at kunne løfte lokale resultater eller erfaringer op på nationalt niveau, f.eks. i forhold til en opsøgende præventiv indsats?

Kl. 17:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 17:47

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Som sagt er regeringen meget, meget lydhør over for alle gode forslag, der kan være. Afvisningen af det her konkrete beslutningsforslag bunder jo primært i, at vi ikke er enige i, at der skal oprettes et særligt dyrepoliti, simpelt hen af den årsag, som jeg også var inde på i min indledende besvarelse, at det strider imod princippet om et enhedspoliti, som vi synes er en meget, meget stærk organisering af politiet. Men vi er lydhøre over for alle tiltag. Og som sagt ved jeg, at den ansvarlige minister på området inden længe indkalder til drøftelser med Folketingets partier.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Carsten Bach, værsgo.

Kl. 17:47

Carsten Bach (LA):

Tak. Det er godt, at regeringen er lydhør. Jeg synes i hvert fald tidligere, at vi har kunnet registrere, at der har været lidt fodslæben hos regeringen i forhold til dyrevelfærdsspørgsmål.

Når nu ministeren inviterer Dyrenes Beskyttelse til det møde, er jeg sikker på, at Dyrenes Beskyttelse vil kunne meddele, at det i hvert fald for omverdenen lader til, at normeringerne ude i de dyrevelfærdsenheder, der er rundtomkring i landet, er for nedadgående. Er det sådan, at justitsministeren her i dag vil love, at man vil føre normeringerne ude omkring på de enkelte stationer op til det niveau, som i virkeligheden oprindeligt var tilfældet tilbage i 2019?

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 17:48

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jamen altså, det er hvert fald helt åbenlyst for alle, at der har været en række konkrete sager, også bragt frem i offentligheden, og det er selvfølgelig også det, som forslagsstillerne bag det her beslutningsforslag har reageret på. Politiet har oplyst, at der har været og fortsat er stort fokus på politiets håndhævelse på dyrevelfærdsområdet, og derfor er der også løbende iværksat en række initiativer for at sikre, at sagerne både behandles af fagligt kompetente medarbejdere og også efter ensartede retningslinjer. Og det er klart, er det jo altid kan indgå i diskussionen, om ressourcerne er tilstrækkelige.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 17:49

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Nye Borgerlige havde jo et forslag i forhold til den her finde med at kunne gemme sig bag ved et selskab, som jeg kan forstå at regeringen har taget til sig, så tak for det. Men virkeligheden er jo også, at grunden til, at det her forslag kommer, er, at det ikke er oplevelsen derude. Jeg har jo set de her sager i mange, mange år. Man skal også passe på med at gøre det til sådan et eller andet kriminelt, som det kun er noget, nogle gør for at tjene penge på det, for grunden til, at det her kan være nødvendigt, er jo dybest set, at det også kan være af en social årsag; det kan være, det er en socialrådgiver, du skal have med ud, fordi det er Karen, som mishandler ti katte, fordi hun har taget dem til sig osv. Så man skal lige passe på med nuancerne i det.

Men jeg har noget, jeg vil høre om ministeren er uenig i. Politiet er i forvejen presset på ressourcer, og hvis en politibetjent skal stå og vurdere, om han skal gå ud og kigge på en hest i Sæby eller følge op på et opkald om et muligt overfald ude i Aalborg Øst, så har vi givet politimændene – fordi vi har et enhedspoliti, som skal have fokus på det hele – en prioriteringsopgave, hvor det er nok er dyrene, der trækker nitten. Og det er jo den bekymring, beslutningsforslaget bunder i.

Kl. 17:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 17:50

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg er ikke enig i, at prioriteringen af politiets opgaver er et spørgsmål om, hvem der trækker nitten. Altså, jeg synes da, at nogle af de sager, man har set ved stutterier m.v. – bragt frem ikke bare af medierne, men jo også ved politiets egen efterforskning – jo klart indikerer, at det her er noget, man tager alvorligt, og at der også, selv om der jo ikke er nogen, der er dømt endnu, potentielt er tale om meget, meget grove lovovertrædelser, som politiet tager meget seriøst.

Så jeg er ikke enig med hr. Kim Edberg Andersen i opfattelsen af, at når det handler om den samlede prioritering fra politiets side, så er det et spørgsmål om, hvem der trækker nitten eller ej. Altså, forbrydelser, uanset hvor de begås, og hvordan de begås, har politiet jo til opgave at slå hårdt ned på, og det mener jeg også de gør i dag. Så kan vi diskutere, om de har de rigtige værktøjer til det, men jeg

tror, at det for regeringen er altafgørende, at vi bliver ved med at bevare et enhedspoliti i Danmark.

Kl. 17:53

Kl. 17:51 **Den fg. formand** (Annette Lind):
Ministeren.

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo, Kim Edberg Andersen.

Kl. 17:53

Kl. 17:51 **Justitsministeren** (Peter Hummelgaard):

Kim Edberg Andersen (NB):

Det er meget fint, at ministeren mener, at der er rigelige ressourcer i politiet, men det er bare ikke det, man typisk hører; det er, at de har meget afspadsering, at de har en stor pukkel, og at der er en sikkerhedssituation, som ministeren selv i andre sammenhænge siger lægger en stor belastning på politiet. Så jeg bliver bare nødt til at sige, at min erfaring – og det er selvfølgelig svært at bevise, når der bare er tale om personlig erfaring – er, at de her sager får lov at stå meget længe, og at politiet desværre bliver meget frustreret, i forhold til hvad man gør med 400 heste, altså i forhold til hvor man skal flytte dem hen. Og det er jo et spørgsmål om ressourcer.

Er ministeren uenig i, at hvis det her skal løses, kræver det simpelt hen flere ressourcer – enten til et enhedspoliti eller en specialenhed?

Kl. 17:51

Jeg håber ikke, at fru Pia Kjærsgaard – og jeg har fuld respekt for, at Dansk Folkeparti når frem til en anden konklusion, end regeringen gør, på det her konkrete beslutningsforslag – tager det som udtryk for, at regeringen ikke tager dyrevelfærden alvorligt. Det konkrete beslutningsforslag lægger vi op til at afvise af den årsag, at vi ikke vil gøre op med enhedspolitiet i Danmark.

Så mener jeg, at det kan være en meget relevant diskussion, om vores myndigheder og også politiet har de rigtige værktøjer til at varetage de opgaver, hvad enten det er i form af lovgivning – apropos hr. Carl Valentins spørgsmål tidligere – eller om det er i forhold til politiets ressourcer i almindelighed. Det mener jeg vi har al mulig god grund til at diskutere med hinanden, og det er også relevant at diskutere, når vi formentlig til næste år skal forhandle om et nyt politiforlig.

Kl. 17:54

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Den fg. formand (Annette Lind):
Fru Pia Kjærsgaard, værsgo.

Kl. 17:54

Kl. 17:51

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Ordføreren må ikke høre det, jeg sagde før, som et udtryk for, at jeg mener, at der ikke er pres på politiets ressourcer. Det gælder i øvrigt på hele retsområdet, at vi har en række udfordringer i de her år. Men det er jo ikke det samme, som at de her sager ikke bliver prioriteret, eller at politiet ikke tager det alvorligt, eller at de enkelte betjente er af den opfattelse, at de trækker nitten. Altså, forbrydelser, uanset hvor de begås, er noget, politiet tager alvorligt. Og som det er i dag, vurderer de tre specialiserede dyrevelfærdsenheder altså på nuværende tidspunkt, at de har de nødvendige ressourcer til at løfte opgaverne på dyrevelfærdsområdet.

Kl. 17:52

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, men så længe kan vi jo ikke vente for at sige det ligeud – det kan vi jo altså bare ikke. Det bliver udskudt hele tiden. Og jeg må spørge ministeren, som også henviste til, at fødevareministeren jo længe, længe har lovet at indkalde til nogle forhandlinger. Men ligger en skærpelse af straffen hos fødevareministeren, eller ligger den hos justitsministeren? For det kan jo ikke nytte noget, at vi så på et eller andet tidspunkt – jeg ved ikke hvornår – bliver indkaldt af fødevareministeren, og så bliver der henvist til justitsministeren. Altså, det her synes jeg cykler for meget rundt. Der er for mange dyr, der lider vanrøgt; der er for mange dårlige historier, og der skal gøres op med det.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Annette Lind):
Så vil jeg gerne give ordet til fru Pia Kjærsgaard fra DF. Værsgo.

Kl. 17:52

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 17:55

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg er jo meget enig i det, der tidligere er blevet stillet af spørgsmål, og jeg også meget enig i, at det er godt med Dyrenes Beskyttelse, men jeg synes også, at de engagerede mennesker, som hr. Carsten Bach sagde, faktisk også burde høres. Det er nogle, der har beskæftiget sig med det her i meget, meget lang tid. Og jeg må bare sige, at man jo ikke kan kalde de tre enheder for dyrepoliti, men de ligner jo lidt af det alligevel, og det skal altså udbygges, for det skal være folk med faglige kompetencer, der skal se på den vanrøgt, som jo finder sted. Jeg synes, at vi oplever mere og mere af det, og jeg synes egentlig, at det værste ved at være dyrevelfærdsordfører er at skulle se de der udsendelser, der kommer, og at skulle læse om det og se billederne. Det er næsten ikke til at klare, men det er noget, vi skal gøre, for det er det, der sker, og det er det, vi skal handle i forhold til.

Så derfor støtter Dansk Folkeparti forslaget ubetinget, naturligvis. Jeg synes altså ikke, at ministeren bare skal slippe af sted med at sige, at det må politiet bare tage sig af, for politiet har så mange opgaver, at der skal noget ekstra til i forhold til et dyrepoliti.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Nu konkret i forhold til politiforliget kan jeg sige, at det jo altså hverken er noget, vi kan eller skal udskyde, for det eksisterende politiforlig kommer jo til at løbe ud ved udgangen af næste år, og derfor kommer Folketinget til at blive inddraget i de drøftelser, og vi er jo altså trods alt også en regering. Jeg har noteret mig, at den ansvarlige minister på området også kommer til at indkalde dyrevelfærdsordførerne her i Folketinget, og vi er en regering, der snakker sammen og også godt kan finde ud af at koordinere, og det vil vi selvfølgelig også gøre på det her spørgsmål.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:55

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg synes jo, det er godt, at alle de her borgere har skrevet under på og gjort opmærksom på, at der er noget lovgivning, der skulle være bedre. Det har nok sin inspiration i, at der var et stutteri,

som havde store problemer med dyrevelfærden og i 3 år havde fået bøder i størrelsesordenen 200.000 kr. Og man kunne jo godt have forestillet sig, at det bødeniveau havde været tilstrækkeligt til, at de så rettede ind, men det har det jo ikke været.

Det er jo derfor, at vi kommer ind på det her med: Hvad skal vi så stramme op på? Og det kan jo godt være, at vi samtidig skal ændre noget lovgivning, så det er nemmere at fratage mennesker retten til at have ansvaret for husdyr. For ministeren har jo ret i, at hvis man først er dømt, kan man godt blive frataget retten til at have med dyr at gøre, men der kan jo godt være meget langt, fra man har gjort noget, som ikke er i orden, til man får en dom. Og det er der, jeg synes, at der er behov for en eller anden form for opstramning, som tager vare på dyrene, altså så vi prioriterer dyrevelfærden.

Kan ministeren ikke se, at vi har brug for noget, der er endnu strammere i forhold til at tage vare på dyrevelfærden?

Kl. 17:56

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 17:56

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Som jeg også sagde tidligere i svaret til hr. Carl Valentin, er det jo klart, at regeringen går ind i de her drøftelser med Folketinget med et åbent sind og lytter til gode idéer. Vi har allerede i dag en mulighed for, at man egentlig kan frakende folk retten. Det, jeg hører hr. Søren Egge Rasmussen spørge ind til, er, om man i virkeligheden også kan fjerne dyr, altså indtil der på et eller andet tidspunkt måtte være faldet dom og folk er blevet frakendt retten.

Der er jo allerede i dag en hjemmel efter dyrevelfærdslovens § 41, hvorefter man, hvis det er, at en ejer ikke overholder det pålæg, der er blevet givet, faktisk også har ret til at fjerne dyret, begrundet i dyrevelfærdshensyn. Med hensyn til om det kan skærpes eller gøres mere præcist, tror jeg i hvert fald, det vil være fornuftigt at dykke ned i, hvad det er for nogle sager, der har været på området, og hvilke barrierer der måske er for at bruge de hjemler, der allerede i dag er mulighed for at bruge.

Kl. 17:57

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:57

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg synes, det er godt, at ministeren er åben over for det. Jeg tror, at Dyrenes Beskyttelse kan bidrage med noget nyttig viden og eksempler på, hvor det er gået galt. For der er jo også nogle gange nogle eksempler, hvor det er landmænd, hvis økonomi lige pludselig ikke hænger sammen, eller folk, der kommer ud i et eller andet problem, hvor de ikke kan overskue deres produktion, og så går det ud over dyrene. Og det kan vi ikke have.

Så jeg håber, at ministeren får noget ud af sit møde med Dyrenes Beskyttelse, så vi kan varetage dyrs interesser bedre.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Annette Lind):
Tak for det. Ministeren.

Kl. 17:58

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det vil jeg gøre mit til at jeg gør.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Den sidste spørger i denne omgang, der har indtegnet sig, er hr. Per Larsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:58

Per Larsen (KF):

Tak for det. Jeg skal lige høre noget. Jeg tror, at det trigger rigtig mange mennesker, at der er mulighed for ligesom at gemme sig lidt bag nogle selskabskonstruktioner. Vi har i hvert fald haft en aktuel sag, som ser lidt ærgerlig ud, i forhold til at konsekvensen sådan set ikke er stor nok, i betragtning af at man bare fortsætter med ikke at behandle dyrene ordentligt.

Bør det ikke være sådan, at der skal være en juridisk person, som har ansvaret, altså typisk ejeren af det pågældende selskab, som jo så også vil kunne straffes, eventuelt med noget hårdere sanktioner end eksempelvis bødestraf?

Kl. 17:59

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren, værsgo.

Kl. 17:59

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror også, at det jo er et af de emner, som der klart også vil blive drøftet, når fødevareministeren har indkaldt Folketingets dyrevelfærdsordførere. Generelt er jeg egentlig også af den politiske overbevisning, at det altid er et problem, hvis det er, at man, om det er den ene eller anden form for svindel, vanrøgt, kriminalitet, og hvad ved jeg, kan gemme sig bag selskabskonstruktioner. Derfor må det her jo selvfølgelig indgå i de drøftelser, der skal være, og jeg synes, at det er nogle relevante indvendinger, som flere ordførere her i dag er kommet med.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Per Larsen.

Kl. 18:00

Per Larsen (KF):

Jeg er jo glad for høre, at det ikke ligger så fjernt. For som udgangspunkt er der jo flere situationer i samfundet, hvor der skal være en juridisk person, som tager ansvaret for tingene. Det gælder f.eks. i forhold til miljølovgivningen og sådan noget. Så derfor synes jeg, at der er en god pendant der.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Annette Lind):
Ministeren.

Kl. 18:00

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Vi har jo masser af steder – det gælder også ulykker på arbejdspladserne og lignende – hvor der er en sammenhæng mellem, hvem der egentlig har det øverste ledelsesansvar i et selskab, og hvordan medarbejderne er instrueret, også i forhold fejl, skader, kriminalitet og lignende, de eventuelt måtte begå. Der er jo selvfølgelig altid mange hensyn, der skal afvejes over for hinanden, men jeg synes bestemt, at det som en del af de drøftelser, som jeg ved at ordføreren her skal have med den ansvarlige minister på området, er relevant, at man også kommer omkring det spørgsmål.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne sige tak til justitsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så går vi videre til ordførerrækken, og den første ordfører er Socialdemokratiets ordfører. Værsgo, hr. Thomas Monberg.

Kl. 18:01

Kl. 18:05

(Ordfører)

Thomas Monberg (S):

Tak, formand. I Socialdemokratiet vægter vi dyrevelfærd højt, for det er afgørende, at vi sikrer, at vores dyr har det godt. Det er først og fremmest en etisk, men også en retlig forpligtelse, som vi her i Folketinget har indgået med dyreværnsloven og dyrevelfærdsloven. Vi ser dog indimellem og måske især på det sidste, at dyrevelfærdslovens regler ikke overholdes. Når det sker, er resultatet unødigt lidelse.

Vi behandler i dag et beslutningsforslag, et borgerforslag, der udelukkende har positive intentioner, nemlig at forbedre dyrevelfærd i Danmark ved at styrke indsatsen over for dem, der handler i strid med de gældende lovgivningsbestemmelser på området. Forslaget indebærer konkret etablering af et reelt dyrevelfærdspoliti – et dyrepoliti. Dyrepolitiet skal have de nødvendige kompetencer og beføjelser til at kunne agere effektivt i sager om vanrøgt og mishandling. Der lægges også op til, at dyrepolitiet skal have muligheden for at foretage ransagninger af lokaler og ejendomme, og at myndigheder skal kunne frakende erhvervsdrivende retten til at have dyr, hvis tilstrækkelig dokumentation for ansvarsforsømmelse kan fremvises. I den forbindelse er det et krav, at dyrepolitiet skal fungere som en enhed under dansk politi.

Det første af disse forslag indebærer, at vi vil bevæge os væk fra det såkaldte enhedspoliti, som vi har i Danmark, og som ministeren også er kommet ind på. Et opgør med enhedspolitiet vil indskrænke politikredsens muligheder for lokalt at planlægge, tilpasse og prioritere givne opgaver. Den anden faktor er, at vi bør have tillid til politiets arbejde og lytte til deres ønsker. Det tænker jeg at de fleste af Folketingets partier kan tilslutte sig. I den forbindelse oplyser Midt- og Vestsjællands Politi, der har det landsdækkende ansvar for de politifaglige og administrative opgaver på dyrevelfærdsområdet, at der har været og fortsat vil være markant opmærksomhed på området. Der er allerede iværksat og implementeret flere initiativer, der f.eks. kan sikre fagligt kompetente medarbejdere og bibeholdelse af fokus på dyrevelfærdsområdet i politikredsene.

Derudover har politiet forholdt sig til de konkrete forslag, hvad angår styrkelsen af beføjelser. I den forbindelse vurderer politiet, at politiet allerede i dag har de nødvendige beføjelser til f.eks. at eksekvere ransagninger eller initiere dyrlægefaglig behandling. Generelt er det politiets vurdering, at der ikke er behov for yderligere beføjelser til håndtering af sager om mishandling og uforsvarlig behandling af dyr. Derfor mener Socialdemokratiet, at det ville være mere fornuftigt at sikre de nødvendige ressourcer hos det eksisterende politi og dermed bevare politikredsens lokale styring frem for at etablere et reelt dyrepoliti. De tre regionale specialiserede dyrevelfærdsenheder oplyser desuden, at de mener, at de har tilstrækkelige ressourcer til at løfte deres opgave.

Socialdemokratiet anerkender forslagens gode intentioner og deler ønsket om øget dyrevelfærd, og vi er enige i, at vi i den kommende tid skal overveje, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag, der kan styrke indsatsen på dyrevelfærdsområdet. Derfor er det glædeligt, at ministeren har inviteret Dyrenes Beskyttelse til et møde, da de har en række forslag til, hvordan vi kan styrke politiets indsats på dyrevelfærdsområdet uden at bryde med enhedspolitiet. Derudover ser jeg som ordfører på forslaget her i dag frem til forhandlingerne angående en ny dyrevelfærdslov, som skal supplere den eksisterende fra sidste regeringsperiode, som ministeren også har været inde på. Men vi skal stole på det, når politiet beretter, at de har tilstrækkelige ressourcer til at løfte deres opgave på dyrevelfærdsområdet, og vi skal bevare den lokale styring i politikredsens prioritering af opgaver. Derfor kan Socialdemokratiet ikke bakke op om beslutningsforslaget.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Socialdemokratiets ordfører. Så er der en kort bemærkning fra fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 18:05

Pia Kjærsgaard (DF):

Alt er godt, må man forstå. Og det er det bare ikke. Det kommer lidt bag på mig, at et politi, som faktisk burde have fordoblet deres styrke – det burde det efter Dansk Folkepartis mening; så ville vi være godt på vej – pludselig synes, at alt er i orden, at alt fungerer. Nej, og det fungerer slet ikke på dyrevelfærdsområdet. Jeg er virkelig skuffet over det her; det må jeg sige. Det er jeg, fordi jeg tror bare, man trækker pinen ud. Altså, man taler pænt om, at man inviterer Dyrenes Beskyttelse, og nu skal vi til forhandling hos fødevarerministeren. Kan fødevarerministeren ordne det her? Nej, det er ikke sikkert. Det kan godt være, det kommer over til justitsministeren osv.

Vi snakker bare og forsøger at være pæne, fordi vi endelig ikke må skuffe de der mennesker, som står bag borgerforslaget. Jeg synes bare ikke, det er ærlig snak. Det synes jeg faktisk ikke det er. Jeg er ked af at sige det, men jeg tror, det er det, det handler om.

Kl. 18:06

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:06

Thomas Monberg (S):

Jeg håber, at ordføreren bemærker, at jeg deler hendes bekymring, og at vi som Socialdemokrati deler bekymringen for dyrevelfærd. Det er også det, jeg prøver at anerkende; det er også det, ministeren har prøvet at anerkende. Det er også derfor, vi i regeringen vil indkalde til netop de her forhandlinger, som der er nævnt.

Så jeg synes ikke, at vi nøler. Der er nogle sager nu her, som der skal reageres på, og det skal vi selvfølgelig reagere på, og vi skal få lavet en god lovgivning, så det her kan undgås fremadrettet. Det synes jeg faktisk også ministeren er imødekommende over for. Det synes faktisk også at jeg prøvede at imødekomme i min tale.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:07

Pia Kjærsgaard (DF):

Under den tidligere debat om ældre var der en ordfører fra et andet parti, som kaldte det her en stilstandsregering, og det er faktisk et udmærket udtryk. Fødevarerministeren har jeg rykket, jeg ved ikke hvor mange gange, for at indkalde til møde. Der sker intet – intet! Kan den her ordfører garantere over for mig, at der vil blive indkaldt til møde inden jul, eller skal vi om på den anden side af det nye år?

Kl. 18:07

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:07

Thomas Monberg (S):

Jeg er jo rigtig, rigtig glad for, at ordføreren ser mig som en mulig minister, men jeg kan desværre ikke indkalde til forhandlinger om det her. Det ansvar har vores ministre, og det føler jeg også de har taget ved netop at nævne det, som vores minister nævner i dag, og det, som kommer løbende. Hvordan timingen bliver på det her, kan jeg desværre ikke svare på; jeg har ikke styr på alle de her kalendere.

Kl. 18:08

Kl. 18:11

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Vi siger tak til hr. Thomas Monberg fra Socialdemokratiet som ordfører. Og så går vi videre i ordførerrækken med hr. Erling Bonnesen fra Venstre.

Kl. 18:08

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Dyrevelfærden skal være i orden, og det er den heldigvis også i langt de fleste tilfælde, men så er der jo desværre også – det har vi alle sammen kunnet følge med i i medierne – nogle helt konkrete sager, hvor den jo helt tydeligt slet ikke har været i orden. Det skal der jo gøres noget ved, og det er også derfor, at der bliver lagt op til, som det allerede har været fremme i debatten, at ministeren indkalder til nogle forhandlinger om det her. Det kommer jo også til, når vi kigger på nogle af de værste tilfælde, til at handle om grænserne for, hvornår man kan frakende folk retten til at holde dyr; det er jo også noget, der skal diskuteres. Vi sidder ikke ved forhandlingsbordet nu, men det må da være noget af det, der helt klart skal drøftes ved det forhandlingsbord, og det ser jeg også frem til.

Så i forhold til det om et konkret dyrepoliti er jeg helt enig i det, der allerede er sagt i debatten om sagen indtil nu, nemlig at vi har ét politi i Danmark og så også har de særlige dyrepolitienheder; det er også sådan, det skal være. Så er jeg da enig i, at i nogle af de helt konkrete sager, vi har set, kan man da godt lige have en tanke om, hvorfor der ikke er blevet reageret på det noget før, i hvert fald når man lytter til debatten. Det kan vi sikkert også få en redegørelse om, når vi kommer til forhandlingerne.

Da der ligesom er lagt op til nogle drøftelser og forhandlinger om det konkret, er vi enige i, at det her indgår i de videre drøftelser om det. Og på det grundlag kan vi ikke støtte beslutningsforslaget, men vi ser frem til nogle gode konstruktive forhandlinger, forhåbentlig også nogle løsninger, som vi har skitseret her.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre, eller er det hr. Christian Friis Bach? Han har sat sig det forkerte sted – det får vi rettet op på. Værsgo.

Kl. 18:10

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Jeg beklager, at jeg sad i den forkerte stol. Men jeg vil gerne stille et spørgsmål til ordføreren, hr. Erling Bonnesen, som jo nu er gået ned fra talerstolen. For jeg hørte det her med, at Venstre gerne vil være med til at diskutere, om man skal øge mulighederne for at frakende erhvervsdrivende retten til at have dyr. Men jeg hørte ikke hr. Erling Bonnesens holdning til det spørgsmål, og den er jeg jo ret interesseret i. Jeg har jo rejst det her behov i forligskredsen og også som landmand og med erfaringer fra mit nærområde, og jeg har set tilfælde, hvor der har været alvorlig misrøgt af dyr, men hvor politiet og domstolene alligevel ikke har kunnet frakende den pågældende person retten til at have dyr. Derfor har jeg og vi jo også talt for, at det skal vi se på, og at vi skal øge mulighederne for netop det. Jeg hørte bare ikke ordførerens holdning til det, og det var den, jeg gerne ville høre.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Erling Bonnesen (V):

Det kan måske skyldes, at ordføreren havde trykket sig ind på den forkerte plads til at starte med. Men jeg gav klart udtryk for, at vi jo lige præcis skal have drøftet grænserne for, hvornår man så kan frakende nogen retten til at holde dyr, og det ser vi også frem til nogle drøftelser om. Det er vi nødt til at sidde ved forhandlingsbordet for at afklare, men det tror jeg nok at der skal blive enighed om, når vi først sidder der.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren for opfølgning.

Kl. 18:11

Christian Friis Bach (RV):

Tak. Igen manglede jeg jo lidt en holdning her, og Venstre plejer jo at have gode holdninger på de her områder. Derfor kunne jeg godt tænke mig igen at spørge: Mener Venstre, at man skal gøre det nemmere at frakende en erhvervsdrivende retten til at have dyr fremadrettet?

Kl. 18:12

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo.

Kl. 18:12

Erling Bonnesen (V):

Jamen det tror jeg næsten ligger i de her signaler, altså at det vil gå i den retning, når vi først sidder ved forhandlingsbordet. Men det ville være forkert, om man så må sige, at begynde at trække de præcise streger her. Men at det går i den retning, er jeg sådan set ikke i tvivl om. For vi er alle sammen fuldstændig enige om, at det, vi har set i de her, skal vi sige helt vanvittige tilfælde – det er så i medierne, men det er jo billeder, der ligesom afspejler nogle ting – er uacceptabelt, og det skal vi gøre noget ved.

Kl. 18:12

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti som spørger.

Kl. 18:12

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg skal høre ordføreren: Hvor ligger kompetencerne? Er det i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri eller i Justitsministeriet?

Jeg må bare sige, at der er store mangler i forhold til dyrevelfærd. Der er det omkring de forskellige hestesager, vi har oplevet her på det sidste, både det meget forfærdelige omkring Viegård og nu også det omkring dressurheste, og der er naturnationalparkerne, som Venstre desværre har tilsluttet sig, efter man er kommet i regering – det er dybt beklageligt, men sådan er det.

Der er virkelig vanrøgt rundt omkring, grov vanrøgt. Og så bliver jeg bare nødt til at sige: Bliver vi kostet rundt fra det ene ministerium til det andet? Jeg bliver nødt til at vide helt nøjagtigt: Hvor skal vi skærpe lovgivningen – i Justitsministeriet eller i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri?

Kl. 18:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:13

Erling Bonnesen (V):

Altså, mig bekendt ligger kompetencen i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Det er år tilbage, at det lå i Justitsministeriet.

Så blev det flyttet til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, og jeg har i hvert fald ikke set nogen papirer om, at det skulle være flyttet andre steder hen. Så det mener jeg; den er helt klar.

De tilfælde, som fru Pia Kjærsgaard her nævner, om dårlig dyrevelfærd, vanrøgt og også det, der kan siges i den helt slemme afdeling, er jo også nogle af de ting, jeg sådan refererer til, når jeg svarer her i debatten. Det er uacceptabelt, og derfor ser jeg også frem til drøftelserne, så vi kan gøre noget ved det. Det vil vi ikke have.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 18:13

Pia Kjærsgaard (DF):

Så vil jeg bare meget opfordre til, at ordføreren puffer noget til ministeren, som jo er fra samme parti. For det går altså for trægt, og det tror jeg også at ordføreren kan give mig ret i. Altså, der er alt for meget snak; nu bliver vi indkaldt, og så bliver vi ikke indkaldt, og så skal vi nok blive indkaldt.

Ordføreren ved det godt. Altså, det har stået på i alt for mange måneder. Jeg tror, det er et halvt år siden, jeg begyndte at sige til ministeren: Skal vi ikke snart have nogle ordentlige forhandlinger?

Mon det bliver inden jul? Har ordføreren nogen melding om det?

Kl. 18:14

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:14

Erling Bonnesen (V):

Nu er ministeren nede med noget. Om det er influenza, eller hvad det er, skal jeg ikke kunne sige, men jeg ved i hvert fald, at han ikke har – og det kan man jo også se – kunnet være til stede her. Men jeg håber da, han kommer hurtigt på benene igen, så vi kan få gang i tingene.

Det tror jeg vi alle sammen har et ønske om, og det er også min helt klare overbevisning, at det også er ministerens, altså fødevarerministerens, ønske, at vi kan få gang i de her drøftelser. Jeg kan ikke sætte dato på, men jeg tror, det ligger lige om hjørnet.

Kl. 18:14

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Og så er det hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige som spørger. Værsgo.

Kl. 18:14

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Jeg vil ikke kritisere regeringen for ikke at være lydhøre i forhold til det her, for jeg har selv haft et forslag på, som er blevet meget velvilligt taget imod, og der kommer en beretning, og jeg har også hørt, at ministeren er meget positiv. Så med den del er det meget, meget fint, og så må vi håbe, der bliver noget handling efterfølgende – det er jo så måske der, det er.

Men nu nævnte fru Pia Kjærsgaard jo dyr i nationalparkerne, og man kan sige, at der lige er blevet nævnt, at man ikke skal kunne gemme sig bag selskabsfinten. Er regeringen indstillet på, at det kan man heller ikke, hvis man som stat bliver dyreholder? Det vil sige, at der også kommer en person, som kan blive straffet for det, hvis han nu kommer til at foretage misrøgt på de her dyr, vi sætter ud i nationalparkerne. For man må jo være lige for loven, og det må man også være, hvis man som stat er dyreholder.

Så er regeringen indstillet på, at der kommer en, som vi kan smide de der 2 år i fængsel for misrøgt, eventuelt en minister? Det kunne jo være befriende, at den øverste ansvarlige tog skraldet, hvis

det gik galt. Men det er faktisk helt seriøst, for selskabsfinten er et problem, hvis det er virksomheder, men det er selvfølgelig også et problem, hvis staten udnytter det til at sige: Hvis det er på vores områder, er det straffrit.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:16

Erling Bonnesen (V):

Jamen dyrevelfærden skal være i orden. Det er den generelle tilgang til det, og så er det, uanset hvem der sådan set, om man så må sige, har fat i dem og står bagved, hvis man kan sige det sådan.

Så er der jo mange dyr, der er i privateje, og der kan, som spørgeren også er inde på, være nogle i selskaber og andet – jamen det må vi så tage en drøftelse om, når vi sidder ved forhandlingsbordet. Er der nogle smutveje der, som der ikke er set på, bør vi jo få set på det.

Altså, dyrevelfærden skal være i orden. Det er jo det, vi alle sammen herinde er fuldstændig enige om. Så kan der være nogle detaljer – lad os få dem boret ud.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:16

Kim Edberg Andersen (NB):

Det hører jeg som en bekræftelse på, at hvis det ikke er statsministeren, så er det ressortministeren, der risikerer at skulle tage straffen for det, hvis der foregår mishandling på statens arealer. Og det er jo forfriskende og dejligt at høre, at alle er lige for loven.

En anden problemstilling, vi har set, er, at hvis man f.eks. får en dom og mister retten til at holde dyr, kan man jo anke den. Er regeringen indstillet på eventuelt – med den økonomiske risiko, der selvfølgelig er for staten – at se på, at man, hvis man nu er dømt for at misrøgte dyr, men man vælger at bruge sin mulighed for at anke, så mister retten i den mellemliggende periode?

Såfremt man så bliver frikendt i en højere retsinstans, er der jo selvfølgelig et økonomisk ansvar, men lad os sige, potentielt, at en griseavler bliver dømt for misrøgt, mister retten til at holde dyr og anker dommen. Vil staten så gå ind at bakke op med tegnebogen i forhold til at sige: Det her er så alvorligt, at det slipper du ikke for; du skal stadig væk ingen dyr have, indtil du er frikendt?

Kl. 18:17

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ja tak. Så får vi svar fra ordføreren.

Kl. 18:17

Erling Bonnesen (V):

Jeg tænker ikke, det er ministeren, uanset partifarve osv., der som sådan står bagved. Det er jo organiseret på en måde, hvor der er nogen, der har ansvaret for det. Men det kan vi så få boret ud, når det er, vi sidder ved forhandlingsbordet.

Kl. 18:17

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så skal vi videre i ordførerrækken med hr. Carl Valentin fra SF. Værsgo.

Kl. 18:18 som vi meget håber kommer snart, for nu synes vi godt nok, at vi er blevet lovet dem længe. Tak for ordet.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Carl Valentín (SF):

Tak. Først og fremmest vil jeg gerne sige mange tak til de borgere, som har stillet det her forslag. Jeg har længe været overbevist om, at bedre forhold for dyr er en folkesag, og det synes jeg tydeligt at den store opbakning til det her borgerforslag viser. Vi har over de seneste år, måneder, ja, også uger set alt for mange eksempler på grov mishandling og vanrøgt af dyr, der i de værste tilfælde har fået lov at stå på i årevis.

Bare i den her måned har vi i medierne kunnet se, hvad der ligner en fuldstændig uacceptabel behandling af heste, der bliver brugt til ridning, og vi har været vidne til en svineproducent, der var så dårlig til at passe på sine dyr, at han af politiet og Fødevarestyrelsen blev beordret til at aflive 5 svin på stedet og straksbehandle 13 andre. Det er jo helt vildt, synes jeg, og det skal vi have sat en stopper for nu.

SF er ikke sådan et parti, der render og taler for højere straffe til alle for alting; det synes vi ikke er en saglig måde at gå til retspolitik på. Men lige når det kommer til dyremishandling, mener vi faktisk, at der er brug for hårdere straffe og også øgede beføjelser. For vi ser alt for mange, som slipper alt for billigt, og vi ser sager, hvor myndighederne ikke udnytter den lovgivning, der er i dag, til fulde.

En højere strafferamme vil gøre det lettere for myndigheder at frakende folk retten til at holde dyr. Det vil give politiet mulighed for at benytte tungere redskaber i efterforskningen – sådan noget som dna-test, adgang til ejendomme osv. Myndighederne vil med de her værktøjer også kunne fremstille mere veldokumenterede sager, der ellers ville have været skrøbelige og muligvis kun føre til en lille bøde frem for en retmæssig straf. Og derfor bakker vi op om det.

Det er også afgørende, at vi fra politisk hold sikrer, at politiet og Fødevarestyrelsen i højere grad benytter sig af den mulighed, der allerede er, for administrativt at frakende folk retten til at holde dyr, når der sker vanrøgt af dem. Ellers kan alvorlig dyremishandling få lov til at fortsætte i årevis, uden at der bliver grebet ind, og det kan vi ikke leve med.

En højere strafferamme vil også kunne sende et signal om, at myndighederne skal tage den her slags kriminalitet seriøst, og det vil forhåbentlig også have en præventiv effekt og styrke retsfølelsen hos dem af os, som går ret meget op i den her type kriminalitet og tager den meget alvorligt.

Forslaget her vil også indføre et dyrepoliti Danmark, og det støtter vi op om i SF. Der er jo allerede særlige dyrevelfærdsenheder i alle politikredse i Danmark, som i princippet skulle være kvalificerede. Jeg vil sige, at jeg dog hører, at det mildt sagt ikke fungerer lige godt alle steder, og derfor er det vores ambition i SF, at vi får et dyrepoliti Danmark. For dyrevelfærdsområdet kræver specialuddannede anklagere og politibetjente til at håndtere de her sager.

Vi kan også se et stort behov for at styrke og understøtte politiets arbejde i enhederne. Der kunne med fordel sikres bedre adgang til dyrlægeekspertise i alle døgnets timer. Det er vigtigt, at området får tilført flere ressourcer, men lige så vigtigt er det, at myndighederne får det, så vi sikrer kortere tid, fra forbrydelsen bliver begået, til dommen falder.

Hvis jeg skulle finde en enkelt ting i det her borgerforslag, som vi i SF ikke er sådan helt enige i, er det nok delen om at oprette en fond til at finansiere det med. Et reelt dyrepoliti bør, sådan som vi ser det, have en permanent bevilling eller finansieres gennem politiforliget. Men jeg synes, det er en mindre detalje, og jeg synes heller ikke, at man nødvendigvis kan forvente af borgerforslag, at der altid lige er sådan perfekt styr på de der finansieringsting, og hvordan vi ser på det herinde.

Da SF støtter sådan helt hoveddelen af borgerforslaget og det vigtigste i det, kommer vi også til at stemme for det her beslutningsforslag, og vi tager indholdet med til de dyrevelfærdsforhandlinger,

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til SF's ordfører, hr. Carl Valentín. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi kan gå videre i ordførerrækken. Fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for det, hr. formand, og tak for ordet. Der er flere, bl.a. ministeren og mine kollegaer fra Socialdemokratiet og Venstre, der har været inde på nogle af de tekniske ting i det her beslutningsforslag om, hvad politiet kan i dag, så det vil jeg spare jer for og prøve at tage ud af min tale.

Dyrevelfærd må og skal være allerhøjeste prioritet. Det er vores ansvar at passe på dem, og derfor skal vores myndigheder selvfølgelig også have de nødvendige kompetencer og ressourcer til at håndtere sager, hvor loven overtrædes. Derfor skal der også lyde en stor tak til de borgere, som står bag dette forslag og dermed er med til at sætte fokus på det her problem.

I Moderaterne deler vi bekymringerne for dyrevelfærd og erkender behovet for hurtig indgriben ved vanrøgt. Imidlertid mener vi, at politiet allerede i dag har tilstrækkelige beføjelser ifølge eksisterende love såsom dyrevelfærds- og retsplejeloven. De betjente, der arbejder med dyr derude, er betjente, der er veluddannede inden for dette område og ved, hvad de skal kigge efter, og hvordan de skal skride ind. Det er vi meget trygge ved. Vi har det seneste stykke tid set op til flere forfærdelige hændelser, hvor dyr bliver behandlet så dårligt, og hvor dyrevelfærdsloven er blevet overskredet. Det er dybt sorgeligt, og det burde aldrig nogen sinde kunne ske her i Danmark, men det gør det.

Jeg har også en anden bekymring. Jeg tror ikke, at vi kan lovgive os ud af det hele. Der er inden for visse brancher og sportsgrene i Danmark brug for en kulturændring – en kulturændring hos dem, der bør og burde behandle vores dyr med værdighed. Det kan vi ikke hjælpe med herindefra andet end at sætte fokus på sagen, og tak, fordi I har gjort det i dag med jeres forslag. Vi mener fra Moderaternes side, at det beredskab, der skal til for at dæmme op for det her, har vi ude i politiet. Jeg satses og tror på, at dem, der arbejder med det her til daglig, råber vagt i gevær, hvis de ikke har de fornødne ressourcer. Derfor kan vi ikke støtte op om beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 18:25

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Moderaternes ordfører, fru Charlotte Bagge Hansen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi kan gå videre i ordførerrækken. Hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:25

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for ordet, formand. Jeg vil starte med at sige tak til forslagsstillerne for et godt forslag. Jeg synes, at det er meget vigtigt, at vi får sat fokus på det her. Der har jo desværre været nogle rigtig trælse sager, og selve idéen og intentionerne om, at vi får kigget på, hvad der kan gøres for at stramme op på dyrevelfærden og få nogle bedre regler omkring dyrevelfærden, også eventuelt strafsikring, er vi heller ikke afvisende over for. Vi støttede jo også et tidligere beslutningsforslag, B 6, netop på det område her. For ja, vi har nogle dyrevelfærdsenheder rundt omkring i dag, og vi hører jo også, at de

har ressourcer, men der er jo noget, der tydeligvis viser, at det nok ikke fungerer helt optimalt alligevel. Det burde det gøre.

Selve forslaget om et decideret dyrepoliti kommer vi fra Danmarksdemokraternes side ikke til at støtte med den begrundelse, at vi faktisk går væk fra enhedspolitiet i dag og der kan blive nogle problemer med retshåndhævelsen, som vi har en meget stor bekymring om. Men meget af det underliggende i forslaget vil vi meget gerne tage med videre i de forhandlinger, som vi også her fra Danmarksdemokraternes side håber kommer meget snart. Så intentionerne og alle de gode ting her vil vi meget gerne tage med videre, men det bliver fra Danmarksdemokraternes side desværre et nej til selve forslaget om et decideret dyrepoliti. Tak.

Kl. 18:27

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne for ordførertalen. Der er ingen korte bemærkninger, så vi kan gå videre i ordførerrækken. Og det er hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:27

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for det, formand. Det her borgerforslag tapper jo rigtig fint ind i en helt vildt aktuel debat, der kører rigtig mange steder i offentligheden. Så tak til forslagsstillerne for det. Det er min vurdering, at det repræsenterer en strømning i øjeblikket i befolkningen, som har rigtig meget fokus på dyrevelfærd. Debatten er jo langt hen ad vejen nok opstået særlig på baggrund er en meget makaber sag fra Skals om svær vanrøgt af mange heste på et stutteri. Oven i det er der så her de seneste dage kommet en dokumentarudsendelse om træningsmetoder hos Helgstrand, og det har bestemt ikke mindsket debatten i offentligheden.

Men borgerforslaget sparker faktisk en åben dør ind hos Liberal Alliance. Vi har tidligere som også omtalt af den forrige ordfører haft debatten vedrørende skærpelse af straffebestemmelserne i loven, og det borgerforslag støttede Liberal Alliance. Hvis vi til gengæld ser tilbage på den debat, altså om ændring af straffebestemmelserne, var det, synes jeg i hvert fald, relativt tydeligt, at vi har en regering, der ikke har tænkt sig at rykke på de her forhold, i hvert fald ikke i et tempo, der lever op til de forventninger og det behov, der er rundt omkring ude i landet. På lange stræk er det, stillerne af borgerforslaget her ønsker udmøntet med forslaget, allerede virkelighed, og derfor er det, som jeg ser det, væsentligt at Folketinget med behandlingen af dette borgerforslag får sendt et signal til regeringen om, hvordan SVM fremadrettet skal prioritere dyrevelfærd, og hvilket fokus Folketinget mener det er nødvendigt for den udøvende magt på det her område.

Derfor har jeg også netop sendt spørgsmål over til justitsministeren som opfølgning på et foretræde fra stillerne til borgerforslaget her om et dyrepoliti. Og de spørgsmål har jeg stillet ministeren for at blive klogere på, hvordan man i de omkringliggende lande har løst de her problemer, som stillerne af borgerforslaget peger på, altså hvordan man i de enkelte lande omkring os har organiseret politiets arbejde med sager om vanrøgt af dyr, hvilke efterforskningsmuligheder man har, hvilke sagsbehandlingstider der er, om der er særlige anklagere, og hvad strafniveauet er osv. osv., og måske særlig, som vi har været inde på flere gange også nu her, hvad mulighederne for at frakende erhvervsdrivende retten til at holde dyr er. Det væsentlige i den her sammenhæng må så være at finde ud af, på hvilke punkter man i andre lande har bedre mulighed for at efterforske og strafforfølge i sager om vanrøgt af dyr.

Når vi så får de her svar fra justitsministeren, vil jeg og Liberal Alliance foreslå i udvalget, at vi med udgangspunkt i det her borgerforslag sætter gang i et udvalgsarbejde, der forhåbentlig kan ende

op med en beretning med nogle fremadrettede tiltag til at styrke det eksisterende setup, der er omkring et dyrevelfærdspoliti eller dyrevelfærdsenheder, som det jo rettelig hedder i dag. Jeg forestiller mig, at vi i første omgang kan få bremset op for de nednormeringer, der opleves derude på dyrevelfærdsområdet i øjeblikket, og måske få tilbageført nogle af de oprindelige ressourcer, der blev tildelt området tilbage i 2019. Så kan vi forhåbentlig også få bedre landsdækkende koordinering og udrulning af de bedste erfaringer, der er lokalt, til et mere nationalt niveau. F.eks. ved vi jo, at politiet har adgang til dyrehold med hjemmel i dyrevelfærdsloven § 50, stk. 2, og det kræver altså ikke en dommerkendelse. Men det er desværre ikke alle politikredse, der anvender den mulighed, er min forståelse. Vi kan jo desuden også med en opgradering af normeringen på det her område øge den opsøgende, præventive indsats.

Så selv om udgangspunktet er, at der skal afgives betænkning over sådan et borgerforslag her, og det dermed skal til afstemning her i Folketingssalen, ved vi jo i øvrigt godt, at SMV-regeringen alligevel vil afvise borgerforslaget. Så LA foreslår i stedet for, at vi i udvalget vælger at afgive en beretning, fordi forslaget ikke sådan direkte egner sig til en entydig politisk afgørelse i form af vedtagelse eller forkastelse ved en sidstebehandling her i Folketingssalen. Så med det vil jeg sige tak for ordet, og hvis det ender med at blive nødvendigt, vil Liberal Alliance senere tilkendegive en egentlig stillingtagen til borgerforslaget.

Kl. 18:32

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Carsten Bach, ordføreren for Liberal Alliance. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Per Larsen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:33

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand, og også først en stor tak til forslagsstillerne for at sætte det skarpe lys på de her sager, vi har set med vanrøgt og mishandling af dyr på det seneste. Og teksten er jo helt klar – det står i bekendtgørelsen af dyreværnsloven i § 1:

»Dyr er levende væsener og skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.«

Og i § 2 står der:

»Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.«

Den tekst er, i hvert fald i min optik, ikke til fortolkning. Dyr skal ikke lide overlast. Og bliver dyrene er syge, skal de selvfølgelig behandles og helbredes eller aflives på en hensigtsmæssig og skånsom måde. Heldigvis behandles langt de fleste dyr både omsorgsfuldt og hensynsfuldt.

Men vi ser jo desværre også en række sager, hvor dyrene udsættes for vanrøgt. Måske sultes de, mishandles eller trænes ekstremt hårdt og behandles uacceptabelt. Der har i den seneste tid været stor opmærksomhed på opdræt og træning af heste, som stikker helt af i forhold til dyreværnsloven. Men vi ser også eksempler på ulovlig import af katte og opdræt af hunde, der slet ikke lever op til intentionerne i dyreværnsloven; katte, der bliver smidt i vejgrøften eller stillet i en papkasse. Det hele kalder på, at vi får set på det her område igen, og derfor er jeg også rigtig glad for, at den her debat bliver rejst.

For mig er der flere ting, som presser sig på. For hvis man holder dyr, skal man ikke kunne gemme sig bag et selskab. Der skal i min optik være en ansvarlig person, som altid er den, som har ansvaret.

Samme person skal så også kunne straffes enten med bøde eller i grovere tilfælde med fængsel, og ellers skal der selvfølgelig være mulighed for, at man kan fradømme vedkommende retten til at holde og passe dyr, og det er både i forhold til professionelle dyrehold, men selvfølgelig også private, som forbryder sig mod lovgivningen.

Vi i Konservative kommer til at støtte op om intentionen i forslaget. Men det er også meget teknisk, så vi skal have det udvalgsbehandlet, så vi kan få det kørt ind på en hensigtsmæssig måde. Men altså, dyr skal have en bedre retstilstand end den, de har i dag. Som jeg læser det, er der omkring 40-45 årsværk i politikredsene, som arbejder med de her sager, plus en hel del jurister. Hvis vi kan organisere det bedre, sådan at man også kan få en hurtigere behandling af de her sager og en hurtigere udrykning, så skal vi selvfølgelig satse på det.

Politiet har jo altså også mange andre opgaver. Det hensyn har vi altså også, og derfor kommer vi heller ikke til at stemme for det her forslag en til en, sådan som det er fremsat. Men vi ser frem til udvalgsbehandlingen, og vi vil selvfølgelig iagttage intentionerne i det borgerforslag og arbejde for, at vi får en opstramning på området. Tak for ordet.

Kl. 18:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en kort bemærkning til fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti som spørger. Værsgo.

Kl. 18:37

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Det er dyrevelfærdsloven, hr. Per Larsen. Det var bare en lille ting.

Vi kommer ikke til at stemme for det en til en. Hvad betyder det? Er det igen sådan, at man godt vil vise sin velvilje, men man skubber det alligevel? Jeg synes, vi først og fremmest skylder dyrene at stå vagt om det her forslag, og jeg synes egentlig også, det gælder det kæmpe arbejde, der ligger bag fra en efterhånden stor kreds af mennesker, som siger, at det, som det er i øjeblikket, ikke duer. Det er folk, der er udeomkring; folk, der har stået vagt omkring Viegård; folk, der holdt demonstrationer for at fortælle, hvor grotesk det her problem er. De ved altså noget om det; det er jeg ikke et sekund i tvivl om. Vi bør faktisk for en gangs skyld, synes jeg, gå op imod regeringen med et forslag, som er så vigtigt, som det her er.

Kl. 18:37

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:37

Per Larsen (KF):

Som jeg forsøgte at sige i min ordførertale, handler det jo også om, at politiet har andre opgaver. Det her er bestemt et utrolig væsentligt og vigtigt område, som vi skal sørge for også bliver håndhævet, men i og med at vi har andre opgaver i politiet, som jo ikke har uanede ressourcer, så bliver det jo sådan en afvejning. Man har måske noget dyrepolitit siddende, som måske ikke har så meget at se til i en periode, og der vil de jo så kunne indtræde i andre opgaver. Det bliver sådan en afvejning af, hvordan man bruger ressourcerne i politiet.

Kl. 18:38

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:38

Pia Kjærsgaard (DF):

Man kan håbe, at de ikke får for meget at gøre, men det tror jeg faktisk de gør. Det her jo er forbrydelser. Ja, det er ikke mod mennesker, men det er mod dyr. Det er grove forbrydelser, som vi siger vi ikke har ressourcer til. Jamen så må vi jo sætte dem af til det. Der er kun det at svare til det.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren for besvarelsen.

Kl. 18:39

Per Larsen (KF):

Det holdes jo så op imod så mange andre forbrydelser og ting, som politiet skal tage sig af, og jeg tænker da hver dag på, at det måske godt kan være lidt mere rationelt, hvis det er sådan, at man har en mere tværgående sektor, som også kan tage sig af andre opgaver. Hvis der så kommer nogle store dyrevelfærdssager, kan man jo sætte nogle flere ressourcer ind netop på det område, når behovet er der.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Per Larsen fra Det Konservative Folkeparti. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:39

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne sige tak til de borgere, som har skrevet under på borgerforslaget. Også tak til de mennesker, der har taget initiativ til underskriftindsamlingen. Det sker jo nogle gange, at der er borgere, der får øje på noget, som skulle være bedre i samfundet. Her har vi haft nogle helt vilde sager, hvor man så efterfølgende har fundet ud af, at et stutteri ligesom ikke har taget det alvorligt, hvis de har fået tre bøder på 200.000 kr. Så vi har sådan set at gøre med nogle dårlige dyrevelfærdsforhold, hvor de bøder, der er blevet givet, ikke har været tilstrækkelige til at løse problemet. Derfor er vi i Enhedslisten også helt åbne over for, at vi kunne komme frem til, at man skal skærpe reglerne for, hvad der skal til, for at man mister retten til at have ansvaret for dyr.

Når vi ser på det her forslag, synes jeg også, det er vigtigt at få afklaret, hvad det er for nogle ressourcer, politiet skal have for at varetage opgaven bedre. Når jeg lytter til debatten her, er der ligesom nogle, der har en modvilje mod, at vi herinde fra Folketingets side skal definere, om der skal være særlige politienheder. Og det bliver så til, at det skal politiet selv klare, for de skal være fleksible i deres opgavevaretagelse osv. Men det er jo vigtigt, at der er nogle personer i politiet, som har en dyb ekspertise til at vurdere de her sager om grov vanrøgt, og at der kan blive grebet ind.

Jeg har sådan lidt en undren over det stutteri i Jylland. Hvorfor kom man ikke videre tidligere? Hvorfor var det, at man efter flere år fandt ud af, at der var nedgravet heste på ejendommen? Altså, hvad er det egentlig, der er foregået dér? Jeg synes, det, der er foregået, er langt ude, og derfor synes jeg, det er rigtig godt, at vi får det her forslag. Jeg er også godt klar over, at når vi har en flertalsregering, ender det jo med, at det her borgerforslag ikke bliver vedtaget. Ordføreren fra Liberal Alliance, Carsten Bach, bragte ind der, at måske kunne vi komme frem til at skrive en beretning, som kunne – hvad skal man sige – pålægge regeringen noget, hvis de ville stemme for sådan en beretning. Men ellers er det jo en flertalsregering, som kan gøre, hvad den har lyst til. Og der synes jeg, at det at have et flertal jo også forpligter til at vedtage det bedste og ikke bare

det, man selv synes bedst om. Så den åbenhed håber jeg at der er i regeringspartierne, sådan at hvis der er dele i det her borgerforslag, som egentlig kommer med et godt input til, at her skal der strammes op, håber jeg, man er åben over for det.

Umiddelbart er det Enhedslistens holdning, at vi sådan set er for, at der oprettes sådan en særlig enhed af politiet, som skal varetage de her opgaver. Men hvis vi vil komme frem til noget, som regeringen også vil være med til, er vi sådan set med på det. Vi hører jo meget tit det der med, at der kommer nogle forhandlinger om dyrevelfærd, og den sang har vi hørt mange gange, også fra ministerens egen mund, også på møder, hvor døren var lukket, og andre steder, hvor den var åben. Og der er ikke sket noget endnu, må jeg bare konstatere. Der er ikke blevet indkaldt til de der forhandlinger. Det er jo ikke kun den nuværende regerings skyld. Under den tidligere regering var der en forventning om, at vi skulle ind at kigge på vilkårene for hvert enkelt produktionsdyr. Og der kom vi bare ikke til. Vi fik vedtaget en stramning af dyrevelfærdsloven, men vi kom jo ikke frem til, at diverse af de bekendtgørelser for enkelte dyregrupper så blev revideret ud fra, at vi havde vedtaget, at dyr er levende og sansende væsener. Så der mangler at blive gennemført en opgave. Så vi ser frem til, at ministeren indkalder til nogle forpligtende forhandlinger om det.

Så tak til dem, der har skrevet under. Og vi vil gerne tage det her med til udvalgsarbejdet og arbejde på, at vi får mest mulig dyrevelfærd ud af forslaget.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Enhedslistens ordfører, hr. Søren Egge Rasmussen. Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Christian Friis Bach fra Radikale Venstre som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Jeg vil lige starte med at sige, at mine kommentarer til det her borgerforslag også vil være gældende for beslutningsforslag nr. B 17, fremsat af fru Pia Kjærsgaard m.fl., og med det samme beklage, at jeg ikke kan være til stede under behandlingen af det forslag, men jeg håber, at det, jeg siger her, også kan være dækkende for det, især når det gælder dyrepolitiet.

Men først vil jeg takke de borgere, der har stillet det her borgerforslag, og de over 50.000 borgere, der har skrevet under på det. Det er et rigtig godt signal til os politisk om, at vi skal gøre mere, og at vi skal styrke indsatsen for dyrevelfærd i Danmark. Det ønske deler vi til fulde, og derfor er vi glade for at få den her opfordring.

Det specifikke forslag om et dyrepoliti kan vi af en række grunde ikke tilslutte os. Der findes allerede ekspertise og kapacitet i politiet, og der findes hjemmel i lovgivningen til at gribe ind. Og jeg tror på, og vi tror på, at det er samspillet mellem politi og dyrlæger, der er den bedste måde at sikre dyrevelfærd rundt omkring i de danske besætninger og hos de privatpersoner, som måtte holde dyr; at det er det samspil, der kan give den bedste indsats. Jeg kunne også frygte, at et decideret dyrepoliti, som måske ikke blev finansieret og bemandet tilstrækkelig, faktisk kunne komme til at svække indsatsen, især i forbindelse med større og nødvendige operationer som den, vi har set i Skals, hvor der jo er brug for at trække rigtig store politiresourcer ind i en indsats – så hvis vi havde et dyrepoliti, der ikke havde den tilstrækkelige bemanding, ville den fleksibilitet og mulighed for at gribe ind måske blive svagere. Så enhedspolitiet støtter vi, men indsatsen ønsker vi forbedret.

Det, jeg især vil pege på – det har vi fremført, og det har jeg også fremført i både forhandlingerne og fra talerstolen her tidligere – er mulighederne for at kunne frakende erhvervsdrivende retten til at have dyr. Der mener vi, det er helt afgørende, at vi styrker de mulig-

heder, og det har jeg selv talt for fra talerstolen og i forligskredsen med baggrund i personlige erfaringer som landmand og agronom og med naboer, hvor jeg har set alvorlig misrøgt, uden at det har været muligt at frakende de pågældende retten til at have dyr. Det er ikke en menneskeret at have dyr. Det er et privilegium, og det bærer med sig et betydeligt ansvar for at behandle dyrene ordentligt. Og derfor skal vi styrke mulighederne for at frakende erhvervsdrivende retten til at have dyr.

Det andet, jeg vil sige, inspireret af borgerforslaget, vedrører at se på strafferammen. Der vil vi bestemt også være positive over for at se på, om ikke vi skulle øge strafferammen. Igen vil jeg sige, at det er et betydeligt ansvar at have dyr, og derfor skal det ansvar tages alvorligt, og i det omfang, det ikke sker, må vi kigge på strafferammen – for at sende et klart signal om, at dyrevelfærd er noget, vi ønsker, og noget, vi ønsker at styrke.

Så med de ord vil jeg igen takke både de borgere, der har stillet forslaget, og de mange borgere, der har skrevet under på det. Tak for et godt signal, det tager vi alvorligt, og det tager vi med os. Og vi vil forhåbentlig snart samles og styrke indsatsen for dyrevelfærden i Danmark. Tak.

Kl. 18:47

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Christian Friis Bach fra Radikale Venstre. Der er ingen korte bemærkninger, og vi kan gå videre i ordførerrækken til fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg tror godt, vi kan se i øjnene, at det her forslag desværre ikke bliver vedtaget. Men som jeg har hørt debatten, betyder det ikke, at det har været formålsløst, for jeg tror, der er lagt noget godt i kakkellovnen i forhold til at forbedre dyrevelfærden. Det er jo et borgerforslag, et forslag til folketingsbeslutning om et dyrepoliti og udvidede beføjelser i forbindelse med grov vanrøgt, som i løbet af relativt få måneder fik de nødvendige 50.000 underskrifter, som et borgerforslag kræver.

Helt grundlæggende synes jeg, det er fantastisk, at vi har et folkestyre, hvor danskerne kan få rejst en sag, som de finder vigtig, her i Folketingssalen. Det er alt sammen noget, som viser, at danskerne går op i dyrevelfærd, og at det er et område, der virkelig trænger til et seriøst serviceeftersyn. Og grundlæggende er det fantastisk, at der er så mange engagerede borgere, hvor dyrevelfærden betyder så meget, at de har taget initiativ til at få lavet dette borgerforslag samt at få samlet de nødvendige underskrifter.

Jeg vil godt sige en stor tak til de meget aktive kræfter, som dagligt har kæmpet for denne sag for bedre dyrevelfærd. Tak for at tage initiativ til at oprette dette borgerforslag, og tak for at gøre opmærksom på forslaget, der nu bliver behandlet her i Folketingssalen. Selvfølgelig støtter vi forslaget. Vi skal have sikret dyrenes ve og vel, og selvfølgelig skal straffene for vanrøgt af dyr styrkes markant, for igen vil jeg sige, at vi skal passe på dyrene. Det kan de nemlig ikke selv.

Jeg tror stadig væk på det – det vil jeg have lov at tro på – og trods alt med de ord, der er sagt, håber jeg i hvert fald, vi kan komme et skridt ad vejen. Vi får ikke dyrepoliti i denne omgang. Det tror jeg desværre vi må konstatere. Men hvis vi kan være sammen om at få skærpet straffene, synes jeg vi er nået et skridt, og der er det med, at man i det hele taget ikke må have dyr overhovedet, hvis man gentagne gange forbryder sig imod dem, og det har vi jo desværre uendelig meget været vidne til igennem temmelig lang tid. Tak.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en kort bemærkning. Hr. Carsten Bach, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 18:50 det også kommer til at føre til noget misrøgt i dem. Det er jeg heller ikke stor fortaler for.

Kl. 18:50

Carsten Bach (LA):

Tak. Jeg vil blot sige tak til fru Pia Kjærsgaard, som jo i overvejende grad også har været med til at drive den her debat igennem faktisk nærmest årtier. Og så vil jeg, fordi fru Pia Kjærsgaard jo faktisk selv har et beslutningsforslag på dagsordenen som det næste punkt, sige, at jeg desværre ikke dér er i stand til at tage ordet, fordi jeg så også har mulighed for at prioritere noget andet i et travlt program for en folketingspolitiker. Men mine bemærkninger til det borgerforslag, som vi behandler her, gælder sådan set også beslutningsforslaget fremsat af fru Pia Kjærsgaard. Og jeg håber, vi i udvalgssammenhæng kan tage en snak om, om der muligvis kan landes en beretning på det her område.

Kl. 18:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:51

Pia Kjærsgaard (DF):

Det synes jeg lyder som rigtig god idé, og det tror jeg der vil være opbakning til. Det håber jeg virkelig at der vil. Som jeg siger, så kom vi da et skridt hen ad vejen, og det er jo også vigtigt. Tak.

Kl. 18:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Er der yderligere korte bemærkninger? Det er der ikke. Så siger vi tak til fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti. Der er afbud fra Alternativet, så vi går videre i ordførerrækken til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Dyremishandling er vold, og voldsmænd skal straffes. Den er ikke ret meget længere end det. Så kan vi snakke om, at vi skal have et dyrepoliti. For dem af os, der har beskæftiget sig med det her område og de her dyremishandlingssager og misrøgtssager, vi har set og sat os ind i – alle mulige ting, både i forbindelse med hunde, katte, sociale problemer, hestesager, det kan være grise, det kan være køer, vi ser dem alle steder – er det jo en meget multifacetteret problemstilling, som vi nok ikke vil løse med det her forslag. Men intentionen bag det her forslag tror jeg Folketinget skal bide mærke i, for det skal ikke være i orden at mishandle dyr. Det skal ikke være i orden at tjene penge på det. Det skal heller ikke være i orden, hvis man gør det, fordi man ikke ved bedre.

Vi starter selvfølgelig lige om lidt et sted med, at Nye Borgerliges forslag om en beretning forhåbentlig fører til en forhandling, som ender med, at vi så i hvert fald får lukket den her finte med at gemme sig bag ved et cvr-nummer. For som vi hørte tidligere, kan vi godt blive straffet på et cpr-nummer og få frakendt retten. Så det skal vi selvfølgelig have løst. Man skal ikke kunne gemme sig bag ved et selskab. Og det er forfriskende at høre Venstre sige, at måske ikke ligefrem ministeren, men så i hvert fald en eller anden offentligt ansat også skal kunne komme i fængsel. Som ansvarlig for naturnationalparkerne tror jeg lige at man, når man tager den stilling, skal sørge for at få et godt risikotillæg, for jeg er næsten sikker på, at

Men i forhold til at have et dyrepoliti vil jeg sige, at problemstillingen jo dybest set er, at vi har et politi, der har travlt med rigtig mange andre ting. Og så er det naturligt, at hvis et menneske bliver kaldt ud og han har et valg – han kan tage ud til et stutteri, hvor der står nogle dyr og er misrøgtede og mishandlede, eller han kan tage ud til en sag med nogle børn, der bliver overfaldet – vælger han jo inden for de ressourcer, han har. Det er jo ikke, fordi man ikke tager tingene seriøst, men man kan nu kun køre ét sted hen i patruljevognen ad gangen. Og det er jo det, man gerne vil have løst med det her ved at tage nogle andre mennesker ind i det her dyrepoliti eller den her dyreværnsenhed. Det giver jo heller ikke mening at bruge al den tid på at uddanne en toptrænnet politibetjent, der er klar til at gå ned og beskytte den israelske ambassade eller tage kampen op mod besætterne, hvis vi nu kunne uddanne nogle andre og give dem nogle rettigheder, sådan at de rent faktisk kunne håndhæve det, vi egentlig ønsker de skal håndhæve, nemlig at gå ud til en sag, hvor der bliver mishandlet dyr, kigge på dem, vurdere dem fagligt og have retten til enten at tage dem med sig eller at melde den her person til den nærmeste politibetjent, der kan komme og lægge håndjernene på ham, hvis det er det, der er nødvendigt. Så intentionen er den rigtige, og vi skal i mål med den.

Det kommer til at kræve nogle penge. Nu ved jeg, at fru Pia Kjærsgaard har kæmpet for det her, lige så længe jeg har kendt hende, så det er jo bare dejligt, at vi skridt for skridt kommer det lidt nærmere. Vi kommer ikke i mål i dag, og vi kommer heller ikke i mål med det med beretningen eller den forhandling, vi kommer til at haveovre i Fødevarerministeriet. Vi kommer ikke helt i mål, for det, vi skal i mål med, er dybest set, at vi skal have vænnet danskerne til at mene, at mishandling af dyr bare ikke er i orden, at det er noget svineri, og at vi ikke vil acceptere det som samfund. Og finder vi ud af, at du gør det, kommer vi efter dig. Vi sætter i fængsel, hvis det er det, der skal til. Du mister retten til at holde alle dyr. Så hvis du bliver fanget i at mishandle dyr, fordi du er ved at træne dressurheste, må du heller ikke købe en undulat lige om lidt, for du har vist, at du ikke magter at have ansvaret for et dyr. Det skal gælde for private såvel som for erhverv og for staten.

I dag kan vi ikke komme i mål. Vi støtter forslaget, men vi ved, det ikke bliver stemt igennem, og det kommer vi også til at gøre med det næste. Det, vi skal tage med hjem herfra i dag, er nok, at det ser ud til, at der i den her folketingssamling i hvert fald er et enigt Folketing, der ved, at der skal gøres noget, og heldigvis også et regeringsparti, der siger, at selv i forbindelse med statsejede dyr er der en eller anden et eller andet sted i hierarkiet, der kommer til at stå til ansvar. Og så må vi håbe, at hans fagforening sørger for, at han får en løn, der svarer til den risiko, han kommer til at tage ved også at lukke statsejede dyr inde bag hegn. Den tid, den sorg – jeg har skrevet ned, at lovningen fra regeringen er, at staten også skal straffes, hvis den mishandler sine dyr, for det skal vi nemlig alle sammen. Om du er et selskab, staten eller en privatperson: Dyremishandling er noget svineri, og det skal stoppes.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige.

Der er ikke flere korte bemærkninger, og der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises Miljø- og Fødevarerudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

Kl. 18:59

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre et reelt dyrepoliti med styrkede beføjelser.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Fremsættelse 11.10.2023).

Kl. 18:56

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til justitsministeren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken. Hr. Thomas Monberg fra Socialdemokratiet som ordfører. Værsgo.

Kl. 18:59

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er justitsministeren. Værsgo.

Kl. 18:56

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for det, og tak også for en væsentlig og spændende debat om det andet borgerforslag. De ligner jo i væsentlighed hinanden, og derfor skal jeg ikke stå og gentage meget af min foregående tale, blot igen sige, at på regeringens vegne kan vi ikke støtte det centrale i det her beslutningsforslag af den årsag, at vi ikke mener, at man skal gøre op med enhedspolitiet i dansk politi.

Derudover har forslagsstillerne i beslutningsforslaget en række konkrete forslag til at styrke politiets beføjelser på dyrevelfærdsområdet. Det drejer sig bl.a. om muligheden for ransagning og muligheden for at kunne give øjeblikkelig dyrlægebehandling. Det er i den forbindelse politiets vurdering, at politiet allerede i dag har den fornødne hjemmel i dyrevelfærdsloven og retsplejeloven til at iværksætte de tiltag, som foreslås.

I forhold til det eksisterende myndighedssamarbejde på dyrevelfærdsområdet, som forslagsstillerne foreslår at styrke, har politiet oplyst, at der allerede i dag i høj grad er et velfungerende samarbejde mellem politiet og de relevante myndigheder. Der er tale om et tæt og formaliseret samarbejde, hvor der bl.a. løbende afholdes både centrale samarbejds møder og regionale erfaringsudvekslingsmøder mellem de relevante myndigheder.

Afslutningsvis vil jeg bare gerne igen gentage vigtigheden af, at politiet og andre relevante myndigheder har de fornødne ressourcer til at håndtere sager om overtrædelse af dyrevelfærdsloven. Det er politiets vurdering, at politiet på nuværende tidspunkt har effektive redskaber til at håndtere området, men vi skal selvfølgelig, som den sidste debat også bar præg af, løbende overveje, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag, der kan styrke indsatsen på området.

Det er af den årsag, som jeg nævnte tidligere, at jeg har inviteret Dyrenes Beskyttelse til et møde for at høre mere om, hvilke tiltag de anser for nødvendige for at forbedre dyrevelfærdsområdet. Der var også en række ordførere, der opfordrede mig til at invitere forslagsstillerne bag det foregående borgerforslag. Det vil jeg bestemt også tage med videre. Det er også min umiddelbare forståelse, at Dyrenes Beskyttelse har en række forslag til, hvordan man kan styrke den eksisterende indsats på dyrevelfærdsområdet uden at etablere et reelt dyrepoliti.

Så har jeg endnu en gang noteret mig, at den ansvarlige minister, nemlig ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri inden længe forventer at kunne invitere Folketingets partier til forhandling om tiltag for at løfte dyrevelfærden for både produktionsdyr og familiedyr.

Af de årsager kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget, om end vi grundlæggende deler de intentioner, der ligger bag. Tak for ordet.

(Ordfører)

Thomas Monberg (S):

Tak, formand. Tak til forslagsstillerne fra Dansk Folkeparti for et velment beslutningsforslag, der sætter fokus på dyrevelfærd. Det er et område, der har stor betydning, både for mig personligt, men også for Socialdemokratiet. Derfor er vi også enige med forslagsstillerne i, at vi som samfund er forpligtet til at tage os ordentligt af dyr. Når det er sagt, er der jo visse ligheder mellem beslutningsforslaget og det beslutningsforslag, B 86, som vi lige har behandlet. Det betyder også, at mange af de samme problematikker gør sig gældende. Med beslutningsforslaget er der lagt op til at indføre et reelt dyrepoliti, der skal have nødvendige ressourcer og øgede beføjelser. Med beslutningsforslaget lægges der derudover bl.a. op til at iværksætte initiativer, der styrker, målretter og øger dyrepolitiets efterforskningsmuligheder. Der lægges også op til, at samarbejdet på tværs af myndigheder opgraderes.

I Socialdemokratiet er vi enige om, at medarbejderne skal have den rette ekspertise. Derfor ser vi aldeles positivt på, at der allerede er iværksat en række initiativer, som skal sikre dette. Socialdemokratiet er også enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at politiet har tilstrækkelige ressourcer til at gribe ind over for brud på dyrevelfærdsloven. Derfor er det betryggende, at de tre regionale specialiserede dyrevelfærdsenheder forholdsvis tydeligt meddeler, at de har tilstrækkelige midler til at udføre deres arbejdsopgaver. Det er afgørende for Socialdemokratiet, at politiets kredse selv kan foretage nødvendige prioriteringer. Det fremsatte beslutningsforslag vil betyde, at vi bevæger os væk fra enhedspolitiet, som vi tidligere var inde på under behandlingen af B 17, hvilket vil medføre begrænsninger af de enkelte politikredses lokale styring.

Beslutningsforslaget indeholder også en række konkrete tiltag til styrkelse af politiets beføjelser på dyrevelfærdsområdet. Politiet vurderer dog, at man allerede har den fornødne hjemmel til at iværksætte disse tiltag. Sluttelig lægger man med beslutningsforslaget op til, at samarbejdet på tværs af myndigheder opgraderes. Politiet oplyser dog, at samarbejdet allerede i dag er velfungerende.

Socialdemokratiet anerkender forslagens hensigter og deler ønsket om øget dyrevelfærd, og vi er enige i, at vi i den kommende tid skal overveje, om der er behov for at iværksætte yderligere tiltag, der kan styrke indsatsen på dyrevelfærdsområdet. Vi ser også frem til de forhandlinger, som vi også har talt om tidligere, om en ny dyrevelfærdslov, som skal supplere den eksisterende fra den sidste regeringsperiode. Men på baggrund af de fremhævede problematikker med beslutningsforslaget kan Socialdemokratiet ikke bakke op om beslutningsforslaget.

Kl. 19:02

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Socialdemokratiets ordfører, hr. Thomas Monberg. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken. Hr. Erling Bonnesen fra Venstre som ordfører. Værsgo.

Kl. 19:02

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak. Dyrevelfærden skal være i orden. Det kan der ikke være nogen som helst tvivl om. Det tror jeg alle er enige om. Det er den også i rigtig mange tilfælde, forhåbentlig langt de fleste. Men så har

vi også set en række helt forfærdelige sager på det sidste. De har også været beskrevet i medierne. Det er jo sager, der er fuldstændig uacceptable, og derfor er det også godt, at ministeren har lagt op til, at der nu meget snart indkaldes til nogle forhandlinger, så vi kan få set på det her. Det handler også om afgrænsning af, hvornår man kan frakende retten til at holde dyr, om straffe og mange af de emner, som allerede er indgået i debatten. På det grundlag kan vi derfor ikke støtte beslutningsforslaget, men vi ser frem til nogle forhåbentlig gode forhandlinger snarlig for at få gjort noget ved det, der skal gøres noget ved. Tak.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen. Der er ingen korte bemærkninger. Vi kan gå videre i ordførerrækken. Hr. Carl Valentin fra SF som ordfører. Værsgo.

Kl. 19:03

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. Jeg har lige holdt en lang og, synes jeg selv, meget uddybende tale om SF's synspunkt i forhold til dyrepoliti i Danmark, så jeg vil ikke stå og gentage alle de bemærkninger, men blot sige, at alt det, jeg sagde der, også gælder her. Socialistisk Folkeparti går ind for at indføre et dyrepoliti i Danmark, og jeg er glad for, at DF har kæmpet den kamp i flere år, og derfor støtter vi også op om forslaget.

Kl. 19:04

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Carl Valentin fra SF for den ordførertale. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er nu fru Charlotte Bagge Hansen som ordfører for Moderaterne. Værsgo.

Kl. 19:04

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for ordet, og så står der her i min tale: Tak til Dansk Folkeparti. Det vil jeg lave om, og så vil jeg sige: Tak til fru Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti. Jeg har den allerbedste respekt for ordføreren for forslagsstillerne og hendes kære om vores dyr. Det skal der ikke herske nogen tvivl om. Dyrevelfærd må og skal være af allerhøjeste prioritet.

Jeg bladrer også lidt i min tale, for mange af tingene har jeg jo sagt før. Men jeg tror også, at en del af udfordringerne ligger i vores kultur. Vi skal være bedre til at forstå dyrenes behov og tilpasse vores behandling af dem. Dyr er ikke redskaber. De er levende væsener, og det er vores ansvar, at vi passer dem ordentligt – ja, det er vores ansvar, at vi passer dem ordentligt. Og det gælder både for husdyr, produktionsdyr og kæledyr. For selv om vi anerkender vigtigheden af dyrevelfærd og er fast besluttet på at forbedre forholdene for vores dyr, tror vi på, at det kan opnås gennem det styrkede samarbejde og ressourcerne inden for de eksisterende rammer.

Samtidig vil jeg sige, at vi i Moderaterne glæder os til forhåbentlig snarligt at skulle have nogle forhandlinger omkring dyrevelfærd sammen med alle Folketingets partier. For selv om det går godt og er godt, kan det altid styrkes og gøres bedre. Tak for ordet.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for ordførertalen til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne. Vi kan gå videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Kristian Bøgsted som ordfører for Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 19:06

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for ordet. Jeg vil også benytte lejligheden til at starte med at sige sig tak til fru Pia Kjærsgaard for igennem efterhånden mange år at have kæmpet for det her område og have kæmpet for en bedre dyrevelfærd. Så tak for det.

Med hensyn til forslaget her vil jeg sige: Igen er der rigtig mange gode intentioner, og vi bakker op om rigtig mange af tingene, men forslaget om et decideret dyrepoliti kommer vi ikke til at støtte. Men vi ser frem til forhandlingerne og vil meget gerne hjælpe til med forhåbentlig at få gennemført nogle af alle de intentioner og forslag, der ligger under det.

Kl. 19:07

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Kristian Bøgsted som ordfører for Danmarksdemokraterne. Der er ingen korte bemærkninger. Liberal Alliance har meldt sin stillingtagen, og så kan vi gå videre i ordførerrækken. Det er nu hr. Per Larsen fra Det Konservative Folkeparti som ordfører. Værsgo.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Kan jeg være sikker på at få 5 minutter? Tak, formand. Og stor tak til fru Pia Kjærsgaard for at fremsætte det her forslag og for i det hele taget altid at benytte lejligheden til at tale dyrenes sag. Det vil jeg da gerne sige stor tak for. Der er jo sammenfald i synspunkter med det borgerforslag, vi netop har behandlet, og derfor vil der også være noget gentagelse i argumentationen. Med hensyn til referatet kan jeg heller ikke lade være med at citere fra bekendtgørelsen af dyreværnsloven, kapitel 1, generelle bestemmelser, § 1:

»Dyr er levende væsener og skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.«

Videre står der i § 2:

»Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.«

Derfor siger jeg også, at den tekst sådan set ikke er åben for fortolkning. Dyr skal ikke lide overlast, og hvis dyrene bliver syge, skal de selvfølgelig behandles og helbredes og om nødvendigt aflives på en hensynsfuld og skånsom måde. Heldigvis er det jo sådan, at langt de fleste dyr i det her land behandles ordentligt og forsvarligt, men vi ser desværre også en række sager, hvor dyrene udsættes for vanrøgt. Det kan være sult eller mishandling, eller at de trænes ekstremt hårdt og behandles helt uacceptabelt. Der har den seneste tid været stor opmærksomhed på opdræt af heste og træning af heste, som jo stikker helt af i forhold til dyreværnsloven. Men vi ser også eksempler på ulovlig import af hunde og katte eller opdræt af hunde, der slet ikke lever op til intentionerne i dyreværnsloven. Vi ser eksempler på katte, der bliver smidt i vejgrøften ellers stilles til side i en papkasse.

Alt det her kalder jo så på, at vi ser på området igen, og derfor er jeg da også rigtig glad for, at man rejser den her debat. For mig er der altså flere ting, som presser sig på, for jeg mener helt sikkert, at hvis man har med dyr gøre, skal man ikke kunne gemme sig bag et selskab. Der skal være en ansvarlig person, som altid kan stå på mål for, at det foregår forsvarligt, og om nødvendigt kan straffes.

Som ved det tidligere forslag kommer vi ikke til at stemme for en til en, men vi tager selvfølgelig intentionerne med i udvalgsbehandlingen. Samtidig vil jeg sige, at vi jo nærmest har ventet forgæves,

men jeg håber da snart, der kommer til at ske noget fra fødevarerministerens side i forhold til at indkalde til forhandlinger om en ny omgang på dyrevelfærdsområdet. Tak for ordet.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Der er ingen korte bemærkninger, så vi kan gå videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten som ordfører. Værsgo.

Kl. 19:10

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Vi har jo lige haft en debat om B 86, borgerforslaget om et dyrepoliti, og det her forslag fra Dansk Folkeparti synes jeg er temmelig parallelt med det, så jeg vil opfordre til, at vi i en udvalgsbehandling tager udgangspunkt i borgerforslaget og så prøver at se, hvad vi kan lande af gode ting på det.

Kl. 19:11

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for ordførertalen til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Der var ingen korte bemærkninger. Alternativet har meldt forfald, og så går vi videre i ordførerrækken til hr. Kim Edberg Andersen som ordfører for Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 19:11

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Man kan altid starte med at rose fru Pia Kjærsgaard, når vi har de her forslag, men nu kender jeg jo fru Pia Kjærsgaard, så man skal også passe på, at hovedet bliver så stort, at hun ikke kan bære det. Men det er jo fru Pia Kjærsgaard, der i årevis har bragt de her ting på banen. Det må vi bare erkende, og fru Pia Kjærsgaard er nok grunden til, at vi alle sammen har en dyrevelfærdsordfører nu. Det tror jeg ikke vi havde, inden fru Pia Kjærsgaard opfandt begrebet.

Jeg lytter mig også til, at vi har et enigt Folketing. Så kan der være detaljer, men vi har et Folketing, der er enige om, at der skal ske noget. Så kan vi være uenige om, hvor hurtigt det skal ske. Der bliver jeg nødt til at sige, at i Nye Borgerlige er vi i denne sag fuldstændig på fru Pia Kjærsgaards hold, så naturligvis støtter Nye Borgerlige forslaget.

Kl. 19:12

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Kim Edberg Andersen for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og så er det fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti som ordfører for forslagsstillerne. Værsgo.

Kl. 19:12

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Det har faktisk været en lidt usædvanlig dag for mig i dag, må jeg nok sige. Først har vi drøftet ældrepolitik og så dyrevelfærdspolitik, og jeg har siddet og rødmet lidt en gang imellem, men tusind tak for opbakningen og rosen.

Det handler jo om, om vi kan få de her ting gennemført. Det er sådan set det vigtige. Og så skal jeg da også hilse mange gange og sige, at vi den 9. november jo førstebehandlede Nye Borgerliges beslutningsforslag om at skærpe dyrevelfærdslovens straffebestemmelser. Lige for lidt siden har vi så behandlet et glimrende borgerforslag om indførelse af et dyrepoliti samt skærpede straffe for vanrøgt af dyr, og nu har vi så behandlet Dansk Folkepartis beslutningsforslag,

B 17, om at indføre et reelt dyrepoliti med udvidede beføjelser og flere ressourcer end de dyrevelfærdsenheder, som vi har til rådighed for nuværende. Der er ingen tvivl om, at de nuværende muligheder, myndighederne har for at stoppe vanrøgt effektivt, ikke er fyldestgørende, og ikke mindst, at de straffe, der bliver udstedt, skal strammes gevaldigt. Så dyrenes velfærd trænger i den grad til et ordentligt eftersyn.

Jeg kan forstå på ministeren, at ministeren er velvillig over for at få det her område nærmere undersøgt, og det er selvfølgelig rigtig, rigtig godt, men jeg må så også sige, sådan lidt for lige at gøre opmærksom på det, at det jo ikke er første gang, vi hører, at man udviser velvillighed over for at kigge nærmere på, hvordan dyrene bliver behandlet, og ministeren er heller ikke den første i rækken af ministre, der udviser velvillighed over for at kigge på dyrenes velfærd. Udfordringen er jo blot, at det at kigge på dyrenes velfærd ikke er nok, hvis der ikke samtidig sættes handling bag ordene.

Jeg må sige, at vores ambition selvfølgelig er, at der kommer til at ske noget seriøst inden for det område, for vi kan simpelt hen ikke være bekendt, at der er nogle, som har dyr i deres varetægt, som de ikke passer ordentligt på. Igen vil jeg, ligesom under det forrige forslag, sige: Vi skal passe på dyrene, det kan de ikke selv. Og så vil det være fint, hvis vi kan lave en beretning, som trods alt lægger et vist pres på regeringen, så det synes jeg i hvert fald vi kan være fælles om. Tak for det.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Miljø- og Fødevarerudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget

Kl. 19:15

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. november 2023, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Hav en god aften.

Mødet er hævet. (Kl. 19:15).